★ ★ ★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 13 NISAN 1980
10 LIRA

15 Nisandaki OECD toplantısı daha ileri bir tarihe alınacak

- Türk lirası 14 yabancı para karşısında binde 1 ila yüzde 5.3 oranında değer kaybetti
- 3,5 milyar dolarla başlayan kredi görüşmeleri bir türlü 1 milyar dolara ulaşamadı

Demirel'in kredileri yine erteleniyor

- Batı hükümetin geleceğinden kaygı duyuyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye'ye Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) çerçevesinde sağlanacak yardımın miktarının belirlenmesi için 15 Nisanda Paris'te yapılacak toplantıda kararın bir daha erteleneceği öğrenildi.

Federal Almanya hükümetine yakın kaynaklar, Paris toplantısından ümitli olmadıklarını ifade ediyorlar. Federal Almanya Maliye Bakanı Hans Matthofer bu yardımın koordinasyonunu üstlendiği için, Alman hükümetine yakın kaynakların verdiği bu bilginin güvenilir olduğu bildirildi.

Yardım kararının ertelenmesine Demirel hükümetinin aldığı ekonomik önlemleri, gereken sosyal önlemlerle desteklememesinin, bu nedenle de hükümetin geleceği konusunda bazı kaygılar uyanmasının yol açtığı belirtildi.

OECD çerçevesinde yapılacak ekonomik var-

(Devamı sayfa 7 sü. 1'de)

Faşistler tarafından katledilen yazar Ümit Kaftancıoğlu'nun cenazesinde, yazar dostları, TRT'li arkadaşları, gazeteciler, herkes ama herkes aynı acıyı duyuyordu. Bu katillere, bilime böylesine acımasızca kastedenlere destek olanlar, onlara omuz verenler, sorumluluktan kendilerini kurtarabilirler miydi? (Fotoğraf: Erkan ILDIZ)

Kaftancıoğlu toprağa verildi

İSTANBUL (ÖZEL)

MHP'li komandoların katlettiği araştırmacı yazar, Ümit Kaftancıoğlu'nun cenazesi Şişli Camiin de düzenlenen bir törenle kaldırıldı. TRT'nin önünde başlaması düşünülen tören, Sıkıyönetim Komutanlığının izin vermemesi üzerine doğrudan Şişli Camisinde başladı.

Saat 11.00 sularında başlayan törene Kaftancıoğlu'nun yakınları, TRT mensupları, yazarlar katıldı.

500 civarında bir topluluk oluşturan cami avlusundaki kitle, zaman zaman "Kahrolsun Faşizm" ve "Ümitler Ölmez" sloganlarını attı.

Cenaze töreninde Ümit Kaftancıoğlu'nun yakınlarının sık sık kriz geçirmesi katılanları da etkiledi. Güvenlik kuvetlerinin uyarılarına rağmen zaman zaman faşizme karşı sloganlar tekrarlandı.

Şişli Camisindeki törenden sonra, Kaftancıoğlu'nun cenazesi Zincirlikuyu Mezarlığına götürüldü.

DGBF: "DEĞERLİ AYDINLARIMIZI KATLEDEN TÜRKEŞLERDEN HESAP SORULSUN"

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Genel Başkanı Ali Tablacı

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

'Kan kardeşim' Kaftancıoğlu

Osman Şahin

Saskaralım, haşlak yüzlü Garıp Tatar'ım. Seni de vurdu faşistler. Toprağın gerindiği bir bahar sabahında. Yüzlerimiz bir nisan bulutu gibi simsiyah öfkeden. Dedem Korkutların, Bektaşi deyişlerinin, Şeyh Bedrettinlerin, uzun ince yolda Aşık Veysellerin, Aşık Ali İzzetlerin, Köroğlu kollarının, Yunus Emrelerin, en güzel halk koşmalarının, Türk destanlarının,

(Devamı sayfa 7 sü. 1'de)

Ecevit, Irak ve İran arasında FKÖ'nün arabuluculuk yapmasını önerdi

- Ecevit, Ortadoğu'daki bölücülüğün iki kaynaktan körüklendiğini söyledi.

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Ortadoğu'da Irak ve İran arasındaki gerginlikle ilgili olarak düzenlediği basın toplantısında, "Her iki komşu ve dost ülkenin ve tüm bölgenin birliği ve esenliği için bir öneride bulunuyorum; Irak ve İran'ın ortaklaşa güvenebilecekleri bir dosta arabuluculuk görevi verilmelidir. Bu bilebildiğim kadarıyla FKÖ ve-

(Devamı sa. 7. sü 3'de)

Ankara'da dükkan tarandı: Baba ile iki oğlu ve bir işçi öldü

- İstanbul Çeliktepe'de silahlı saldırıya uğrayan üç öğrenciden biri öldü, diğer ikisi yaralandı
- Mardin Kızıltepe'de bir esnaf öldürüldü
- Karadeniz Belediyeler Birliği Muhasebe Müdür Vekili silahlı saldırı sonucu yaralandı.

HABER MERKEZİ

ANKARA'nın Hüseyingazi Mahallesinde bir ticarethaneyi basan saldırganlar dükkan sahibi ile iki oğlunu ve

(Devamı sa. 7. sü. 8'de)

Akçakale Emniyet Amirliğinde MHP'li toprakağalarının emriyle işkence yapılıyor

Kaymakamın gözetiminde işkenceye tabi tutulan muhabirimiz Emin Gökel'in ayaklarının hali... Başta Akçakale Emniyet Amiri olmak üzere MHP yanlısı polisler, Gökel'e beş gün boyunca aralıksız işkence yaptılar.

Kaymakamın gözünün önünde işkence yaptılar

- Urfa Muhabirimiz Emin Gökel'e Akçakale Emniyet Amirliğinde, bizzat Emniyet Amiri tarafından 5 gün boyunca işkence yapıldı.
- Suç yüklenmek istenen Gökel, iki hafta sonra mahkemeye bile çıkarılmadan serbest bırakıldı.

URFA (ÖZEL)

GAZETEMİZİN Urfa muhabiri Emin Gökel'e Akçakale Kaymakamının gözü önünde işkence yapıldı.

Urfa'nın Akçakale İlçesinde 8 Mart günü PTT'ye mektup atmaya giderken gözaltına alınan Emin Gökel'e MHP yanlısı Emniyet Amiri İsmail Yalçın ve bazı polisler tarafından işkence yapıldı.

Urfa muhabirimiz Emin Gökel gözaltına alınmasını ve kendisine yapılan işkenceleri şöyle anlattı:

"8 Mart günü PTT'ye giderken gözaltına alındım. Akçakale Em-

(Davamı sa.7. sü.6'da)

Hükümet, toplusözleşme görüşmelerini 1981'e kadar oyalayıp, Eşel-Mobil'e geçmeyi planlıyor

700 bin işçinin ücreti dondurulmak isteniyor

- Kamu kesimindeki işyerleri ile ilgili toplusözleşme görüşmelerinde hiç bir gelişme sağlanamadı.
- Türk-İş uyarı direnişi konusundaki kararını bugün açıklıyor.

ANKARA (ÖZEL)

BU yılın başından itibaren başlayan ve sürdürülmekte olan 700 bin civarındaki işçi ile ilgili toplu iş sözleşmeleri, kamu kesimi işverenleri ve hükümet tarafından askıya alınarak sürüncemede bırakıldı. Başbakanlığın emriyle kurulan Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu (TSKK), kamu kesimi işverenlerine birer yazı göndererek, sözleşme

(Devamı sayfa 7 sü. 3'de)

Tarım aletlerinin bakımı, tamiri kanalların yeniden inşası uzun bir zaman alacak. Çiğiti, mazotu ve gübreyi de sel götürdüğü için Adana'da pamuk ekimi tehlikeye girdi. (Fotoğraf: KEMAL DEMİREL)

Seyhan hâlâ yatağına çekilmedi

Adana'da pamuk ekimi tehlikede

- Ovayı sulayan kanallar tamamen tahrip oldu, sular içinde kalan tarım aletlerinin çoğu çalışamaz halde.
- Adanalılar buğday tarlalarındaki zararın da tespitini ve ödenmesini istiyor.

Yazısı 7. sayfada

CHP adaylarını yarın açıklıyor

CHP'de 6 aday çıktı

- CHP'ye adaylık için başvuranlar: Atalay, Batur, Kayacan, Güneş, Ertuğ, Sarıibrahimoğlu, Doğan.
- Adaylığını koyan Güneş son anda çekildi.
- Karakaş "bu aşamada" adaylığını koymuyor.
- Ecevit adaylarla toplu bir görüşme yaptı.
- CHP Ortak Grubu adayların Genel Kurula nasıl sunulacağını tartıştı.
- AP, Bilgiç'in adaylığını sürdürüyor.

ANKARA (ÖZEL)

AP'nin "resmi aday" olarak Genel Başkan Yardımcısı Saadettin Bilgiç'i Genel Kurula önermesinden sonra, CHP de, Ortak Grupta beliren eğilim doğrultusunda aday saptamaya girişti. Genel Başkan Bülent Ecevit'in "bu aşamada" Cumhurbaşkanlığına aday olmak üzere CHP'li parlamenterlere çağrıda bulunması üzerine yedi CHP'li adaylığını koydu.

Kars Senatörü ve Senato es

(Devamı sa.7. sü.5'te)

Aydınlıkta

SİNA CILADIR

Nazım Hikmet, Sertel ve İ. Bilen

"Yeditepe" dergisinin Nisan 1980 tarihli sayısında, Kemal Sülker'in "Nazım Hikmet ve Sertel" başlıklı bir yazısı yayınlandı. Sayın Sülker, sözkonusu yazısını, ilk bakışta, Zekeriya Sertel'in ölümünden duyduğu üzüntüyü dile getirmek için yazmış gibi. Ama, biraz dikkatli okununca yazı, asıl amacın bu olmadığı anlaşılıyor. Sülker, "gözyaşı" ile birlikte, Zekeriya Sertel'i bir kere daha "mahkum" etmeye çalışıyor. Besbelli ki yazının asıl yazılış amacı bu... Sülker şöyle diyor:

"Paris'ten bu ünlü gazetecinin ölüm haberini alınca 1945'lere kadar adı ilerici saflarda bayrak gibi dalgalanan Zekeriya Sertel için gözyaşı döktük. 1978 sonlarında ise Zekeriya Sertel, içine düştüğü bunalımla kendi geçmişini karaladığı için bu sürenin Sertel'ini anımsamak istemedik. Zekeriya Sertel, son yıllarında kendi kendisine bunu yapmamalı, yakınları yazılarıyla intiharına engel olmalıydı. Ne yazık..."

Peki, Sertel ne yapmış?

Sayın Sülker'in yazısında bunun yanıtı şöyle:

"...Zekeriya Sertel, hâlâ çözümlenemeyen bir giz olan, 'Nazım Hikmet'in Son Yılları' adlı kitabını bir gazetede yayımladı ve Nazım'ı tanıyan, seven, anlayan herkesten büyük tepkiler gördü. Nazım Hikmet'e tümüyle gerçek dışı davranışlar, sözler yakıştırması, onun anısını çiğnemesi ve gerçekleri apaçık saptırması karşısında şu yargı önem kazandı: Zekeriya Sertel bu yayınlarıyla kendi kendisinin geçmişini yıktı, yaktı..."

Kemal Sülker'in yukarıdaki sözlerinden, Zekeriya Sertel'in "suç"unun ne olduğu – özellikle konuya yabancı olanlar için – pek anlaşılmıyor. Hadi biz, bir-iki cümleyle, Zekeriya Sertel'in "kendi kendisinin geçmişini" nasıl yıkıp yaktığını anlatıverelim:

Zekeriya Sertel, 'Nazım Hikmet' in Son Yılları" adlı kitabında, Nazım Hikmet'in gerekli-gereksiz yalan söylediğini, yıkanmayı sevmediğini, Rusya'da rahat olmadığını, 'TKP"yi tutmadığını, vb. ileri sürmüştür. Sertel, Nazım Hikmet'e ilişkin bu ve benzeri iddiaları ileri sürerken, diğer yandan, onun sanatına hayran olduğunu sık sık belirtmiştir. Sertel'in savı, Nazım Hikmet'in bütün doğruları ve yanlışları ile ele alınmasıdır. Nazım Hikmet bir mit ya da put değildir, insandır. Her insan gibi onun da bazı zaafları vardır... Bana kalırsa, Zekeriya Sertel'in, Nazım Hikmet gerçeğine bakış açısı budur.

Peki bu bakış açısı sadece Zekeriya Sertel'e mi aittir? Daha önce, Aziz Nesin de, Nazım Hikmet'e ilişkin benzeri bazı iddialar ileri sürmemiş miydi? Bu iddialar "Vatan" gazetesinin ciltleri arasında yatmıyor mu? Ve bu iddiaların benzerlerini Kemal Tahir'in, Vâlâ Nurettin'in, vb. anılarında bulmak mümkün değil midir?

Devrimci tutum, insanları olsun, olguları olsun, olanca boyutları, olanca gerçeklikleri ile ele alan tutumdur. Önemli olan gerçeği yakalamaktır. Gerçeği olanca açıklığı ile yakalamadan, hiç bir şeyi yerli yerine oturtabilmek olanaklı değildir. Zekeriya Sertel'in ve Aziz Nesin'in, Nazım Hikmet gerçeğine çıplak gözlerle bakma çabaları, kafası çalışanlar için, Nazım Hikmet'in anısına saygısızlık değil, tam tersi, Nazım Hikmet'in anısına ve sanat mirasına duyulan en duyarlı saygıdır.

Aziz Nesin'in, Nazım Hikmet'in özel yaşamını inceleyen notları, "Vatan" gazetesinde kesilmiş ya da kestirilmişti, Sertel ise büyük bir tantana ile "mahkum" edildi. Ama hiç kimsenin kuşkusu olmasın, er geç, namuslu sanat adamları, her türlü karalamayı göğüsleyerek, Nesinlerin, Sertellerin izinden yürüyecekler ve Nazım Hikmet gerçeğini olanca berraklığı ile insanlığa sunacaklardır. Ve bunu, 'Nazım Hikmet'in gerçek "Dostları" na inad olsun diye değil, Türkiye'nin ve dünyanın yetiştirdiği en büyük şairlerden birisinin, Nazım Hikmet'in kişiliğine ve sanatına saygı duydukları için yapacaklardır. Gerçeğin tam kendisinin üstüne oturmayan hiç bir şey, gerçek değerini bulamaz.

Yarın, Nazım Hikmet gerçeği, olanca berraklığı ile ortaya konulduğu zaman, eğer Sertel biraz daha gerçeğe yakın düşerse, bugün Sertel'i karalamaya çalışanların zerresi ortada kalacak mıdır acaba? Hiç sanmıyorum.

* * *

Benim merak ettiğim bir nokta daha var:

Zekeriya Sertel, 'Nazım Hikmet' in Son Yılları" adlı kitabında, 'TKP" ye ve 'TKP"nin şimdiki şeflerine ilişkin bazı bilgiler de veriyordu. Örneğin, İ. Bilen'in uzunca bir süre Nazım Hikmet'in peşinde gezdiğini, O'nu gözhapsinde tuttuğunu, Nazım Hikmet'in 'TKP"den uzak durması için binbir dalavereye başvurduğunu söylüyordu

Nazım Hikmet'in son yıllarında, kendisini sık sık görme olanağı olan Zekeriya Sertel'in anılarını, oturdukları yerde yalanlayanlar bu konuda ne diyorlar? Sertel, 'TKP"ye ve onun şeflerine de mi "iftira" etmiştir? Bu soru yanıtlanmalıdır. Çünkü bu soru da N. Hikmet'in özel yaşamının içindedir.

Geçenlerde de yazmıştık, galiba Sertel'in asıl "suç"u, İ. Bilenlerin gerçek yüzünü açıklamasıydı. Ve galiba, gerçekte savunulan da, N. Hikmet değil, O'nu bir kalkan olarak kullanmaya çalışan revizyonist elebaşılar ve revizyonizmdir.

HALKIMIZA RAPOR

Kültür hayatımıza indirilen darbe

Basın ve yayın hayatımız tarihinin en önemli buhranlarından birini yaşıyor. Bab-ı Ali son zamlarla artan maliyetleri nasıl karşılayacağını düşünüyor. Gazete ve kitap satışları büyük ölçüde düştü. Yayıncılar, gazeteciler, basımevleri, yazarlar yazamama, basamama endişesi içinde. Okuyucu, kitabevlerinin vitrinlerinde bütçesinin çapını aşan kitap fiyatlarını üzüntüyle seyrediyor. Nasıl okuyacağım, parayı nasıl bulurum sorusu artık her düşünen ve okuyan insanın önünde içinden zor çıkılacak bir soru olarak duruyor.

Moğolların istilaları sırasında kütüphaneleri ve kitabevlerini yaktığını tarih okuyan herkes bilir. Kitap düşmanlığı o günlerden günümüze kadar bir barbarlık simgesi olarak sürüp gelmiştir. Hitler'in milyonlarca kitabı stadyumlara toplatıp yaktığı ise daha taze bir anı olarak belleklerde yaşamaktadır.

Moğollar ve Hitler düşünce ve kültür düşmanları olarak kötü ün yapmışlardır.

Sansür iki türlü yapılır. Birisi Cengiz Han'ın ve Nazi'lerin yaptığı gibi kitapları toplar meydanlarda yakarsın veya kitap ve gazete okuyanı, basanı ekonomik cendereye sokar ve okuyamaz, basamaz hale getirirsin.

Demirel hükümeti her ikisini de yapıyor. Bir yandan kitap okuyanı evinde kitap bulunduranı içeri atıyor, insanları kitaplarını yakmaya zorlayan, öte yandan basın yayına öyle bir zam yapıyor ki kimse gazete ve yayın alamaz hale geliyor. Ülkemizin yurttaşları evinde kitap bulundurmaktan korkar hale getirilmiştir. Evi defalarca basılıp sırf kitaptan dolayı günlerce gözaltında tutulanlar, olmadık eziyetleri görenler vardır. Tekrar tekrar kitapçıdan kitap alıp, polisin yağmalamasına maruz kalan vardır. Bir daha eziyet görmemek için kitaplarını yakanlar vardır. Kitaplarını, gazetelerini, dergilerini nereye saklayacağım diye endişe ve çaresizlik içinde çırpınanlar vardır.

Okumayan ve düşünmeyen bir topluluk anarşiyi de yenemez, gelişemez de. Kitap okumayan insanlar anarşiste en güzel yemdir. Çünkü düşünce zorbalığın en büyük panzehiridir.

Modern görünümlü Cengiz Hanların yolunda gidenler zam ve baskılarla ülkemize büyük kötülük etmektedirler.

Edebiyat Söyleşileri

BUYRUKÇU'NUN GÜNLÜĞÜ

"... benimkiler günlük değil, tarihli yazılardır. Bu yüzden yerleşik herhangi bir günlük kalıbının içine sokulamaz, uzaktan yakından bir ilişiği yoktur"

Konuk: Muzaffer Buyrukçu (Yazar)

Konuşan: Necati Güngör

— Yazınımızda öykücü olarak tanındınız, bu alanda önemli ödüller aldınız. Daha sonra öykü ve romanın yanısıra günlükler yayınlamaya başladınız. Bu gereksinimi (bir gereksinimden doğmuş olmalı) bize anlatır mısınız? İlk günlüğünüz ne zaman, nerede yayınlandı kimleri ya da neyi anlatıyordu?

— Bütün yaratma faaliyetlerinde gereksinimlerin payı vardır. Gereksinimler, itici bir güç halinde bulunur varlıklarda ve her an beyinleri bir şeyler yapmaya zorlar, yetenekler kısır değilse istenileni doğurtur. Benim —günlük— dediğim tarihli yazılarım ise, çocuk yaşta katıldığım edebiyat dünyasındaki eksiklikleri saptayıp o eksiklikleri giderebilme düşüncesinden kaynaklanmamıştır. Öteden beri çalıştığım hikaye alanında kendi damgamı tasıyan bir yeniliği araştırmaya koyulmamla ilgilidir. Evet, özgün bir hikayeyi oluşturmak, geliştirmekti amacım. Toplumsal koşulların, sorunların ağırlıkları altında ezilen, çıkış yolu bulamadığı için bocalayan ya da bıçak kemiğe dayanınca başkaldıran yoksul çoğunluğun, sadece ekonomik, sosyal yönden değil tepeden tırnağa sömürülenlerin sınıfsal ve evrensel tedirginliklerini kalın çizgilerle ve fikri bir baz üzerinde yükselterek sergilemek yetmiyordu bana; bunlarla birlikte kuşatıldıkları gerçekler kitlesinin katı ve esnek yapısına ulaşmak, bu kitlenin özüne dalıp hayatın tamamını kavramak, yeni bir biçim içinde yoğurmak istiyordum. 1955'lerde yaşadığımı ve yaşanılanı anında gözlemleyip notlar almaya, malzeme biriktirmeye başladım. Derken biriktirdiklerimi bildiğiniz hikayelerin şurasına burasına serpiştirerek (Acı) kitabımda ipuçlarına rastlanan bir atılıma hazırlandım ve (Korkunun Parmakları) ile hazırlığımı uygulamaya koyarak sonuçlandırdım. Artık (Korkunun Parmakları)ndaki ürünler doğrultusunda ürünler verecek, o çizgiyi daha da incelterek sanatımı zenginleştirecektim. Yalnız, hikayede yaptığım bu yenilik düşüncelerimi o düzeyde koşulladığımdan, zihnimdeki yaratma merkezlerini sürekli kışkırttığımdan başka yenilikleri aramaya sürüklüyordu beni: öteki alanlara, henüz benzeri görülmemiş türlere yöneltip duruyordu. Bu yenilik tutkusu kozasından çıktı, büyüdü, olgunlaştı, kusurlarını düzeltti, sıçradı, beynimi allak bullak etti ve on yıl sonra kişiliğini sağlamlaştırdı. Şöyle oldu: Değerli hikayeci arkadaşım Bilge Karasu, Ankara'dan İstanbul'a beni görmeye gelmişti. Coşkulu bir havadaydık. Değindiğimiz konular, birbirimize anlattıklarımız ilginçti. İşte o sırada kafamda müthiş bir şimşek çaktı, yeniliğin yerleşeceği zemin belirmişti. Sanat çevresini, sanatçıları, okurların merak ettiği kişileri, yazacaktım hikaye tekniğiyle. Bilge Karasu gider gitmez birlikteliğimizi ayrıntılarıyla kağıda döktüm.

Cemal Süreya'nın yönettiği Papirüs dergisinde yayınlandı ilk tarihli yazım. Bilge Karasu ile ilgilidir.

— Öteki günlüklerle sizinkileri karşılaştırırsak ne gibi ayrılıklar görebiliriz? Dünya yazınında ya da bizde beğendiğiniz, etkilendiğiniz, ilginç bulduğunuz —günlük yazarı— var mı?

— Andre Gide'le çok boyutlu bir yetkinliğe kavuşan (günlük) türü, zihindeki karmaşık evrenin labirentlerinde kılı kırk yaran bir dikkatle ve öznelerle nesneler arasındaki ilişkilere bağlı mutlak doğruları irdeleyerek gezinir. Çağlar boyunca yığılan kültürün beyinlerdeki yansımalarını beyinleri nasıl yönettiklerini, eski kalıntıları harmanlar. İlkel insanın hayatını, düşüncelerini özümleyen ve hep ileriye doğru adımlar atan uygar insanın fikirlerinde, duygularında meydana gelen değişik durumları kurcalar. Çağa yatkın, çağdaş bireylerin özüyle kaynaşabilecek nitelikteki ilkelerin ardına düşer. Maddi ve manevi yaşantılara bir düşünür tavrıyla yaklaşırken, doğan çeşitli sorulara doyurucu karşılıklar arar; rastladığı karanlıkla aydınlıkların kökeninde yatan nedenlerin kimliklerine sızar. Ordan duyguların evrenine dalar; taşkın, sakin, tembel, devinimli, yüzeyde ve derinde dolaşan duyguların üzerlerine ışık tutar. Tutkuların cehennemini altabora eder, düzensizlikleri düzene dönüştürmekle uğraşır. Kişiliklerdeki hücresi sayısız öğelerin gizlerini yorumlar, düğümleri çözer. İzlenimlerin fikir ve duygudan oluşan yapısını inceler. Anların devinimlerini yakalar ve yapıtı bir tablo haline getirir

Özdeyişlerle, ilkelerle uğraşır.

Elbet bu tanım yeterli değildir ama düşünür olan, düşünürlüğe özenen yazarların —günlük—leri beş aşağı beş yukarı böyledir. Kitap yazarken tutulan ve yazma eylemi sırasındaki aşamaları, evrimleri, yapıtın iç düzeniyle dış düzeninin sorunlarını içeren günlükler vardır. Yolculuk, savaş, iş günlükleri vardır.

Yukarıda açıkladığım gibi benimkiler günlük değil, tarihli yazılardır. Bu yüzden yerleşik her hangi bir günlük kalıbının içine sokulamaz, uzaktan yakından bir ilişiği yoktur. Ayrı yataklarda akan sulardır ve benzeşmezler. Klasik günlük zihinde ve duygularda yaşamını sürdürür. Oysa benim yazılarım insanı bir hikaye, bir roman kişisi gibi ele alır. Kanlı canlıdır. Yer, içer, güler, üzülür, söz söyler, sorunlarla didişir. Yaratır. Soyut değildir. Belli bir günde belli bir mekanda ya da mekanlarda karşılaştığım, konuştuğum, bir yerlere gittiğim, oturup kalktığım, zamanın bir bölümünü, tamamını birlikte geçirdiğim adı sanı bilinen kimselerdir. Sanatçılardır, sanat çevresinde soluyanlardır.

Andre Gide, Kafka, Salâh Birsel, Oktay Akbal.

Salâh Birsel, kendi tarzı içinde başarılı bir günlükçüdür. Evliya Çelebi, Mercimek Ahmet, Ahmet Rasim ve Salâh Birsel dillerini harman ederek özgün bir anlatıma ulaşmış, tadı düşüncelerimizin ve duygularımızın damaklarını okşayan yapıtlar koymuştur ortaya.

— "Arkası Yarın" adıyla kitap halinde yayınlanan günlükleriniz dolayısıyla yazılan bir tanıtma yazısında, bunlar için —Buyrukçu'nun romanı deniliyordu. Oysa siz yanılmıyorsam yine bir günlükte, —Edebiyat kulisi— diyordunuz. Bu nitelendirmelerin hangisi daha uygun acaba?

— Her yazı bağımsızdır, bu haliyle hikayedir. Yalnız tarih sırasına göre yanyana getirildiğinde, toplumu kültür ve sanat yönünden besleyen bir çevredeki birbirine karışmış kuşakların durumu serilir gözler önüne. Bir panaroma özelliği taşır. Belki bu açıdan romana yaklaştırmak mümkündür ama roman olma savı ileri sürülemez, çünkü roman için gerekli süreklilikten yoksundur.

Edebiyat kulisi demek daha doğrudur.

— Günlüklerinizin sürekli okuru olarak, —ki yüzünü görmediğimiz birçok yazın adamını günlüklerinizin içinde tanıdık— nasıl yazdığınızı sormak istiyorum. Her gün yazar mısınız? Özellikle olayların ayrıntılarını verişiniz şaşırtıcı Bir de şunu ekleyeyim izin verirseniz: Kimi zaman yazdıklarınıza itirazlar oluyor; —öyle demedim de şöyle dedim— gibilerden. Örneğin Ercüment Behzat Lav'ın bir itirazını anımsıyorum. Bunlar için ne diyorsunuz?

— Dedim ya, klasik günlükçülerden olsaydım her gün masanın başına geçip yazmam gerekirdi. Ama ben eylem halindeki sanatçıyı, olayları, duyumları yaşayan sanatçıyı yazıyorum; bir yazının ortaya çıkabilmesi için onlarla bulunmam gerekir. Bu birlikteliğimizde, yazımın içeriğini oluşturacak yaşantı parçaları, sanatlarıyla ilgili düşünceler, hayatı yeniden yorumlayan, yeniden tanımlayan fikirler, özlü sözler, artistik davranışlar, özelliklerini yansıtan tavırlar varsa bunları hemen belleğime kazarım, orda birkaç kez sessiz içsel bir konuşmayla tekrarlayarak unutuşun zalim pençesinden kurtarırım ve yaşamalarını sağlarım. Bazen de not alırım. Sonra kaba taslak kağıda aktarırım. Eğer kişilerle ilgili bilgiler yetersizse gene birlikte olurum, gerilmiş antenlerimle, algılarımla izlemeye, görünenin altındaki görünmezi ele geçirmeye çabalarım. Aslında korkunç zor bir iştir yaptığım. Tehlikelidir ayrıca. Boyuna doğruyla yanlışın Sırat Köprüsünü arşınlarım, bıçak sırtında koşar yürürüm. Yazacağım kişiler yaşayan kişiler olduklarından, yüklendiğim sorumluluk, hikaye yazarkenki sorumluluktan çoktur. Nerde kalmıştık, ha, o günkü kompozisyon tamamlandı mı musvetteyi bir yana iter, dinlenmeye, kendisini kendi koşulları içinde oluşturmaya bırakırım. Bu dinlenme on, onbeş gün, bir ay, beş ay da sürebilir... Hiç ummadığım bir anda beliren bir çağrıyla —ki bu çağrı biçim çağrısıdır— yaklaşırım yazıya, bir müsvedde daha yaparım, arkadan da daktiloda tape ederek resmileştiririm.

Evet, bazı itirazlar oluyor, bu itirazları kitap çıkaracağım zaman gözönünde bulunduruyorum. Bellekle oynuyorum. Belleğin zemini de kaygandır. O zemine savrulan sözlerden çoğu akıp gidiyor... Yanılmalar, yanlışlıklar hayatımızın gövdesini şişiren bütün alışverişlerde saptandığı gibi kaçınılmazdır. Çünkü ben de anlattıklarım gibi bir yazarım, sanatçıyım, zabıt katibi değilim.

Eski gençlik liderleri tartısıyor

Anarşi 1960'ların gençlik mücadelesine bağlanabilir mi?

SDDF eski Genel Başkanı Semih Eryıldız

Semih Eryıldız, ODTÜ'de öğrenci olduğu yıllarda Sosyal Demokrasi Dernekleri Federasyonu Genel Başkanlığı yaptı. Halen CHP Ankara Milletvekili.

"Gençlik hareketleri karşısında vurdumduymaz hatta kışkırtıcı bir yönetim bulduğu için gelişmeci çizgisinden sapabilmiştir"

— Sayın Eryıldız, Türkiye'deki anarşinin 1970 öncesi gençlik hareketleri ile başladığı ve bu hareketlerin dış kökenli olduğu şeklinde iddialar var. Eskiden Sosyal Demokrasi Dernekleri Genel Başkanlığı yapmıştınız. Bu konudaki görüşlerinizi açıklar mısınız?

— Türkiye'de öğrenci olayları dış köklü değildir. 1876'da ilk anayasanın ilanında 1909'da 2. Meşrutiyet'in ilanında İstiklal Savaşımızın her aşamasında 1946'larda ve 1960'larda gençlerin ve öğrencilerin katkısı vardır. Yüzyıllar öncesinin medrese tartışmalarına bile bağlanabilir. Katkısı daima daha özgürlükçü eşitlikçi bir toplum kurulması yönünde olmuştur.

1968'de başlayan öğrenci hareketleri, çürümüş öğrenim düzeni ve çürüyen toplum düzeni ile karşılaştığı için çok etkin olma şansına sahip olmuştur.

Karşısında muhatap olarak anlayışlı, bilgili bir yönetim değil; vurdumduymaz ve hatta kışkırtıcı bir yönetim bulduğu için kolaylıkla dinamik ve gelişmeci çizgisinden sapabilmiştir.

Dönemin başbakanı "sokaklar yürümekle aşınmaz" sözünü demokrasinin güzel bir ifadesi olarak değil, vurdumduymazlığın olur olmaz bir göstergesi olarak kullanmıştır

Düzene tepki duyan gençlerin sola kaymasına karşı köksüz, besleme ve zora dayalı bir gençlik hareketi yaratmaya kalkmak düşüncesizliği de gene o dönemin yönetiminin kafasından çıkmıştır.

Şiddet eylemlerinin bugün vardığı nokta geçmiş düşünce ve tezlerimizi kuvvetlendirmektedir. Çünkü: Öğrencilerin ve gençlerin, hele terörden kaçmak istedikleri zaman dışardan gelen kişiler tarafından kurşunlandığını, vurulduğunu, öldürüldüğünü artık herkes apaçık bilmektedir.

Olayların kökü gerçekten dışardadır. Özellikle üniversite ve öğrenci gençliğin ve çalışan gençliğin tamamen dışındadır.

Türkiye'deki şiddet olaylarını 68'e, gençlik olaylarına bağlamak, kısayolculuğun, hazırlopculuğun, başını kuma sokmuş ilkel bir olay kışkırtıcılığının en kolay sloganı olmaktan öte gitmez.

Tam tersine 68 uyanışından Türkiye'yi özgürleştirecek, ileri götürecek, dinamikliği, bilinci, örgütlenmeyi çıkarma yaratıcılığını bile gösterememiş kafası yaşlı bir yönetim eliti 68 uyanışının saptırılmasından da sorumludur. Türkiye ekonomisi ve toplumsal yapısını kokuşturmuş olanlar için bu, bir toplumun geleceğini karartmak gibi affedilmez bir sorumluluktur.

YARIN: DOĞAN ARASLI VE ERKİN TOPKAYA

Dev-Genç İstanbul Bölge Yürütme eski Başkanı Ömer Güven

"Gençliğin ezici çoğunluğunun aldığı kararlar eylemi yarattı"

— Sayın Güven, 1970 öncesi Dev-Genç İstanbul Bölge Yürütme Kurulu Başkanlığı yaptınız. 1960'larda başlayan gençlik hareketleriyle birlikte Türkiye'de de anarşinin başladığını, gerek zaman zaman yaptığı konuşmalarda Demirel, gerekse de eski Emniyet Genel Müdürü Küçüktiryaki ileri sürdü. Bu değerlendirmeleri nasıl karşılıyorsunuz?

— Anarşi, geniş bir kavram. Klasik, çağdaş ve güncel, biriktirdiği bütün öğelerle beraber ele almaya ve 1968 gençlik mücadelesine bu geniş çerçeve içinde bir yer bulmaya çalıştım. Ancak başaramadım. Mızrak kılıfa sığmıyor. 1968 gençlik mücadelesi, anarşi kavramının içinde kendine bir yer bulamıyor.

Bu mücadelenin, Tolstoy'cu pasif, ya da aristokratik anarşizm olmadığı açık. Amaçsızlık ve otorite tanımazlıkla da suçlanamaz. Çünkü bir programı vardı. Programı, hayali ve bulutlar üstündenciydi. Bu da söylenemez. Çünkü, programı, üniversitelerimizdeki: 1- Bilimsel faaliyetin, 2- Öğretimin, 3- Öğrenimin niteliği ve örgütlenmesi gibi üç temel meselede yoğunlaşıyordu. Bu konularda, eski ve günümüzde de sürmekte olan yapıyı eleştirmekle kalmıyoruz; gerçekleşmesi mümkün reform önerileri getiriyordu.

Mücadele bir avuç insanın emr-i vaki şeklinde bir eylemiyle mi gerçekleşti; günümüz modası korsan eylemler gibi? Kesinlikle hayır. Gençliğin ezici çoğunluğunun aldığı kararlar, eylemi yarattı. Bu durum karşısında "terör" kavramı 1968'in ne kadar uzağında kalıyor değil mi?

O halde, "anarşi" bunun neresinde? Söyler misiniz lütfen? İstifa eden Emniyet Genel Müdürü, bu görüşüyle, hakim sınıfların kötü alışkanlıklarına "tiryaki" olmuş! Ak'la kara'yı karıştıran bu tutum, sadece, anarşiyi büyütür. "Küçük"ler, bu şekilde büyümez.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

2000'e 20 kala!

Kiralık ev arayan ve sonunda aradıkları evi bulan bir karı-koca, ev sahibinin kapısını çalıyor.

Karşılarına çıkan ev sahibiyle aralarında şöyle bir konuşma geçiyor:

— Evinizin kirası kaça?

— Sizin için 860 bin lira!

— Çok pahalı, biraz indirim yapsanıza...

— Aman efendim sizin kiralardan haberiniz yok galiba? Bugün kiralar ortalama 1 milyon lira dolayında!

....

Bir ev kadını çarşıya çıkıyor.

Önce kasaba uğruyor ve kasapla aralarında şu konuşma geçiyor:

— Kasap efendi, etin kilosu kaça?

— Etin kilosu 26 bin 640 lira!

Ev kadını kasap dükkanından çıkıyor ve hemen yanındaki manav dükkanına giriyor.

Manavla, ev kadını arasında şöyle bir konuşma geçiyor:

— Manav efendi, elmanın kilosu kaça?

— Elmanın kilosu 10 bin 240 lira!

— Taze fasulyenin kilosu kaça?

— Efendim, taze fasulyenin kilosu 14 bin lira!

— Peki kuru-soğanın kilosu kaça?

— Kuru-soğanın kilosu 1465 lira!

Derken, ev kadını manav dükkanından çıkıyor ve hemen yanındaki bakkal dükkanına giriyor.

Bakkalla, ev kadını arasında şu konuşma geçiyor:

— Bakkal efendi, beyaz peynirin kilosu kaça?

— Beyaz peynirin kilosu 21 bin 600 lira!

— Ya toz şekerin kilosu kaça?

— Toz şekerin kilosu 3 bin lira!

— Pirincin kilosu kaça?

— Sizin için pirincin kilosu 6 bin 396 lira!

— Nohutun ve bulgurun kilosu kaça?

— Bulgurun kilosu 1152 lira, nohutun kilosu 6 bin 48 lira!

* * *

Biliyorum, şimdi merak ediyorsunuz?

"Yoksa bunlar aydaki fiyatlar mı" diye kendi kendinize soruyorsunuz.

Hayır efendim, bunlar aydaki değil, 2000 yılındaki fiyatlar!

Bilgisayarlarla yapılan bir araştırmaya göre, Türkiye'deki fiyat artışları bugünkü hızıyla yükselmeye devam ederse, 2000 yılında çeşitli malların fiyatları yukarıda yazdığımız gibi olacakmış...

Bir adet ekmek 2 bin 760 liraya, bir paket sigara 12 bin 700 liraya satılacakmış...

Yumurtanın tanesi ise 500 liraya fırlayacakmış...

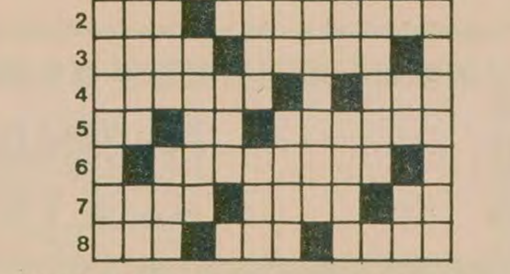
Dahası, 4 kişilik bir ailenin sabah kahvaltısı 14 bin 315 liraya mal olacakmış.....

Kısacası, 20 yıl sonranın, yani 2000 yılının fiyatları bunlar...

Hepinize iyi pazarlar.

BULMACA

SOLDAN SAĞA- 1) Herhangi bir düşünceyi yaymak için söz, yazı ya da başka araçlarla yapılan etki 2) Tez - Ahbaplık 3) Kira - Gözetleme 4) Amerika kıtasını keşfeden kaşifin soyadı - İsyan eden 5) Bir sayı - Su - TERSİ Avrupa'da küçük bir prenslik 6) Ünlü bir kadın casus 7) Nisbet - TERSİ emir veren - TERSİ müzikte dur işareti 8) Sır - Brezilya'nın en büyük limanı - Diğer.

YUKARIDAN AŞAĞIYA- 1) Ruh bilimcisi 2) Yol, yöntem (argoda) - TERSİ iridyumun simgesi 3) Yumurta şeklinde, beyzi - TERSİ artırma 4) Edebi bir tür 5) Kamer - parlak olmayan 6) Batı - Bir ırk 7) Fasıla - Amerika'da bir eyalet. 8) TERSİ bir tür ayakkabı. 9) TERSİ söz - TERSİ Doğuda bir akarsuyumuz. 10) TERSİ sabırla 11) TERSİ osmiyumun simgesi - Bir nota. 12) Andre Maurois'in ünlü bir romanı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	A	M	E	R	A	L	A	R	■	B	İ
2	A	M	A	D	E	■	İ	Z	A	L	E	■
3	R	İ	F	A	T	■	S	A	N	A	Y	İ
4	A	N	İ	S	■	E	T	■	■	V	A	N
5	N	■	A	■	A	Z	E	R	İ	■	N	■
6	L	E	■	İ	A	M	■	E	B	E	■	H
7	İ	L	İ	K	■	A	V	■	O	R	T	A
8	K	E	M	İ	R	G	E	N	■	K	A	N

ABD-İRAN ANLAŞMAZLIĞI...İRAN- IRAK ÇATIŞMASI...İSRAİL'İN LÜBNAN'A SALDIRISI...

İran-Irak çatışması yer yer sürüyor

TAHRAN
Öte yandan İran'la Irak sınırında çatışmanın aralıklı olarak sürdüğü, önceki gün çıkan çatışmada İran kuvvetlerinin Irak güçlerine ağır kayıplar verdikleri öne sürüldü. Bu arada iki İranlının da öldüğü açıklandı.

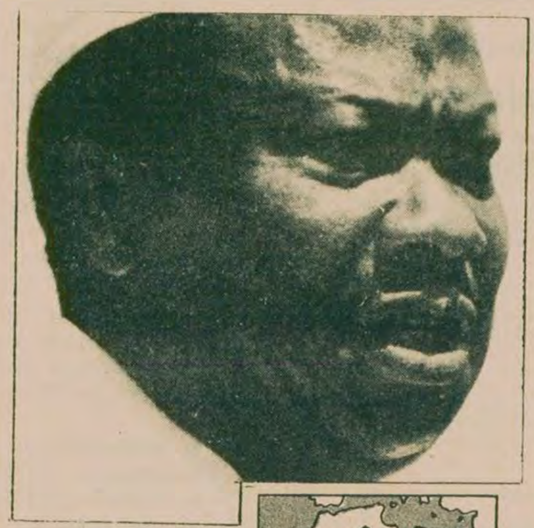
Kirmanşah İran Devrim Muhafızları karargahından yapılan açıklamada sınır kenti Paveh'deki bir devriye aracına Irak askerlerinin ateş açmasıyla patlak veren çatışmada bir devrim muhafızının öldüğü ve 4 kişinin de yaralandığı belirtildi.

Irak hükümeti, çatışmalarla ilgili hâlâ herhangi bir açıklama yapmamaktadır.

KADDAFİ İRAN VE IRAK'A MESAJ YOLLADI

Öte yandan Libya Devlet Başkanı Kaddafi İran ve Irak'ı aralarındaki uyuşmazlıklara bir çözüm bularak anlaşmaya çağırdı.

Kaddafi Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin ile İran Devlet Başkanı Beni Sadr'a ayrı ayrı çektiği telgraflarda sözkonusu ülkelere özel temsilciler göndereceğini belirtti. İki komşu ülke arasındaki çatışmaların gerçekte sömürgeci ve siyonist ülkelere yarayacağını kaydetti. Kaddafi asıl savaşın ABD. İsrail ve onların müttefiklerine karşı açılması gerektiğini söyledi

Liberya Devlet Başkanı William Tolbert, bin çavuşun yaptığı darbede öldürüldü.

Devlet Başkanı Tolbert öldürüldü

Liberya'da darbe!

PARİS (AA)
Bir Güneybatı Ufrika ülkesi olan Liberya'da cuma sabahı bir darbe gerçekleştirildi. Güney batı Afrika'da, Sierra Leone, Fildişi Sahili Cumhuriyeti ve Gine arasında yer alan Liberya'da 1971 yılının haziran ayından bu yana Devlet Başkanlığı görevini sürdüren ve Afrika Birliği Örgütü Dönem Başkanı William Tolbert vurularak öldürüldü.

AFP'nin Liberya başkenti Monrovia'dan bildirildiğine göre Ulusal Muhafız Alayı başçavuşlarından Samuel K. Doe başkanlığında bir cunta iktidara el koydu. Monrovai Radyosundan yapılan açıklamada, Liberya Devlet Başkanı Tolbert ile birlikte Muhafız Alayı Komutanı Charles Raylev de askerler tarafından öldürüldü. AFP, başkent halkının darbeden sonra sevinçle sokaklara dökülerek, askerler lehinde gösteriler yaptığını bildirdi.

Darbeyi gerçekleştiren Samuel K. Doe'nin 28 yaşında bir başçavuş olduğunu hatırlatan ajanslar, yeni liderin Monrovai'deki ABD ve Sovyetler Birliği Büyükelçileri ile görüşmek istediğini bildiriyor. ''Askeri darbeden başka çıkar yol kalmadığını'' belirten Samuel K. Doe, askeri yönetimin bir süre sürdürülmesinde karar kılındığını açıkladı.

LİBERYA
1821 yılında ve ABD'deki bazı siyah esirlere yurt olmak üzere kurulan Liberya, 1847 yılında bağımsızlığına kavuşmuştu.

Demir, elmas ve kauçuk ihracaatçısı olarak tanınan Liberya resmi belgelere göre dünyanın en büyük ticaret filolarından birine sahip. Ancak, Liberya bandıralı gemilerin büyük bir çoğunluğu aslında Liberya'da faaliyet gösteren 100 kadar yabancı şirketlere ait.

Genellikle bağımsızlıkçı bir dış politika izleyen va Afrika ülkelerinin birliği için çaba sarfeden eski Devlet Başkanı Tolbert, geçtiğimiz yıl içinde pirinç taban fiyatını düşük tespit ettiği için halkın geniş muhalefeti ile karşılaşmıştı. Ülke içinde artan kargaşalığın yanı sıra, yasal tek muhalefet partisi olan ''İlerici Halk Partisi'' de Tolbert'i devirmek amacıyla geçtiğimiz ay başkentte bir genel grev düzenlemişti.

Sedat'a suikast!

WASHİNGTON
Amerikan istihbarat kaynakları, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'a geçen hafta yapılması tasarlanan bir suikast girişiminin ortaya çıkarıldığını açıkladı. Washington'dan yapılan açıklamaya göre, geçtiğimiz hafta sonunda Kahire'den Washington'a giden Sedat, kimliği açıklanmayan teröristler tarafından Asor Adaları havaalanında katledilecekti. Ancak Amerikan istihbarat kaynaklarının olayı öğrenip Sedat'ı taşıyan uçağı haberdar etti ve Asor Adalarında yapılması öngörülen ikmal molası iptal edildi.

Zimbabve'nin ilk Devlet Başkanı Canaan Banana

SALİSBURY
Zimbabve Devlet Başkanlığına seçilen Canaan Banana'nın 17 Nisan günü gece yarısından itibaren Zimbabve'nin bağımsızlığının resmen ilan edileceği ve Robert Mugabe Başkanlığındaki koalisyon hükümetinin de aynı gün görevine resmen başlayacağı hatırlatıldı.

Irkçı beyaz azınlık yönetiminin Başbakanı Ian Smith'in tüm öfkesini üzerine çeken Canaan Banana, 1973 yılında Botswana'ya gitmiş, daha sonra, kazandığı bir burs ile Washington'a gidip dini eğitim yapmıştı. 1975 yılında ülkeye döner dönmez tutuklanan Banana, 3 ay cezaevinde yattı. 1977 yılında ''Zimbabve Afrika Ulusal Birliği'' (ZANU) saflarında yer alan Banana, Mugabe'nin propoganda sekreterliği görevini yürüttü ve Mugabe'nin temsilcisi olarak İngiliz ve Amerikan temsilcileri ile Zimbabve üzerine yapılan görüşmelere katıldı.

Büyükelçi açıklama yaptı

Peru Elçiliğinde 10.800 Kübalı var!

WASHİNGTON
ABD, İspanya ve And Paktı ülkeleri, geçtiğimiz hafta sonunda Küba başkenti Havana'daki Peru Büyükelçiliğine sığınınları göçmen olarak kabul edebileceklerini açıkladı.

Washington'dan yapılan açıklamada, ABD yönetiminin 2 000 ile 5 000 arasında Kübalıyı göçmen olarak ülkesine kabul edebileceğini bildirdi. Bu arada Peru hükümeti, başkent Lima ile Havana arasına hava köprüsü kurmak için çalışmalar yapıyor. Peru, Havana'daki büyükelçiliğine sığınan Kübalıların bir kısmını ülkesine kabul etmeye hazır olduğunu bildirmişti.

Bu arada Havana'daki Peru Büyükelçisi, halen elçilik bahçesinde 10 bin 800 Kübalının vize almak için beklediğini açıkladı. 2 500 metrekarelik bir alana sığışan göçmen adayları son derece güç sağlık koşulları altında ülkeden ayrılacakları günü bekliyorlar.

Küba resmi yetkilileri ise, ülkeden ayrılmak isteyen göçmenlerin ''Karşı-devrimci, akılsız ve homoseksüel'' olduklarını iddia ediyor.

OPEC toplantısı Riyad'da yapılıyor

RİYAD
Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü OPEC'in 7 Mayıs günü Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'ta bir toplantı yapacağı açıklandı. Toplantı gündeminde iki konunun bulunduğu bildirildi:

1) Uzun vadeli petrol stratejisi
2) Üçüncü Dünyaya yardım fonu.

Hatırlanacağı üzere OPEC üyeleri son olarak Venezüella başkenti Caracas'ta toplanmış ancak petrol fiyatlarını tespit konusunda bir anlaşmaya varamamıştı.

Gözlemciler, Ortadoğu'daki son gelişmelerden sonra OPEC'in mayıs ayında yapılacak olan toplantısının büyük önem kazandığını belirtiyorlar.

'Beni Sadr, ABD'ye meydan okuyor.

Schmidt, İran'a müdahaleye karşı.

Kimseden destek bulamayınca

ABD, İran'a askeri tehditten şimdilik vazgeçti

■ Schmidt, İran ve Afganistan'a askeri eyleme girişilmesine karşı olduğunu açıkladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Carter yönetimi, son günlerde yoğunlaştırdığı askeri müdahale söylentilerinin geri dönerek, yaptığı yeni bir açıklamayla, rehineleri kurtarmak için şu anda İran'a karşı askeri güç kullanılmayacağını bildirdi. Gazetecilere açıklamayı yapan Beyaz Saray sözcüsü Jody Powell, ABD'nin bu ihtimali tamamen bir yana atmadığını, yalnızca şimdilik böyle bir şeyin sözkonusu olmadığını söyledi. Gazetecilerden, askeri eylemi, İran'la çatışmada bundan sonraki ilk adım olarak görmemelerini istedi.

Batılı ülkelerin İran'a karşı bir misillemeye girişilmesine açıkça isteksizlik göstermeleri üzerinde de duran Powell, ''Washington'un böyle kararların bir iki gün içinde alınamayacağını anladığını'' belirtti.

Haberi veren BBC radyosunun Washington muhabiri, geçtiğimiz hafta Beyaz Saray yöneticilerinin İran'a karşı derhal askeri harekatlara, özellikle denizden bir ablukaya girişebileceği yolundaki söylentileri teşvik ettiklerini, Beyaz Sarayın şimdi söylentilerin çok ileri gittiğini ve rehineler sorununu karmaşıklaştırabileceğini farkettiğini belirtti.

SCHMİDT, BATININ AFGANİSTAN VE İRAN'DA ASKERİ EYLEME GİRİŞİLMESİNE KARŞI ÇIKTI

Batı Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Batının İran ve Afganistan'da girişeceği herhangi bir askeri eyleme karşı olduğunu açıkladı. Schmidt,Sovyetler Birliği'ne, mevcut antlaşmaları bozacak iktisadi yaptırım uygulanmasına da karşı olduğunu belirtti.

Hamburg'da yapılan bir siyasi toplantıda konuşan Schmidt, sorunları çözmenin en iyi yolunun diplomasi olduğunu ve Batı Almanya'nın Batı ile Doğu arasında gerginliği artıracak ajitasyona katkıda bulunmayacağını kaydetti.

AET VE JAPONYA ELÇİLERİ BENİ SADR İLE GÖRÜŞTÜ

AET üyesi dokuz ülkenin büyükelçileriyle Japonya'nın Tahran Büyükelçisi dün sabah İran Devlet Başkanı Beni Sadr ile görüştüler.

Görüşme ile ilgili herhangi bir açıklama yapılmamakla birlikte elçilerin Beni Sadr'dan rehinelerin nasıl ve ne zaman serbest bırakılacağını sordukları haber verildi. Görüşmenin AET'nin Lizbon'daki toplantısında aldığı karar uyarınca yapıldığı ileri sürüldü.

Öte yandan İran Dışişleri Bakanı Kutbzade'nin İspanya, Portekiz, İsveç, Finlandiya, Avusturya, Norveç ve İsviçre'den gelen heyetleri kabul ederek son gelişmelerin ışığında İran'ın konumunu anlattığı haber verildi

Güney Lübnan'da Filistinli kuvvetler ile İsrail ve Saad Haddad birlikleri arasında oluşturulan tampon bölgede BM Barış Gücü (FINUL) askerleri. (Fotoğraf, AYDINLIK)

Falanjistler hâlâ BM askerlerine saldırıyor

İSRAİL, GÜNEY LÜBNAN'DAN ÇEKİLECEĞİNİ SÖYLEDİ

■ ''Ret Cephesi'' Libya'da toplandı
■ Kaddafi'ye karşı suikast girişiminde bulunulduğu bildirildi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Tahran ile Washington arasındaki gerginlik sürerken Ortadoğu'da Filistin konusundaki gelişmeler dün de önem kazandı. İsrail birliklerinin yeni işgal ettiği Lübnan topraklarından çekilmeye başladığı bildirilirken, Camp David anlaşmalarına karşı çıkan 5 Arap ülkesi de Trablusgarp'ta ''Ret Cephesi''nin toplantısında buluştular.

Öte yandan Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ve Libya lideri Albay Kaddafiye karşı başarısız suikast girişimlerinde bulunulduğu haber veriliyor.

* * *

Birleşmiş Milletler'in Lübnan'daki Barış Gücü sözcüsü Timur Göksel İsrail birliklerinin geri çekilmeye başladığını bildirirken, Filistinli silahlı bir grubun Galile bölgesi civarında saldırıya geçtiği öğrenildi. Bu arada İsrail'in, BM Barış Gücü denetimindeki Lübnan topraklarına hafta başında zırhlı araçlarla birlikte 350 kişilik bir askeri birlik göndermiş olduğu belirtildi.

BM Basın Sözcüsü Göksel, İsrail'in 12 zırhlı araç ile 150 askerini geri çektiğini ancak bu gücün İsrail sınırının gerisine geçip geçmediğinin henüz bilinmediğini açıkladı.

Geri çekilme eylemi sırasında BM Barış Gücünün, İsrail birliklerinin yeni saldırılarını önlemek amacıyla uyarı ateşi açabileceğini de bildirdi.

Bölgeden gelen son haberlere göre İsrail birliklerinin yanısıra Suad Haddad'ın askerleri de BM Barış Gücüne karşı saldırılarını sürdürüyor.

Öte yandan konu ile ilgili bir açıklama yapan İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman, İsrailli askerlerin bölgeye yerleşmek niyetinde olmadıklarını söyledi. Weizman, ordu birliklerinin ''Görevlerini bitirir bitirmez'' üslerine geri döneceğini açıkladı. İsrail birlikleri, ''Filistinli tedhişçilere karşı mücadele'' gerekçesiyle, hafta başında Lübnan sınırlarını ihlal ederek BM denetiminde topraklarda çatışmalar çıkartmıştı.

İsrail'in BM denetimindeki Lübnan topraklarına yaptığı saldırıya karşı tepkiler sürüyor. Lübnan hükümeti BM Güvenlik Konseyini olağanüstü toplantıya çağırırken, Hollanda Güney Lübnan'daki askerlerini geri çekeceğini açıkladı. BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'da, Begin'e bir mesaj göndererek, bölgede barışın sağlanmasını istedi.

''RET CEPHESİ'' TRABLUSGARP'TA TOPLANDI

Güney Yemen, Suriye, Libya, Cezayir ve Filistin Kurtuluş Örgütünden oluşan ''Ret Cephesi'' dün Libya'nın başkenti Trablusgarp'ta iki günlük bir toplantıya başladı. Dışişleri Bakanlarının hazırladığı bu zirve toplantısına Cezayir Devlet Başkanı Şadli Bin Cedid ve FKÖ lideri Yaser Arafat'ın katılacağı açıklandı. Dışişleri Bakanları seviyesinde yapılan ilk toplantıda, zirvenin gündeminin yanı sıra, FKÖ ile Libya yönetimi arasındaki anlaşmazlığını ele alındığı ve iki taraf arasında büyük ölçüde anlaşma sağlandığı bildirildi.

Trablusgarp'tan yapılan açıklamaya göre, zirveye katılanlar şu konuları görüşecek:

1) İsrail-Arap anlaşmazlığında meydana gelen son gelişmeler.
2) Arap dünyasının durumu ve dayanışmayı güçlendirmek için alınacak önlemler.
3) Uluslararası durum.
4) Mısır yönetimine karşı uygulanmakta olan boykotun güçlendirilmesi.
5) ''Ret Cephesini'' güçlendirmek için alınacak önlemler.

Bu arada Suriye heyetinin ''Büyük devletler arasındaki anlaşmazlıklarda Arap dünyasının tarafsız kalmasını talep eden'' bir önerisinin deele alınacağı öğrenildi.

''Ret Cephesi'' bilindiği gibi, Mısır'ın İsrail ve ABD ile Camp David anlaşmalarına karşı Arap dünyasının birliğini sağlamak amacıyla kurulmuş, ABD ve Kahire yönetimini esas hedef olarak tespit etmişti.

KADDAFİ'YE SUİKAST

Batılı ajanslar Libya lideri Albay Muammer Kaddafi'nin 4 Nisan günü bir suikast girişiminden yaralı olarak kurtulduğunu bildirdi. 4 Nisandan bu yana halkın karşısına çıkmayan ve basına görünmeyen Kaddafi'nin ''Ret Cephesi'' toplantısına katılabilmesi amacıyla yoğun bir şekilde tedavi edildiği belirtildi.

''Barış ve Yumuşama Konferansı'' nisan sonunda Paris'te yapılacak

Polonya, Bükreş yönetimine baskı yapıyor

PARİS
Fransız Komünist Partisi ile Polonya Birleşik İşçi Partisinin ortaklaşa düzenlediği ''Avrupa'daki Komünist Partilerin Barış ve Yumuşama'' konulu konferansın 28-29 Nisan günleri Paris'te yapılacağı açıklandı.

Yugoslavya Komünistler Birliği, İtalyan ve İspanyol Komünist Partilerinin katılmayacakları konferans konusunda, Romanya Komünist Partisinin halen sessiz kalmayı tercih ettiği bildiriliyor. Sovyetler Birliği Komünist Partisinin ise Konferansa yüksek seviyede bir heyetle katılması bakleniyor.

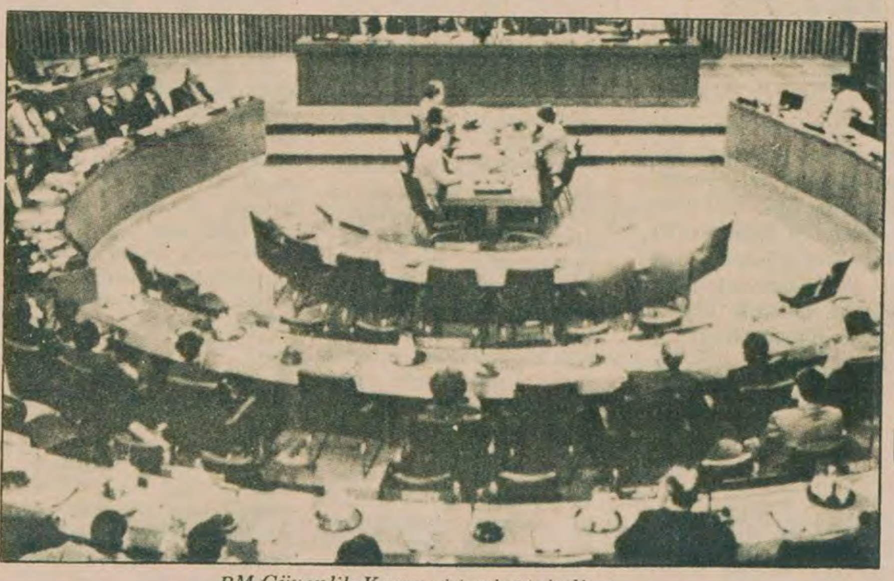
Romanya'nın daha önce yapılan bu tür Konferanslarda, ABD ve Çin'in kınanmasına karşı çıktığını hatırlatan AP ajansı, Polonya'nın Bükreş yönetimine Paris Konferansına katılması yolunda baskı yaptığını belirtti. Bu arada Afganistan işgaline karşı çıkmış olan Romanya'nın Kabil'deki Büyükelçisinin üç gün önce Babrak Karmel ile görüşmesi çeşitli yorumlara yol açmıştı.

Çad'da arabuluculuk girişimleri

PARİS
Devlet Başkanı Gukuni Weedei ile Savunma Bakanı Hissene Habre arasında süren çatışmaların halen kesilmediği bildirilirken, N'Djamena'da bulunan Liberya ve Togo'lu arabulucuların iki tarafın temsilcilerini bir araya getirmek için çaba sarfettiği öğrenildi.

N'Djamena Havaalanının tarafsız bölge ilan edilmesinden sonra başkent içindeki çatışmaların belirli ölçüde azaldığı belirtiliyor. Arabuluculuk girişimlerinin kısa vadede başarıya ulaşamayacağını belirten gözlemciler, Afrika Birliği Örgütünün (ABÖ) çatışmaları durdurabileceğini belirtiyorlar.

Bu arada Devlet Başkanı Weddei, ''ABÖ denetimindeki tarafsız bir Panafrika askeri gücünün olaya el koymaması halinde'' anlaşmazlığın çözüm bulamayacağını açıkladı.

BM Güvenlik Konseyi toplantı halinde.

BM Güvenlik Konseyi, G.Afrika yönetimini oybirliği ile kınadı

NEW YORK
BM Güvenlik Konseyi, Zambiya'ya saldırılar düzenleyen Güney Afrika Cumhuriyeti'ni kınadı ve saldırıların sürmesi halinde bu ülkeye yaptırım uygulanacağını belirtti.

Zambiya'nın çağrısı üzerine toplanan Güvenlik Konseyi, tüm Güney Afrika birliklerinin bu ülkeden çekilmesini ve Zambiya hava sahasının ihlal edilmesine son verilmesini de oybirliği ile kararlaştırdı.

15 üye ülkeden oluşan Konsey, bu kararı ile, ''Namibya'daki gerilla saldırılarına cevap verdiğini'' öne sürerek savunmasını yapan Güney Afrika Cumhuriyeti'nin haksızlığını vurguladı.

Güney Afrika Cumhuriyeti, bu saldırıların kaynağının, Namibya'nın bağımsızlığı için savaşan ve Zambiya tarafından da desteklenen Güney Batı Afrika Halkları Örgütü (SWAPO) olduğunu ileri sürmüştü. 1. Dünya savaşından bu yana Güney Afrika Cumhuriyeti egemenliği altında olan ve aynı zamanda Güney Batı Afrika olarak bilinen Namibya, BM'de SWAPO tarafından temsil ediliyor.

Öte yandan karardan sonra bir açıklama yapan İngiltere temsilcisi Sir Anthony Parsons, ülkesinin Güney Afrika Cumhuriyetini kınayan karara oy verdiğini, ancak soruna çözüm bulma yükümlülüğü altına girmediğini söyledi.

ABD, Batının savunma katkılarını artırmasını istiyor

BRÜKSEL
ABD'nin, NATO ilkbahar toplantısına hazırlık yapmak üzere pazartesi günü Brüksel'de biraraya gelecek yüksek düzeydeki NATO yetkililerinden Afganistan bunalımından sonra Sovyet yayılmasına karşı oluşturulacak güce katılmalarını isteyeceği bildirildi.

NATO kaynaklarına göre ABD'nin savunma siyasetinden sorumlu Bakan yardımcılarından Robert Komer, müttefik devletlerin kendi savunma güçlerini artırmalarını isterken, bir yandan da deniz gücü bulunan NATO ülkelerinden Hint Okyanusunda varlıklarını göstermelerini isteyecek. Aynı çevrelere göre,ABD petrolün can damarını oluşturan Basra Körfezinin savunma yükünü büyük ölçüde üstlenmeye hazır. Ancak Batılı müttefiklerinin de bu yükü bir ölçüde paylaşmalarını bekliyor.

Bilindiği gibi, NATO 1978 yılında kabul ettiği uzun vadeli savunma programı ve öncelikleri saptama planıyla birlikte, üyelerin savunma bütçelerini her yıl yüzde 3 oranında artırmalarını onaylamıştı.

Yunanistan'daki Amerikan üslerine ilişkin görüşmelerin başlaması bekleniyor

ATİNA (AA)
Atina'daki diplomatik kaynaklardan öğrenildiğine göre, Yunanistan'daki Amerikan askeri üsleriyle ilgili olarak yapılacak görüşmeler önümüzdeki günlerde başlayacak.

1977 yılında parafe edilen ve ikisi Atina yakınlarında ikisi de Girit adasında bulunan toplam dört Amerikan askeri üssüyle ilgili antlaşma, Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmek konusundaki kararsızlığı yüzünden imzalanmayıp askıda kalmıştı. ABD'nin Yunanistan'daki askeri üsleriyle ilgili görüşmeler başlamadan önce Yunanistan hükümetine sunulan ''Rogers planı'', tehlike durumunda Ege hava sahasının denetim sorumluluğunu Türkiye'ye tanıdığı gerekçesiyle geçtiğimiz 22 Şubat günü Karamanlıs hükümeti tarafından reddedilmişti.

ABD-Yunanistan Savunma İşbirliği antlaşmasıyla ilgili görüşmelere katılacak temsilcilerin üzerinde duracakları noktalardan birinin de, Afganistan ve İran olaylarının ışığında Asya'da ve Ortadoğu bölgelerinde başgösteren gergin ortam olduğu öğrenildi.

Siyasal gözlemciler, Yunanistan'ın ABD ile ikili bir Savunma ve İşbirliği Antlaşması imzalayabileceğini hatırlattılar. Karamanlis'in Amerikalı Senatörler ile yaptığı görüşme sırasında söylediği ''NATO''dan başka çözümlerde bulunabilir.'' sözünün bu anlama gelebileceğini belirttiler.

Kuzeybatı Demiryolları Sendikası Başkanı Adnan Başaran:

'Yüzde 56'lık kısıtlama ancak demokrasi dışı yöntemlerle uygulanabilir'

- Toplusözleşme düzeni müdahale istemeyen bir düzendir. Buna müdahaleler olursa temelde anlaşmazlık doğar
- Bugün iktidar çevreleri belli bir tertip içinde. İşçi ve asker karşı karşıya getirilmek ve toplusözleşme düzeni askıya alınmak isteniyor

Adnan Başaran işçi hareketinin,artık bölünmeden ve siyasi hayata etkinliğini daha fazla koyarak mücadele etmesini istiyor.

İŞÇİ SERVİSİ

Kuzeybatı Demiryolları Sendikası Başkanı Adnan Başaran hükümetin toplusözleşme düzenine getirmek istediği yeni kısıtlamalar ve ücretlerin yüzde 56'lık bir artışta dondurulması konusundaki görüşlerini gazetemize açıkladı.

Türk-İş'in bu önlemlere karşı yürütmesi gereken mücadele biçimlerine de değinen Adnan Başaran çeşitli sorularımızı şöyle cevapladı:

— Hükümetin toplusözleşme görüşmelerini askıya alan ve bunu oluşturulacak bir komisyonun kararına bağlama girişimine ne diyorsunuz?

— A. Başaran: Mali İstikrar Tasarısı adı altında böyle bir tedbir getirilmek istenmektedir. Hükümetçe hazırlanan bu tasarı özgür toplusözleşme düzenini temelinden sarsacak niteliktedir.

Tasarıyla getirilmek istenen espri, belki siyasi iktidarın ücret politikalarını oluşturabilir, ama özgür sendikacılığı yokeder ve asla müsaade edilemez. Kurulmak istenen Komisyonun başına Kazım Oksay adlı ve MHP eğiliminde olduğu kaydedilen bir kişinin getirilmek istenmesi bu konudaki kuşkuları daha da artırmaktadır.

DAHA ÖNCE DE DENENDİ

Toplusözleşme düzeni müdahale istemeyen bir düzendir. Buna müdahaleler artarsa temelde anlaşmazlık doğar. Ancak bu ilk kez denenen bir yöntem değildir. Nihat Erim hükümeti zamanında da yapılmak istendi. Daha sonra Ecevit döneminde de daha yumuşak bir şekilde "Toplumsal Anlaşma'' adı altında getirilmek istendi, ancak uygulanamadı. Toplusözleşme düzenini yokedici bu önlemler hayata geçirilemez.

— Pekiyi daha önce de denenmiş ve uygulanamamış olmasına rağmen bu önlemler neden ısrarla öne sürülüyor?

— A. Başaran: Bence temelde Türkiye'de büyük sermayeye karşılık işçi kesimi yeterince ağırlığını koyabilmiş ve belli bir denge kurulabilmiş değil. Sendikalar baskı unsuru olarak henüz yeterince etkin olamıyor.

Yıllarca sosyal siyaset yapıyoruz, politika yapmıyoruz denmiş. Aslında iktidarlar bu memlekette devamlı sermaye çevrelerinin sözcüsü durumunda olmuş. Politik siyasete girilmediği için Türk-İş ve işçi kuruluşları pasif kalıyor. Bu durumda sendikaların etkisiz kalmasından kaynaklanıyor.

Türk-İş aslında bu durumun farkında; özellikle son yıllarda bu görüşler Türk-İş'in çeşitli bülten ve raporlarında da yer aldı. Ancak çözümü yönünde kararlı bir adım atılmadığı ve siyasi ağırlığımız hâlâ olmadığı için bu şikayetlere devam ediyoruz.

— Ücret artışlarının yüzde 56'da sınırlandırılması konusunda ne düşünüyorsunuz?

AKIL ALMAZ ARTIŞ

— Biz 1979 Haziranında bir yıllık sözleşme yaptık. O günden bu güne geçen sürede dünya standartlarına baktığımızda, örneğin Federal Almanya'da perakende fiyat artışları yüzde 4,5 oranında.

Türkiye'de ise haziran-dan bu yana her ay yüzde 8-11 arası bir artış görülüyor, hem de toptan eşya fiyatlarında, yani perakende mallara yansıyan oranda değil. Dünyanın hiç bir yerinde görülmeyen bir artış var. Bu oran resmi istatistiklere göre, (bu istatistiklerin sağlıklı olup olmadığı da ayrı tartışma konusu) martta yüzde 72 civarında. Haziran ayında ise yüzde 112'yi bulması bekleniyor.

Bu oran daha fazla olabilir, eksik olmaz. Böyle olunca vergi payı da içinde olmak üzere bize yüzde 56'lık bir sınır koymaları mümkün değildir. Aklın alacağı şey değildir. Böyle bir şey işçiyi bugünkünden daha kötü bir sefalete iter.

Böyle bir şey ancak demokrasi dışı yöntemlerle olabilir. Ancak bizce Başbakan kurduğu ham hayallerle birlikte yıkılıp gidecektir. Ekonomiyi kapitalizmin uzantılarına teslim ederseniz, ortaya başka şekilde de gelemezsiniz.

İşçi hareketi olarak bunların hepsine karşı hazırlıklıyız. Ya bu deveyi güderiz, ya bu diyardan gideriz. İktidar bu siyasi kadrolarla böylesine işleri gerçekleştirecek güçte değildir.

— Türk-İş'in önümüzdeki dönemde izlemesi gereken yol ve mücadele yöntemleri hakkında ne diyorsunuz?

— Burda bir yapı meselesi var. Türkiye'ye sendikacılık tepeden belli şartlanmalarla getirilmiş. Temelde tabandan teşkilatlanan bir hareket olması gerekirken ve dünyadaki örnekleri pek iyi bilinirken sadece sosyal politika yapılması yönünde şartlanmalar yapılmış. Anlaşılıyor ki bu böyle gitmez. Sermaye sendikal hareketi de bölmüş.

Şimdi iki yol var. Ya işçi hareketi kendi partisini kuracak ya da mevcut partiler içinde kendisine en yakın bulduğu ile daha sıkı bir işbirliğine gidecek.

İngiltere'de olduğu gibi bir parti de kurulabilir. Ama bizde partizanlık o derece kuvvetli ki, bugüne kadar bu yöndeki girişimler hep sonuçsuz kalmış. Bu yönde yeni girişimler ve yoklamalar yapmakta da yarar var. Ya da en yakın bir partinin, tabii demokratik soldaki bir partinin yönetim kademelerine de girmek suretiyle o partiyi işçiden yana bir parti haline getirmek için ağırlık koyacaksın.

İşçi haklarına yönelen bu saldırılara karşı bugün Türk-İş ve DİSK'in işbirliği yapma zamanı gelmiştir. Siyasi fikirler ayrı olabilir. Ama bugün her iki sendikanın tabanı da işçidir. O işçi zarar görmektedir.

Bu bir yerde milli maç gibidir. Türk-İş'i ile DİSK'i ile bir hareket konmak zorundadır. Bir genel grev veya büyük bir kitle hareketi. İki konfederasyon isterse ve işbirliği yaparsa araya bozguncu unsurlar da sızamaz. Ne Rus bayrağı girer, ne de başka bir bayrak. Türk bayrağı altında yapılır bu gösteriler. Ondan sonra süratle siyasi ağırlığın gelişmesi için çalışılır.

— Önümüzdeki dönemde böyle bir mücadele olursa siyasi gelişmeler ne yönde olabilir?

TERTİPLER ALTEDİLECEK

— Bugün iktidar çevreleri belli bir tertip içinde. İşçi haklarına sistemli şekilde saldırılarak işçi ile asker karşı karşıya getirilmek ve bunun sonucunda toplusözleşme düzeni askıya alınmak isteniyor.

Ancak hem işçi hareketi bu oyuna gelmeyecek olgunluktadır, hem de ordu bu konuda uyanıktır. Ordunun da işçiyi karşısına alacak bir yere gelmeyeceğini sanıyorum. Geçmiş yıllarda ve günümüzde yaşanan acı olaylardan herkes ders almıştır. Önümüzdeki dönemde herşeye rağmen daha demokratik bir ortam doğacağını düşünüyorum.

Gıda-İş, Tariş Kolonya'da grev oylamasını kaybetti

İZMİR (AA)

Tariş Kolonya İşletmesinde DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasının aldığı grev kararı üzerine işyerinde yapılan oylamada işçiler ''greve hayır' dediler.

Önceki gün işyerinde yapılan grev oylamasına 40 işçiden 32'si katıldı.

İşyerinde çalışan 40 işçiden 32'sinin katıldığı grev oylamasından sonra bir açıklama yapan fabrika Müdürü Kemal Alpay, oylamada bulunmayan 8 işçinin normal haftalık izinlerini kullandıkları için katılamadıklarını, ancak oylama sonucu Gıda-İş'in işyerindeki yetkisinin sona erdiğini söyledi.

Öte yandan işçilerin bir kısmının Gıda-İş'ten istifa ederek Türk-İş'e bağlı Tekgıda-İş Sendikasına kayıt yaptırdıkları öne sürüldü.

Sahte TKP'liler muhalif Şube Kongrelerini yaptırmadan Petkim-İş Genel Kurulunu topladılar

ANKARA (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikasının erken Olağan Genel Kurulu dün Ankara'da çalışmalarına başladı. Sahte TKP'li yönetime karşı muhalefet eden şubelerin kongreleri yapılmadan tam gündemli olarak toplanan Genel Kurulda bugün yeni yönetim organları seçilecek.

Yeni delegelerle kongreye gidemeyen muhalif şubeler arasında Petkim-İş İstanbul 1 ve 2 Nolu şubeler ile İzmir Şubesi bulunuyor. Eski delegelerden bazıları işyerlerinden ayrılmış olduklarından, bu şubeler kongreye eksik delegeyle katılıyorlar. Kongrelerini yapan şubeler ise şunlar: Kocaeli, Acıselim, Antalya, Mersin ve Kartal...

Son Genel Kurulunu geçen yıl nisan ayında yapan Petkim-İş'in DİSK in tek tip tüzüğünü görüşmek için olağanüstü kongre yerine erken genel kurula gitmesi çeşitli nedenlere bağlanıyor. Genel Merkezin, erken Genel Kurul yapmakla, muhalefetin geçen yıl Olağanüstü Genel Kurul için açtığı davayı geçersiz hale getirmeye amaçladığı söyleniyor. Yönetime geldikleri andan itibaren muhalefeti sendikadan tasfiye eden sahte TKP'li Genel Merkez yönetiminin, yeni delegelerle erken Olağan Genel Kurula gitmeyi daha avantajlı buldukları belirtiliyor. Olağanüstü Genel Kurul yapılsaydı, kongreye eski delegasyonun katılması gerekecekti. Sahte TKP'lilerin ayrıca, yakında ortaya çıkacak toplusözleşme uyuşmazlıkları ve grevlerin Genel Merkezi yıpratmasından önce, kongreye gitmeyi yararlı buldukları belirtiliyor.

Delegasyonu istedikleri gibi ayarlayan sahte TKP'li yönetimde bugün yapılacak seçimlerde önemli bir değişiklik olması beklenmiyor.

İzmir TEBA'da 35 işçi işten atıldı

TEBA'nın Tepecik ve Sanayi Sitesindeki işyerlerinden toplam 35 işçi hiç bir hak ödenmeden işten atıldı.

3300 lira asgari ücretle çalışan işçiler, ayda 1500-2000 lira da prim alarak ortalama 5 bin lira civarında bir aylıkla çalışırlarken, maaşlarına zam yapılmasını istediler. Ayrıca, patron işçileri sabah saat 10.00'dan akşam saat 20.00'ye kadar çalıştırırken, işçiler günde 8 saat çalışacaklarını, işe sabah 08.00'de geleceklerini söylediler. Bunun üzerine patron Teoman Baygın, önce işçilere önderlik ettiğini öne sürdüğü 4 kişinin, arkasından da geri kalan işçilerin işlerine son verdi.

Sivas YSE Müdürü şimdi de sürgünlere başladı

SİVAS (ÖZEL)

Bir süre önce 15 işçiyi yasadışı bir şekilde işten atan YSE 15. Bölge Müdürü Osman Dündar'ın işyerlerinde baskısını sürdürdüğü ve bazı işçileri sürgün ettiği bildiriliyor.

Bölge Müdürü Osman Dündar, daha önce "İmtihanda usulsüzlük yapıldı'' diyerek iş akitlerini feshettiği 15 işçiyi, daha sonra yeniden işe almış göstererek İş Kanununun 13. ve toplu iş sözleşmesinin 55. ve 59. maddelerinden işten attı. Sözleşmenin bu maddeleri işyerinde işçi fazlalığı ve askerliği kapsıyor. Oysa çıkartılan işçilerin tümü askerliğini yapmış bulunuyorlar.

Bölge Müdürü öte yandan işyerlerinde sürgünleri de artırdı. Son olarak Metin Çeliker ve Zeki Şimşek adlı işçileri Tokat ve Erzincan'a, Feyzullah Seçkin adlı işyeri temsilcisini de bir başka ile sürgün etti. Bölge Müdürü bu sürgünlerle toplusözleşmede yer alan, "İşçinin rızası olmadan bir başka ile nakli yapılamaz'' hükmünü çiğniyor.

Gaziantep'te anarşiyi lanetleyen 14 sendikacı hakkında dava açıldı

GAZİANTEP (ÖZEL)

Gaziantep'te 1978 yılı içinde anarşinin hızlı bir şekilde yükselmesi ve artan hayat pahalılığını protesto amacıyla 14 sendikacının basına yaptıkları açıklama ile ilgili dava açıldı.

Hafta içinde mahkemece ifadeleri alınan sendikacılar iki yıl önce şehirde meydana gelen anarşi olaylarının kaynağının Ülkü Ocakları ve MHP'nin yan kuruluşları olduğunu belirtip, o dönemin Valisi ve Emniyet Müdürünün suçluların üzerine gitmediğini açıklamışlardı. Sendikacılar ayrıca anarşi ve pahalılıkla ilgili düzenledikleri toplantıya Vali Cezmi Kartay ile Belediye Başkanı Refet Kaya Turgay'ın katılmamasını eleştirmişler ve kitle örgütleri olarak mücadelelerini sürdüreceklerini belirtmişlerdi.

Haklarında dava açılan sendikacılar arasında Genel-İş 1 nolu Şube eski Başkanı Emin Erdem, Genel-İş 2 nolu Şube eski Başkanı Neşen Gürbüz, Genel-İş 3 nolu Şube Başkanı Ahmet Gül, Oleyis Şube Mali Sekreteri Mehmet Ali Özelmacı, Tek Gıda-İş Şube eski Başkanı Mustafa Berk, Çimse-İş Şube eski Başkanı Zeki Yıldırım, Güneydoğu Tekstil Sendikası Başkanı Muzaffer Subaşı, Maden-İş Şube Başkanı İbrahim Yaşar, Tekstil Şube Başkanı Mehmet Ali Tiryaki, Sağlık-İş Şube Başkanı Veysel Özataş, Kauçuk-İş Şube Başkanı Şükrü Mercan, Gıda-İş Şube Başkan Yardımcısı Mehmet Kızılgöz, Bank-Sen Genel Yönetim Kurulu üyesi Metin Pazarbaşı ve Tez Büro-İş Şube Başkanı Müslüm Akar bulunuyorlar.

Komandolar yakalanınca Malatya Tekel'de olaylar azaldı

MALATYA (ÖZEL)

Bir yıldan beri MHP'lilerin çıkardığı olaylar yüzenden huzursuz bir yer haline getirilen Malatya Tekel Tütün Fabrikasında MHP'li elebaşılar yakalanıp gözaltına alınınca, fabrikada bir haftadır üretim huzur içinde yapılmaya başlandı.

Bilindiği gibi bundan 20 gün önce Tekel'de çalışan Enver Koç isimli bir işçi evine giderken pusu kurularak öldürülmüştü. İşçilerin söylediğine göre, Enver Koç ölmeden evvel Tekel Müdürüne verdiği dilekçelerde "Eğer ben ölürsem sorumlusu MHP'li Celal Altıntaş (Kör Celal), Hamdi Çatalkaya, Ali İhsan Avşar ve Yaşar ismindeki komandolardır''demişti. Daha birçok öldürme ve saldırma olaylarına da isimleri karışan bu saldırganlar öldürülen işçinin katil zanlısı olarak sıkıyönetimce gözaltına alınınca Tekel işyerinde de olaylar azaldı.

Öte yandan fabrikanın içinde olaylara karışmayan bazı MHP'liler ise fabrikanın dışında kargaşalık çıkartma faaliyetlerini sürdürüyorlar. Hafta başında fabrikanın karşısındaki Tek Gıda-İş Merkez Şubesine attıkları bomba binada ve çevre binalarda maddi hasara yol açtı.

Yine son iki gün içinde Malatya'da bombalanan yerlerin sayısı 5'e yükseldi.

KORKUNÇ BİR UÇURUM OLUŞUYOR

- Bebek'te bir apartman dairesinin aylık kirası 60 bin lira

Bir işçinin bir aylık maaşıyla ancak 3 gün kalabileceği ev.

Bir işçi,aylığının tümüyle Bebek'te ancak üç gün ev kiralayabiliyor

AYTEN ERBAY

İstanbul'un Bebek semtinde Yalı Apartmanının bir dairesi ayda 60 bin liraya kiraya veriliyor. Buna göre asgari ücretle çalışan bir işçi maaşının tümünü verse,"yemeyeceğim, içmeyeceğim, tek Bebek'te oturacağım"dese, bu dairede ancak üç gün kalabilir. Birinci dereceden bir memur ise tüm maaşıyla 8 gün evi tutar ama dokuzuncu günün öğle üzeri kapıdışarı edilir.

Ama apartmana dıştan bakıyorsunuz, daireler dolu. Ayda 60 bin lira kira verip de yiyen, içen, gezenler var demek ki...

Ev kiralarının bu kadar yüksek olabildiği Bebek'te evlerin satış fiyatları da öyle bir iki, üç milyon değil. 10 milyon ile 30 milyon arası değişiyor. Kesesi bereketli olan tutuyor, bereketsizler tutamıyor.

İstanbul Tabip Odasının 54. Genel Kurulu yapıldı

Hükümetin Tam Gün Yasasına getirmek istediği değişiklikler eleştirildi

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Tabip Odasının dün yapılan 54. Genel Kurulunda Hükümetin Tam-Gün Yasasına getirmek istediği değişiklikler eleştirildi.

İstanbul Tabip Odasının 54. ara Genel Kurulu dün Tabip Odası Toplantı Salonunda yapıldı. Yönetim Kurulu adına üye Doç. Dr. Gencay Gürsoy'un sunduğu yıllık çalışma raporunda ikili anlaşmaların imzalanmasıyla ulusal bağımsızlık savaşının tüm miraslarının reddedildiği belirtildi. Raporda ayrıca "Demokratik kitle örgütlerine siyasal parti misyonu yükleyen ya da tabanı yok farzederek kitle örgütünü belli bir siyasetin peşine takmayı başarı zannedenlerin karşısındayız'' denildi. Odanın, ekonomik ve demokratik haklarını en etkin savunma yolunun grevli-toplusözleşmeli sendikal haktan geçtiğinin bilincinde olduğunun da belirtildiği Genel Kurulda daha sonra Sağlık Bakanının Tam-Gün'e girmiş olan hekimlerin hem tazminat alıp hem de serbest çalışmalarına yeşil ışık yakan açıklamalar yaptığına değinildi. Tabip Odasının çalışma raporunda, hükümetin Tam-Gün Yasasına getirmek istediği "değerlendirme kurulları''nın akıl almaz ölçüde antidemokratik ve keyfi uygulamalara kapı açacak nitelikte olduğu da belirtildi.

"İTÜ'lüler Günü" 21 Nisanda kutlanacak

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Teknik Üniversitesinin geleneksel olarak düzenlediği ''Teknik Üniversiteliler Günü'' bu yıl 21 Nisan Pazartesi günü saat 10.00'da İTÜ Taşkışla binasında yapılacak.

Geçmiş yıllara gore bu yıl daha kapsamlı olarak düzenlenen ''İTÜ'lüler Günü''ne ilk kez 50 ve daha fazla yıl önce mezun olan onur konukları da katılacak.

Törende mezunlara onur belgesi ve çeşitli armağanlar dağıtılacak. Burada ''Fahri doktor'' ünvanı alan İTÜ mezunları da onur belgesi alacaklar. Törende ayrıca 30 ve 40 yıl İTÜ'ye emek veren öğretim üye ve personeline plaket verilecek. ''İTÜ'lüler Günü''nde bir de sergi düzenlenecek.

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 12

Halası

Miss Maude son kerte çirkin bir kızdı. Ailenin imbikten süzülerek gelme çekiciliğini, çarpıcılığını semtine uğratmamış bir yaratık. Hiç bir isteyeni çıkmamış, bu yüzden, evlenmeye can atarken evlenememişti. Maude otuzu buldu, otuz beşine merdiven dayadı. Bir büyük satış mağazasında kasiyerdi. Müşteriler onu gördükleri zaman umacı görmüşe dönerler, çocuklarsa annelerinin etekleri arkasına gizlenirlerdi. Aslında sessiz, içine kapalı bir kızdı Maude. Üstelik, olağanüstü tatlı bir sesi vardı. Tüm açıklarını bu tatlı sesiyle kapatırdı. Patronu da sesi hatırına işine son vermiyordu.

Bölüm şefi kendisiyle evlenmek istediğini bildirdiği gün, yalnız mağazadakiler değil, buna Maude'nin kendisi bile şaştı. Böyle bir şeyi hiç beklemiyordu.

Müster Carruthers bir akşam kasayı kapatırlarken onun kulağına eğilerek:

— Miss Maude, ben sizin sesinize hayranım... Dedi. Bu sesi bütün ömrümce bana dinletmek ister misiniz?

Yutkunup:

— Ama ben.. Dedi kaldı Maude.

Yanakları pancar kesilmişti.

Adamın, öteden beri, birtakım yadırgatıcı huyları olduğu söylenirdi. İlk eşiyle yatakta seviştikleri sırada, ona şarkılar söyletirmiş, Opera aryalarını daha çok beğenirmiş. Kadın, konu komşuya:

— Eva, Madame Butterflay operasıyla, Pauline de Tosca'yla doğdu... Diye yakınırmış. Bende öyle ahım şahım ses yok, ama Allah kahretsin! Dayanamayacağım, bu gidişle aklımı oynatacağım.

Sonunda, biri iki, biri üç yaşındaki iki küçük kızını bile gözü görmemiş, otobüse atladığı gibi yallah, çekmiş gitmiş.

Maude biri ikiletmedi. Mister Carruthers'le gerdeğe girdi. Adamın 218'inci sokaktaki, alt kattaki dairesine yerleşti. İşinden ayrıldı. Kocasının haftalık geliri geçinmelerine yeterliydi. Komşular birkaç gece üstüste, yüksek perdeden opera aryaları dinlediler. İşi anladılar. Gülümsediler. Zamanla Carruthers'lerde sesler kesildi. Bunun yerini, gündüzleri küçüklerin ağlaşma sesleri aldı. Ama o da çok sürmüyor, birden başlayıp birden kesiliyordu. Babaları geç saatlerde döndüğünde, Maude yemeklerini daha önceden yedirmiş olur, *"Uykucukları geldi!"* diyerek, onları hemen yataklarına götürür yatırırdı.

Küçük Eva ile Pauline'in apansız ölümlerinin nedeni bir türlü anlaşılamadı. Gündüzleri ağlaşırlardı biraz, ama her çocuk ağlar. Sonra susarlardı, geçerdi ağlamaları. Maude onları susturmasını bilirdi.

Küçük tabutlar toprağa yanyana indirildi.

Eğer yan dairede oturan kaloriferninin karısının boşboğazlığı olmasaymış hiç bir şey öğrenilmeyecekmiş. Kadın birkaç gün sonra en yakın karakola başvurup diyor ki:

—Onları niçin hemen gömdünüz? Gömülmelerine niçin izin verdiniz? Ben, Pauline'in ağlamalar sırasında, *"Anneciğim, benimki de kardeşiminki kadar ufak olsun.."* diye yalvardığını duyardım. Bayan Maude, *"Nerden bulayım?"* diye terslerdi onu. Çocukları bir kez muayeneden geçirtseydiniz de sonra gömdürseydiniz olmaz mıydı?

Kadın gidince başçavuş düşünceye dalıyor. Ensesini kaşıyor:

—Yahu, doğru.. diye söyleniyor. Çocukların ikisinin birden ölmesi garip vallahi.

Sivil bir polis mağazaya gidip Mister Carruthers'le görüşüyor. Mezarlar açılıyor. Pauline'le Eva'ya otopsi yapılıyor. Akciğerler, solunum boruları, kalpler, dalaklar ve mideler tertemiz.

—Bir de beyne bakalım!

Bakılıyor. Çocukların burunlarından sokulmuş küçük solucanlar içeride hâlâ kıvıl kıvıl. Herkesin gözü faltaşı gibi açılıyor.

—Yahu, bu kimin aklına gelir?

Mister Carruthers'in başı göğsüne düşüyor. Anımsıyor, kekeliyor:

—Ancak Maude gibi bir kadının aklına gelir.

—Sizce, çocukların burunlarına solucanları sokan o mudur?

—Herhalde odur. Bir pazar günü pikniğe gitmiş, dere kıyısında sofra kurmuştuk. Ben derede balık tutacaktım. Maude yem olabilecek küçük solucanlar araştırdı. Hepsini bir kavanoza doldurdu. Birkaç balık ancak tutabildim. Kavanozu eve götürmüş olmalı.

Kavanoz tüm araştırmalara, sıkıştırmalara karşın bulunamadı. Maude çocuklar öldükten sonra onu kırmış, çöp sepetine atmıştı herhalde. Suçu kabule yanaşmıyordu. Solucanlar çocukların burnuna mezarda girmiş olamaz mıydı? Olamazdı. Çünkü kefenleri sapasağlamdı, yırtığı pırtığı yoktu hiç. Ya bu işi, çocuklarını bırakıp kaçan karısına kızarak, Carruthers'in kendisi yapmış olamaz mıydı? Olamazdı. Çünkü Eva ile Pauline ancak gündüzleri ağlaşmışlardı. Babaları geldiğinde, onu yarı uykulu durumda karşılıyorlar, hemen yataklarına götürülüyorlardı. Ayrıca, kapıcının karısı, Pauline'in ağlayarak, *"Anneciğim, benimki de kardeşiminki kadar ufak olsun.."* diye yalvardığını kaç kez duymuştu. Pauline hiç bir zaman babasına ağlayarak yalvarmamıştı.

Sorgu uzatıldı. 48 saat uykusuz bırakılarak daha çok sıkıştırıldı. Maude o zaman her şeyi açıkladı. İlkin tutuk anlatıyordu, sonra coştu. Ölüm kararı veren mahkemede:

—Niçin benim de çocuğum olmasın? diyerek, hak aramaya girişti. Şu değer bilmez herife ne güzel şarkılar söyledim. Ama bir süre sonra istemedi. Çocuk ya bana benzerseymiş? Ben o denli çirkin kadın mıyım?

DAYISI:

Sığır çobanıydı. Diyelim, kovboy. Dehşetli nişancıydı. Texas Eyaletinin Houston kentinde Con Tyler'dan daha eli tetik hiç kimse yoktu. Soğukkanlı, giderek donuk kanlı adamdı Con Tyler. Olura olmaza kızmazdı. Kızdı mı da kimse karşısında duramazdı. Çünkü gözü dünyayı görmezdi. Ama bunun böyle olduğunu pek az kişi bilirdi. Suratı asık olduğu için arkadaş edinemediği sanılırdı. Issız yerlerde, kendi kendine dolaşırdı hep. Yanına sokulan köpeği, buzağıy: tekmeyle kovardı. Bu nedenle olacak, onu uzaktan gören çoban köpeklerinde bir hırıltı yükselirdi. Geceleri koğuşta yatmaz, ortalıktan toz olurdu Tyler.

Günlerden bir gün çiftlik kahyasıyla kapıştı. Üstüne adam bindirmez saf kan İngiliz tayının yularını çok çekmiş, gemle hayvanın ağzını yaralamıştı.

Kahya:

—Bu hayvana bu yapılmaz Tyler, demişti. Eğer ata binmesini bilmiyorsan git öğren de gel!

Delici, ısırıcı gözleri vardı Con Tyler'in, gömgök. Onlarla kahyaya baktı bir:

—Olur, şimdi gidiyorum, öğrenir gelirim! dedi.

Adamınsa, bu bakışlar adeta kanını dondurmuştu.

Con Tyler öteberisini topladı. *"Gidiyorsan elimi sık da öyle git.."* diyen kahyayı duymadı. Atına atladı, çiftlikten uzaklaştı.

Öbür çobanlarla biniciler:

—İyi etmedin kahya.. dediler.

Adam başını iki yana salladı:

—Biliyorum ama oldu bir kez. Patron bu tayı çok seviyor. Ne yapayım?

(Devam edecek)

İşgalcilerin Anadolu'yu boşaltması Afganistan'ı sevince boğuyordu

Kurtuluş Savaşımızda Türk-Afgan ilişkileri

ZEKİ SARIHAN

"Bu gece, bütün Afganistan için kutsaldır. Çünkü Türklerin zaferini kutluyoruz"

14

Meclis'in 8 Kasım 1922 tarihli oturumunda Dışişleri Bakanı İsmet'in (İnönü) Kabil Elçiliğinden aldığı haberleri anlatan bir yazısı okunur. Bu yazıda Büyük Zaferin Hintdistan ve Afganistan'da nasıl kutlandığı anlatılmaktadır. Kabil Elçiliği 16 Eylül'de bildirmektedir ki, Kabil'de Hintliler, Buharalılar, Türkistanlılar elçiliğe gelerek zaferimizi kutlamışlardır. Kabil'de bulunan elçilikler de kutlamışlardır. Son zafer haberinin gitmesi üzerine Hindistan camilerinde başarının devamı için dualar edilmiştir. Afgan Emiri Emanullah Han da, cuma günü bütün Afganistan camilerinde Türk ordusu için dua edilmesini emretmiştir. Kabil Türk Elçiliğinde de bir şölen verilmiştir.(99)

AFGANİSTAN DAĞLARINDA YANAN ATEŞLER

Hakimiyeti Milliye, daha sonraki günlerde Türk zaferinin Afganistan ve Hindistan'da nasıl kutlandığını anlatan uzunca bir haber basmıştır. Kabil'den gelen resmi habere göre, Türk ordusunun zaferi ve Anadolu'nun boşaltılması şerefine Emanullah Han 10 Ekim gecesi, sarayın en güzel dairesinde bir şölen vermiştir. Şölene yalnız İngiliz Elçisi gelmemiştir... Köşkün içi ve dışı bayraklarla donatılmış, elektrikle aydınlatılmıştır. Emanullah Han, bir konuşma yaparak Türklerin zaferinden dolayı memnuniyetini belirtmiştir. Kabil'de ve Afganistan'ın diğer şehirlerindeki camilerinde, ordumuzun zaferinin devam etmesi için dualara edilmiştir. Afgan Emiri, şöyle demiştir:

"Bu gece, bütün Afganistan, belki bütün İslam dünyası için kutsal bir gecedir. Çünkü Türklerin zaferini kutluyoruz. Türklerle Afganlılar kardeştir. Türklerin sevinci bizim sevincimizdir."

Kabil Elçimiz bu duygularından dolayı Afgan Emirine şükranlarını sunmuş, Anadolu hareketinin sebeplerini ve gelişmeleri anlatmıştır.

Afganistan'da olduğu gibi Hindistan'da da zaferden dolayı görülmemiş şenlikler yapılmıştır. Bütün kasabalar süslenmiş, aydınlatılmış ve dualar okunmuştur.

Dağlarda ve tepelerde geceleri ateşler yakılmıştır. (100)

AFGANİSTAN'IN MUSTAFA KEMAL'E VERDİĞİ NİŞAN

Afgan Emiri, Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Başkumandan Mustafa Kemal'e, Afganistan'ın en büyük nişanını, diğer kumandanlara da Estor nişanının birinci ve ikinci rütbesini vermiştir. Nişanlar, 1922 Aralığında Kabil Elçiliğimiz tarafından Türkiye'ye gönderilmiştir. (101)

Afgan Emiri, zaferden sonra, Yunanlıların yakıp yıktığı yerleri görmek, zulümleri incelemek üzere bir Batı Anadolu gezisine çıkmıştır. Daha sonra onun Adana'ya geldiğini ve Belediye tarafından konuk edildiğini okuyoruz. (102)

Mustafa Kemal, uzun yıllar, Meclisi açış söylevlerinde Türk Afgan dostluğunu belirtmeden geçmemiştir.

BİTİRİŞ

Bu yazıya eklenecek bir şey varsa, geçmiş günlerdeki sözleri, Türkiye açısından tekrarlamak olacaktır. Türkiye' ile Afganistan kardeştir. Afganlıların üzüntüleri Türklerin de üzüntüsü, Afganlıların sevinçleri Türklerin de sevinçleridir. Zafer kılıçların kabzasında bağlıdır. Afganistan'ın savaşı, yalnız Afganistan'ın değil, Türkiye halkının, bütün Doğu'nun, bütün ezilellerin savaşıdır. Dünya ezen ve ezilen olarak ikiye ayrılmıştır. Bütün ezilenler birleşmelidir. Türkiye ile Afganistan arasındaki ilişkiler yalnız duygular üzerine kurulmuş değildir. Bunun gerçek ve maddi temelleri vardır. Bu temel ezilen iki halkın aynı düşman karşısında bulunması aynı bağımsızlık duygusuyla yanıp tutuşmasıdır. Bağımsızlık, su ve hava gibi her millete gereklidir. Bağımsızlık bayramını kutlamak ölüp de yeniden dirilmek kadar olağanüstü bir olaydır. Bütün Doğu uyanmaktadır. Türkler için Kabil'in işgaliyle, Ankara'nın işgali arasında bir fark yoktur. Türkiye ile Afganistan arasındaki ilişki yalnız manevi alan da kalmayacaktır...

Afganistan kurtulduğu gün, bu bütün ezilenler için büyük bir zafer olacaktır. Bütün "ezilen mil letler zalimleri bir gün mahv ve perişan edecektir."

99. Zabıt Ceridesi. C. 24, S.413
100. Hakimiyeti Milliye(HM), s. 690 19 Aralık 1922
101. HM, Sayı: 695, 25 Aralık 1922.
102. HM, Sayı: 674, 30 Kasım 1922, Sayı:684, 12 Aralık 1922.

BİTTİ

IMF Türkiye'nin dış ilişkilerini yönlendirmek istiyor

● Yeni stand-by görüşmelerinde Türkiye' nin Ortadoğu, Doğu bloku ve Üçüncü Dünya ülkeleriyle ilişkileri de görüşülecek.

● IMF' nin Türkiye' nin dış ilişkilerinde stand-by anlaşmalarıyla konulan sınırları aşmamasını isteyeceği bildiriliyor

ANKARA

Türkiye Masası Şefi Charles Woodward başkanlığında Türkiye'ye gelen genişletilmiş IMF heyetinin 3 yıllık yeni Stand-by anlaşması görüşmeleri sırasında öteki sorunların yanı sıra bu konu üzerinde de duracağı, Türkiye'nin Ortadoğu, Doğu Bloku ve Üçüncü Dünya ülkeleriyle olan ilişkilerinde Para Fonu'nun belirlediği çizgiyi aşmamasını isteyeceği öne sürüldü.

IMF'nin bu konuda CHP hükümeti döneminde de aynı tutumda olduğu, Fon'un dış ilişkileri denetleme istemi karşısında CHP hükümetinin özellikle Ortadoğu ve Doğu Bloku ülkeleriyle ilişkilerini mümkün olduğu ölçüde IMF'den gizli tutmaya çalıştığı ancak bunu başaramadığı kaydediliyor.

Yeni Stand-by anlaşması öncesinde Türkiye'nin son ekonomik durumunu belirleme çalışmaları yapacak olan Fon heyetinin AP hükümetinden bu konuda hassas davranmasını isteyeceği belirtiliyor.

Öte yandan, Maliye Bakanlığının teknik kadrolarıyla üst düzey yetkilileri arasında, AP hükümetinin uygulamaya koyduğu önlemler ve özellikle dış ekonomik ilişkilerin yürütülmesi konusundaki görüş ayrılıklarının, giderek teknik kadroların ciddi tepkilerine neden olduğu izleniyor. AP'nin ekonomi politikasının uygulanmasında yetkilerin çok büyük ölçüde Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal'ın elinde toplanması, Maliye Bakanlığının devre dışı bırakılmasına yol açarken, Maliye Bakanlığında da müsteşar ve bakan düzeyindeki yetkililerle, teknik kadroları oluşturan genel müdürler ve öteki birim yöneticileri arasında yetki çatışmalarının ciddi boyutlara vardığı gözleniyor.

Maliye Bakanlığının teknik uzman çevreleri, Turgut Özal'ın tüm yetkileri elinde toplaması ve Bakan İsmet Sezgin'in de devre dışı kalmasının, ekonomik kararların alınma ve uygulanmasında çok önemli bilgi eksikliklerine yol açtığını, usul ve mevzuata aykırı işlemlerin yapılmasına neden olduğunu ifade ediyorlar.

GÜNDEM dışı

Afiyet olsun

Oldu, en sonunda o da oldu... Isparta'nın Şarkikaraağaç kasabası Hükümet Tabipliğinden Çankaya Köşküne giden yola Saadettin Bilgiç adımını attı. Ama hiç de kolay olmadı "Koca Reis"in "Cumhurreisliği"ne soyunması.

Önce Süleyman Beye bir çıtlattı. Ama baktı ki Süleyman Bey hiç oralı değil, bu defa söylenmeye başladı: "Ben onu iki defa Başbakan yaptım (iki MC hükümetini kastediyor), O bana bir Cumhurbaşkanlığını çok görüyor" diye.

Bu da tutmayınca verdi veriştirdi Grup toplantısında; "Benim 35 tane adamım var. Ya bana oy verirler ya da hiç kimseye."

Eh, bu durumda Süleyman Bey, "Hiç olmazsa şu engel bir ortadan kalksın" diye yeşil ışığı yaktı ve Bilgiç AP'nin resmi adayı olarak ortaya çıktı.

Şimdiye kadar söylenen, anlatılan bu...

Ama gerçek durum bu mu?

OYUN İÇİNDE OYUN

Günahı anlatan AP'lilerin boynuna, işin aslının bu olmadığını söylüyorlar:

"Bu oyun içinde oyundur. Süleyman Bey hükümet işlerine dalınca Bilgiç de teşkilattan sorumlu Genel Başkan Yardımcısı olarak hertarafa birden el attı. Eh önümüz Kongre (sonbaharda AP'nın Büyük Kongresi var). Delege seçimleri, mahalli teşkilat seçimleri. Üstelik Beyefendi Bilgiç'in durumundan rahatsız. Bilgiç yanında olduğu sürece, tek başına iktidar olamayacağı inancında.

"Bilgiç'in MHP'ye yakınlığı AP'ye oy verecek birçok adamın kafasını karıştırıyor. Onun için Bilgiç'i yeme harekatına başladı.

"Önce Bilgiç'in etrafındaki birtakım adamları seferber etti. Bir güzel kızıştırdı Koca Reisi. 'Senden iyisini mi bulacak', 'Hem bu kadar hizmetin var' filan diye... O da kırmızı görmüş boğa gibi çıktı ortaya'

İKTİDARA MI GETİRDİ İKTİDARDAN MI ATTI?

AP'liler anlatmaya devam ediyor:

"Bilgiç, Süleyman Beyi iki defa Başbakan yaptım diyor. Oysa iki defa iktidardan etti. 1969'da DP hareketini başlatıp hükümeti bütçe oylamasında düşüren Bilgiç değil miydi?

"1973 seçimleri sırasında 'ağır top' Bayar'ı yanına alıp dere tepe gezip Demirel'in oylarını yiyip onu çücük gibi 149 milletvekili ile bırakan Bilgiç değil miydi?

"Hadi Bilgiç bunları unuttu diyelim, Süleyman Bey hiç unutur mu? Sonbaharda bunu bitirir."

Ne diyelim? "Afiyet olsun"dan başka?

40 hikaye

Halkın arasında yaygın bir deyim vardır; "Ayının 40 hikayesi var, kırkı da bal üstüne" diye. Biz de öyle olduk. Dağarcığımızdaki bütün hikayeler Cumhurbaşkanlığı seçiminden...

İşte birkaç örnek:

Ya çıkarsa...

Bir CHP'li ile bir AP'li konuşuyor;
CHP'li—Hayırlı olsun. Bilgiç olmuş adayınız...
AP'li—Sağolasın ama sanmam seçilecek kadar oy çıksın.
CHP'li—Neden o?
AP'li—Bizim gruptan epey fire var.
CHP'li (biraz muzip)—Öyle ama bizim grupta müthiş yatırım yapmış, 40 kişiden oy alabileceği söyleniyor.
AP'li (telaşlı)—Eyvah...Ya bir çıkarsa...

Kavaklıdere'ye kadar

Bu öykünün devamını başka iki parlamenter arasındaki konuşmayla tamamlayalım:
Biri—Bilgiç adaymış.
Diğeri—Çıkamaz.
Biri—Ya çıkarsa?
Diğeri—Yanlışlık oldu derler, Kavaklıdere'de istifa ettirirler.

Kaç oy alır?

Bir AP'li Bakana soruyoruz:
—Bilgiç kaç oy alır?
Sağı solu kolaçan edip kulağımıza eğiliyor:
—200'den fazla
—200'den fazla ne demek?
—201 de 200'den fazladır...

Demirel'in yumruğu

Demirel'in yumruğu bilirsiniz ünlüdür. Atilla Onuk, Carter'in masasına vurdurtmuştu da, bütün Türkiye birbirine girmişti, hükümet ortakları birbirine girmişti.

Demirel 25. turda Bilgiç'i aday göstermeden önce grupta konuştu:

"Biz herşeyi açık, net ve hiç bir şeyi birbirine dolaştırmadan yapan bir partiyiz. Bizi güçlü yapan da budur. Bir yumruk gibi olduğumuzu göstermekte sayısız faydalar vardır."

Demirel aslında "sayısız" demişti, ama biraz sonra Genel Kurulda yapılan oylama Demirel'in yumruğunun kaç kişi olduğunu ortaya koydu: 264 kişilik AP Grubunun bulunduğu Mecliste 25. turda Bilgiç'e 183, 26. turda ise 193 oy çıktı...

Köşeyi dönmek

Bir gazete başlatmıştı;

—Bizim gazeteyi alın köşeyi dönün.

TRT'nin lotarya (kumar) reklamlarını yasaklamasından sonra da bu deyim halk arasında "bilmem ne gazetesini okumadan köşeyi dönmek" şeklinde hâlâ kullanılıyor.

Terimi siyasete sokan ise Hoca oldu. Ünlü bütçe konuşmasında. Demirel'e baka baka "Merak etme beyaz oy vereceğim, ama köşeyi böyle değil (eliyle yana dönüş işareti yapıyor), böyle (aşağı doğru uçurumdan yuvarlanma işareti yaparak) dönmen için" demesini hep beraber TV'de seyredeli çok olmadı.

Anlaşılan bu laf Süleyman Beyin içinde uhde kalmış. Çünkü geçen gün grupta konuşurken şöyle diyordu:

"Biz meseleleri aşarız dedik. Bugün bunun olabileceği görülmüştür. Köşe aşağıya doğru değil, yukarı doğru doruğa doğru dönülmüştür."

Süleyman Beyin ne tarafa doğru döndüğünü bilemiyoruz. Onu zaman gösterecek de, bildiğimiz tek şey halkın köşeyi dönemeyip, fiyatların artış hızından başının döndüğü...

Doğu Alman casusluk örgütü HVA Başkanı Wolf, Güney Yemen'i ziyaret ettikten üç gün sonra Kabe baskını yapıldı

Sahte belgelerin, terörist örgütlerin ardındaki kuruluş:

KGB

Yuri Andropov, Joseph Luns imzalı sahte belgeler düzenleyen, teröristleri yönlendiren, Rus casusluk örgütü KGB'nin başkanıdır.

Sovyet casusluk örgütü KGB, Baader-Meinhof gibi terörist örgütleri kullanırken, resmi görünümlü sahte belgeler düzenleyerek ülkeleri hatta NATO gibi kuruluşları yanıltmasını oldukça iyi biliyor.

1974'deki Kıbrıs olayları sırasında KGB'nin sahte telgraflarla Türkiye ile Yunanistan'ı birbirine düşürmek istediğini daha geçenlerde öğrendik. KGB'nin benzer faaliyetlerinden birkaçı şöyle:

*1975: Williams Westmoreland (ABD eski Silahlı Kuvvetler Başkomutanı) imzalı, F 30 31 B referanslı Amerikan ordu el kitabı düzenlendi. ABD'nin müttefik ülkelerin iç işlerine sistematik bir şekilde karışacağını söyleyen bu el kitabı 20 kadar ülkede dağıtıldı.

*1978: NATO antetli ve Genel Sekreter Joseph Luns imzalı bir belge yapıldı. Belgede, nötron bombasına karşı olan bazı gazetecilerin cezalandırılacağından söz ediliyordu.

*1979: KGB'den kaynaklanan ve Naples yakınlarındaki NATO üssünde biyolojik ve kimyasal silahlar stok edildiği yolundaki söylentileri doğrulatmak için ABD Roma Büyükelçiliğinin resmi kağıdı kullanılarak bir mektup yazıldı.

ABD'DEKİ KGB AJANLARI

Sovyetlerin diplomatik ilişkisi bulunduğu her ülkede KGB ajanı bulunuyor. Bu ajanların sayısı Kremlin o ülkeye ne kadar önem veriyorsa o kadar fazla oluyor. Bu ajanlar Sovyet ticari işletmelerinden, elçiliklere, Aeroflot'a kadar bir çok kurumda çalışıyor. CIA kaynaklarına göre ABD'de iki bin KGB ajanı bulunuyor. Bu ajanlar yukarda söylenen yerlerde çalıştıkları gibi New York'taki BM Merkezinde de bulunabiliyorlar.

Rusların Avrupa'da önem verdikleri başka bir merkez de Paris. Fransız başkentinde 543 Rus "diplomat"ı bulunuyor. Ayrıca Marsilya'da 26, Lyon'da32 ve Strasbourg'da 32 Sovyet diplomatı görev yapıyor.

Zaman zaman karşı casusluk örgütleri KGB ajanlarını ortaya çıkarıyor ve bu ajanların daha sonra ülkeleri terketmeleri isteniyor.

TERÖRİSTLERLE ÇALIŞMA

KGB, Sovyet etkinliği ve menfaati yaratmak için çok yönlü çalışan bir örgüt. Çeşitli ülkelerde anarşik yöntemlerle huzursuzluk yaratmak KGB'nin sık başvurduğu bir yol.

Almanya'da Baader-Meinhoff, İtalya'da Kızıl Tugaylar, Japonya'da Kızıl Ordu, bir çok ülkede görülen ve Moskova'da eğitilen Carlos (Çakal), Filistin'de Habbaş ve Havatme ve ülkemizdeki Sovyet yanlısı teröristler gibi birçok kişi ya da kuruluş hep KGB'nin şu ya da bu hedefini gerçekleştirmek için çalışır durur.

Bu kişi ve kuruluşlar Lübnan'dan İsviçre ve Güney Amerika bankalarına kadar uzanan çok karmaşık bir "mali çark"tan destek görürler. Bu yüzden, bu mali desteğin ardındaki Sovyet ilişkisini bulmak güçleşir. Ancak bu ilişkileri çözebilen, arkadaki "güçlü" kişinin Yuri Andropov olduğunu görebilir.

Andropov kimdir?

KGB Başkanı olan Andropov, Sovyet Komünist Partisi Siyasi Büro üyesidir. Brejnev'den sonra onun yerini alacağı tahmin ediliyor.

Macaristan başkenti Budapeşte'de Sovyet Büyükelçiliği görevini yaparken kendisini tanıyan bir Batılı diplomat, Andropov'un çok iyi İngilizce konuştuğunu, iyi yetişmiş ve sanata ilgi duyan bir kişi olduğunu söylüyor. 1967'de KGB'nin başına getirilen Andropov, KGB'nin "D" bölümünü kişisel olarak yönetiyor. "D" bölümü ise yukarda birkaç örneği verilen "yalan haber yayma ve sahte belge düzenleme" ile uğraşır. Yine Andropov, kişisel olarak değişik terörist grupların gerçekleştirdiği eylemleri yöneten çok gizli bir servisi de yönetir.

DİGER ÖRGÜTLERDEN YARARLANMA

Bütün bu işler yapılırken KGB, Doğu Bloku ülkelerin gizli servislerinden de yararlanır. Bunların en başında da Doğu Alman casusluk örgütü (HVA) geliyor. Yahudi asıllı ve 57 yaşındaki Markus Wolf bu örgütün başkanı.

Andropov'un tersine sık sık yurtdışı gezisine çıkıyor. Gittiği yerlerde de bir şeyler oluyor. Örneğin Güney Yemen ziyareti: Wolf, 17 Kasım 1979'da Doğu Alman-Güney Yemen "dostluk" anlaşmasının imzalanması için Aden'dedir. Bu arada yabancılara sıkı sıkıya yasaklanan 6. bölgede inceleme yapmaktadır. Üç gün sonra 20 Kasımda çok sayıda silahlı tedhişçi kutsal Kâbe'yi basmıştır.

Doğu Alman casusluk örgütünün Batı Almanya'daki faaliyeti ise oldukça yaygın. Sık sık devlet kademelerine sızan bu ajanların deşifre edildiğini duyuyoruz. Sosyal Demokrat Parti Başkanı Willy Brandt bile bu yüzden başbakanlıktan istifa etti. Batılı kaynaklar Batı Almanya'da çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren yaklaşık 50 bin ajan olduğunu tahmin ediyorlar.

HVA, ayrıca genç Afrika ülkelerine ağırlık veriyor. Moskova'ya yakınlık duyan bir çok ülkede Doğu Alman uzmanlar da, ordunun ve devletin çeşitli kademelerinde, özellikle de haberleşme alanında çalışmalarını sürdürüyor. Çoğu casus olan bu uzmanlar ülkenin en gizli sırlarına bile vakıflar.

HVA olsun, diğer Sovyet yanlısı ülkelerin casusluk örgütleri olsun, KGB'den talimat alıyorlar. Ve Sovyet yöneticilerinin hedeflerinin gerçekleşmesi için bütün bu örgütler elbirliği içinde durmaksızın çalışıyorlar.

Doğu Alman casusluk örgütü başkanı Markus Wolf'un Güney Yemen'i ziyaretinden üç gün sonra Kâbe baskını gerçekleşti.

Amerika, bir zamanlar yalnız başına hakim olduğu pazarları artık paylaşmak zorunda kaldı

Federal Almanya ABD kadar ihracat yapıyor

HABER MERKEZİ

ABD'nin 1960'ların sonlarından itibaren içine girdiği gerileme süreci, 1970'lerin sonunda artık ekonomik göstergeler tarafından da açık bir biçimde kanıtlanıyor. IMF ticaret istatistiklerinin bütün dünya ülkeleri için derlediği 1978 ihracat rakamlarına göre. ABD'nin 1978 yılında yaptığı ihracat Batı Almanya'nın yaptığı ihracat düzeyinde kaldı. ABD'nin 143 milyar dolarlık ihracatına karşılık, Batı Almanya aynı yılda 142 milyar dolarlık ihracat yaptı. Bu ihracat rakamlarına karşılık 1978'de Amerika 183 milyar dolarlık, Almanya ise 122 milyar dolarlık ithalat yaptı. Başka bir deyişle Amerikan ekonomisi 40 milyar dolarlık bir dış ödemeler açığı verirken, Alman ekonomisi aynı yılda 20 milyar dolarlık fazla verdi. Ancak bilindiği gibi, 1979 yılında Batı Almanya ekonomisi de dış ödemeler açığı verdi.

Kişi başına düşen ihracat rakamlarının karşılaştırılması, Batı Alman ekonomisinin Amerikan ekonomisine göre çok daha fazla ihracata dönük bir ekonomi olduğunu ortaya koyuyor. 1978 yılında ABD nüfusu 218 milyonken Batı Almanya nüfusu 61 milyondu. Buna göre 1978 yılında Amerika'da kişi başına düşen ihracat geliri 656 dolarken, aynı yılda Batı Almanya'da bu rakam 2 bin 327 dolardı.

IMF ticaret istatistiklerinde diğer bazı Batılı gelişmiş ülkelerin yaptığı ihracat rakamları da yer alıyor. Bu rakamlara göre 1978 yılında Japonya 98, Fransa 79, İngiltere 71, Hollanda 50 ve Kanada 48 milyar dolarlık ihracat yaptılar.

CÜZZAMIN FAKİR HASTALIĞI OLDUĞU AÇIKLANDI

İSTANBUL (AA)

Cüzzamla Savaş Derneği ve Belçika'nın cüzzam kontrolu gönüllü kuruluşu tarafından düzenlenen 1. Ulusal Cüzzam seminerinde konuşan İstanbul Tıp Fakültesi Cüzzam Enstitüsü Müdürü Profesör doktor Türkan Saylan "Cüzzam sosyo-ekonomik düzeyi düşük kesimin hastalığıdır. Ülkemizde de hastaların çoğu geçim sıkıntısı çeken kırsal kesim insanlarıdır" dedi.

Seminerin bugünkü son oturumunda "Cüzzamın Sosyal Yönü" konulu bir tebliğ veren profesör Türkan Saylan, Cüzzamın hastalıklar arasında sosyal içeriği en fazla olan hastalık olduğunu belirterek, asırlar boyu nedeninin ve tedavisinin bilinmeyişi, çirkinleştirici ve sakat edici sonuçları yüzünden hastalığın inanılmaz derecede korkutucu ve ürkütücü boyutlara ulaştığını bildirdi.

İnsanların ve toplumların cüzzamdan korktukları kadar hiç bir hastalıktan korkmadıklarını kaydeden Profesör Saylan şunları söyledi:

"Bunun bir nedeni de diğer feci hastalıklar sonunda hastalık kurbanlarının ölüp gitmelerine karşın, cüzzamlıların tüm sakatlıkları ile yaşamlarını sürdürerek bir kabus gibi ortalıkta dolaşmaları olsa gerek."

Cüzzamın kolay tanınan, az bulaşıcı, kesin tedavisi olan herhangi bir hastalıktan farksız olduğu inancı ülkelerin genel sağlık politikaları içinde yer almadıkça, kesin başarıya ulaşmanın çok güç olacağını vurgulayan Saylan, başarının bir toplumun tüm fertlerinin ve sağlık personelinin ve bu hastalığı herhangi bir hastalıkmış gibi insanca yaklaşım göstermesi ile gerçekleşeceğini sözlerine ekledi.

Enerji Bakanlığının kapısına siyah çelenk bırakılmıştı

9 memur haksız yere gözaltına alındı

ANKARA (ÖZEL)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının kapısına bir grup tarafından atama ve sürgünleri protesto etmek için siyah çelenk bırakılması üzerine, olayla ilgisi bulunmadığı bildirilen 9 memur gözaltına alındı.

Olay üzerine kapıda duran Bakanlık koruma polislerince, Bakanlık içinde arama yaptırıldığı ve çelenk bırakmakla ilgisi bulunmadığı söylenen 9 memurun gözaltına alındığı bildirildi. Öte yandan Bakanlığın koruma görevlilerinin Cumhuriyet, Demokrat ve THA muhabirlerinin görev yapmasını engelleyici bir tutum izledikleri, hatta fotoğraf makinelerini almak istediği öğrenildi.

Bakanlığın koruma polislerinin çabası sonucu Çiftlik Karakoluna da götürülen muhabirler bir müddet sonra bırakıldı.

Karadeniz Bölgesine "Nisan bulutu" çöktü

TRABZON (ÖZEL)

Uzun ve ağır geçen kış mevsiminin bitmesi beklenirken, Doğu Karadeniz şimdi de üreticilerin "Nisan Bulutu" dedikleri yoğun bir sisin alanına girdi.

İlkbaharla birlikte havaların düzelmesini bekleyen ve çay bahçelerine inmeye hazırlanan Rizeliler de güç durumda kaldılar. Üreticiler sis nedeniyle hava sıcaklığının da hissedilir derecede azaldığını, sisin devam etmesi halinde çiçeklenmeye başlayan meyva bahçelerinin zarar göreceğini belirttiler.

HAFTANIN SANAT OLAYLARI

TİYATRO

S.Kudret Aksal'ın ''Bay Hiç ve Sonsuzluk Kitabevi'' oyunu, Ankara Yeni Sahne'de sergileniyor.

DEVLET TİYATROLARI

● İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonda bugün matinede Kafka'dan uyarlanan DURUŞMA, cuma ve cumartesi günleri ise Fransız Martin Barbaz topluluğunun Molière'den sunacağı BİLGİN KADINLAR (Les Femmes Savantes) var.. AKM Oda Tiyatrosunda ise salı, çarşamba, perşembe ve cuma akşamları Eugène Ionesco'nun KRAL ÖLÜYOR'u sergilenecek.

ANKARA Büyük Tiyatroda hafta boyunca Orhan Asena'nın HÜRREM SULTAN oyunu sürecek... Küçük Tiyatroda bugün ÖYKÜLERDEN OYUNLAR, salı ve çarşamba akşamları konuk Martin Barbaz topluluğunun sunacağı Molière'in BİLGİN KADINLAR, cuma ve cumartesi ise yeni oyun ELİF ANA izlenebilir.. Yeni Sahne'de hafta boyunca Sabahattin K.Aksal'ın BAY HİÇ ve SONSUZLUK KİTABEVİ, Altındağ Tiyatrosunda da hafta boyunca Nezihe Araz'ın ÖYLE BİR NEVCİVAN sergileniyor.

● İZMİR Tiyatrosunda hafta boyunca Slawomir Mrozek'in SIĞINTILAR'ı oynanacak.

● BURSA Tiyatrosunda salı-cuma arası Arbuzov'un SÖZ VERİYORUM, cumartesi ise YARIN BAŞKA KORUDA izlenebilir.

● GAZİANTEP Tiyatrosunda hafta boyunca Turgut Özakman'ın Reşat Nuri'den sahneye uyarladığı SARIPINAR 1914 sunuluyor.

● TRABZON Tiyatrosunda cumartesi matine ve suarede Musahipzade Celal'in PAZARTESİ-PERŞEMBE adlı oyunu sahneleniyor.

ANKARA HALK TİYATROSU

● Yeni oyun provaları nedeniyle Halk Tiyatrosu belli seanslarda oyun sunuyor. Bugün ve çarşamba 18.30'da Erol Toy'un MEDDAH'ını Erkan Yücel oynuyor.. Cumartesi 18.30'da Mert Egemen, Gogol'ün BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ'ni sunuyor. Cumartesi ve pazar 15.00'te ise Haldun Taner'in EŞEĞİN GÖLGESİ sahneleniyor.

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARI

HARBİYE Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu: Çarşamba 21.00 ve pazar 15.30-18.30'da Fazıl Hayati Çorbacıoğlu'nun yazdığı ERKEK SATI. Yöneten: Nedret Güvenç. Perşembe, cuma 21.00 ve cumartesi 15.30-21.00'de Musahipzade Celal'in yazdığı BALABAN AĞA. Yöneten Feridun Karakaya.

● FATİH Tiyatrosu: Çarşamba 21.00 ve pazar 15.30-18.30'da Fakir Baykurt'tan uyarlanan TIRPAN. Yöneten: Taner Barlas. Perşembe, cuma 21.00 ve cumartesi 18.30-21.00'de Cengiz Gündoğdu'nun KARAR 71. Yöneten: Burçin Oraloğlu.

● TEPEBAŞI Deneme Sahnesi: Çarşamba, perşembe, cuma günleri 18.30 ve cumartesi saat 15.30'da Peter Weiss'ın yazdığı SALOZUN MAVALI. Yöneten: Çetin İpekkaya. Pazar günleri saat 15.30'da ise Miograd Bulatoviç'in yazdığı GODOT GELDİ. Yöneten: Macit Koper.

● ÜSKÜDAR Tiyatrosu: Çarşamba, perşembe, cuma 21.00 ve cumartesi pazar 15.30-21.00'de Aziz Nesin'in yazdığı ATMASYONYA BERBERİ. Yöneten: Rauf Altıntak.

● KADIKÖY Tiyatrosu: Çarşamba ve pazar 15.30'da Adnan Giz'in yazdığı BABANIN GORİLLERİ. Yöneten: Zihni Küçümen. Perşembe ve cuma 19.00 ve cumartesi 15.30 ve 19.00'da Ülker A.Köksal'ın yazdığı YOLLAR TÜKENDİ. Yöneten: Engin Gürmen.

Ankara'da 14-21 Nisanda Türk-Alman Kültür Haftası düzenlendi

Türk Alman Kültür İşleri Kurulu, Ankara Belediye Başkanı ve Ankara Alman Kültür Merkezinin çağrılısı olarak büyük Alman kentlerinin kültür müdürlerinden bir grubun Ankara'ya gelmesi nedeniyle, 14-21 Nisan tarihleri arasında bir Türk-Alman Kültür Haftası düzenlendi.

Hafta boyunca konser, sinema, tiyatro, sergi gibi alanlarda sanat etkinlikleri yapılacak. 14 Nisan Pazartesi 20.00'de Zeliha Berksoy'un Brecht'ten şarkılar sunacağı konserle başlayacak olan program, salı 18.00'de Walter Strauss yönetiminde Ankara Radyosu Çok Sesli Korosunun konseri ile sürecek.

Salı 19.00'da Alman Kültür Merkezi salonunda ''Bonn-Bir Kent Kendini Anlatıyor'' adlı bir fotoğraf sergisi açılacak. Çarşamba 18.00'de ''Otantik Türk Halk Müziği'' konseri var. Perşembe 16.30'da Basın-Yayın Yüksek Okulu Sinema Salonunda Türk belgesel filmlerinden örnekler, aynı gün 17.30'da da ''Frankfurt Kent Sineması''nın örnekleri sunulacak. Perşembe 18.30'da soprano Müfide Özgüç, piyanoda Mithat Fenmen'in eşliğinde bir konser verecek. Aynı gün 20.30'da ve cuma 18.30'da AST salonunda, ''Alman Kentleri Kendilerini Tanıtıyorlar'' başlığı altında konuk Ingolstatt Kent Tiyatrosunun gösterileri izlenecek. Cuma 20.30'da Alman halk şarkıcıları sanatçısı Roswitha Scheer'in konseri, cumartesi 20.30'da da Ruhi Su ve Timur Selçuk'un konserleri var.

Hafta süresince Türk kilimleri, Anadolu'da El İşleri, Türk Kitapları, Türk Giysisi Bebekleri ile seramik ve ''50 Yıl Ankara'' konulu sergiler de gezilebilecek.

Fatsa Şenliği yarın sona eriyor

Fatsa Belediyesince düzenlenen ve 8 Nisan tarihinden bu yana sürdürülen ''Fatsa Halk Şenliği'' yarın sona eriyor. Şenliğin bugünkü bölümünde ''Halkın Belediyesi Nasıl Olmalı'' konulu bir açık oturumla, ''TRT'nin Haber Politikası'' konulu bir panel yer alıyor. Ayrıca bir ''Halk Gecesi''nin yapılacağı bugünkü programda Hüseyin Çırakman, İsmail İpek, Ali Asker, Cem Usal ve Alper Usal adlı sanatçılar yer alacak.

Fatsa Halk Şenliğinin kapanış günü olan yarın (14 Nisan) ise, ''Kapanış Şöleni''yle birlikte ''Maden'', ''Zavallılar'', ''Umut'', ve ''İsyan'' filmleri izleyicilere sunulacak.

SİNEMA

● İSTANBUL, Şişli Kültür Merkezinde Yavuz Özkan'ın DEMİR YOL adlı filminin gösterisi bu hafta da sürüyor.

● ANKARA, Çankaya'da açılan Irak Kültür Merkezi, 13-15 Nisan günleri arasında her gün 15.00'te Irak Sinemasından seçilmiş bir örnek sunacak.

● İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezinde düzenlenen François Truffaut Toplu Gösterisi bu hafta da sürüyor. Salı 18.00'de 1967 yapımı SİYAH GELİNLİK (La Mariée etait en Noir), Çarşamba 18.00'de de İKİ İNGİLİZ KIZI VE KITA (Les Deux Anglaises et le Continent) adlı yapıt sunulacak. Filmlerden ilki Türkçe altyazılı, diğeri İngilizce altyazılı.

● İSTANBUL Fransız Kültür Merkezinde, 15 Nisan Salı 16.00 ve 19.00'da, 17 Nisan Perşembe günü de 21.00'de Jean-Jacques Annaud'nun 1978 yapımı filmi BAŞ DARBESİ (Le Coup de Tête) gösterilecek. 16 Nisan Çarşamba 19.00-21.00'de ve 17 Nisan Perşembe 16.00'da da Jacques Doillon'un 1976 yapımı filmi BİLYE KESESİ (Un Sac de Billes) sunulacak.

● ANKARA İtalyan Kültür Merkezinde bu hafta tanınmış yönetmen Mauro Bolognini üzerine bir toplu gösteri düzenleniyor. Perşembe 19.00'da M.Mastroianni ve C.Cardinale'nin rol aldıkları GÜZEL ANTONİO (1960), Cumartesi 19.30'da da C.Cardinale ve P.Leroy'nın rol aldıkları 1961 yapımı YAŞLILIK sunulacak.

● İSTANBUL Avusturya Kültür Ofisi, 14 Nisan Pazartesi 18.00'de Giuseppe Verdi'nin müziği eşliğinde ''Othello'' adlı İtalyanca TV filmini sunacak. Film renkli ve 150 dakika süreli.

● İSTANBUL Tünel Kültür-Sanat Evinde pazartesi ve çarşamba 18.30'da belgesel filmler gösterilecek. Pazartesi Leonardo'nun karakalem çalışmalarını, British Museum'daki antik Yunan heykellerini, Anthony Grass ve baskı sanatını konu alan 3 belgesel, çarşamba akşamı da cam, vitray ve seramik sanatı üzerine 4 belgesel yapıt sunulacak.

KONSER

● AYŞEGÜL SARICA, 15 Nisan Salı 19.00'da, İstanbul Atatürk Kültür Merkezinde bir piyano resitali verecek.

● Soprano EFSUN TAŞKIN ve piyanosu ile BETİNGÜNEŞ''in katılacakları ''Lied Akşamı'', 16 Nisan Çarşamba 18.30'da, İstanbul Avusturya Kültür Ofisinde gerçekleştirilecek.

● LUCAS DAVİD, 17 Nisan Perşembe 19.00'da, İstanbul AKM'de bir keman resitali verecek.

● İZMİR Devlet Senfoni Orkestrası, 18 Nisan Cuma 20.30 ve 19 Nisan Cumartesi 15.30'da Şef Rıfat Teoja'nın yönetiminde iki konser verecek. Zoragi, Tarcan ve Beethoven'in eserlerinin seslendirileceği konserlerde viyolada Koral Çalgan izlenecek.

OPERA BALE

● İSTANBUL Devlet Opera ve Balesi, bugün 14.30'da Işık Lisesi salonunda Benjamin Britten'in ''Bir Opera Yapalım'' adlı çocuk operasını, 15 Nisan Salı 18.30 ve 17 Nisan Perşembe 20.00'de Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda Nevit Kodallı'nın ''Hürrem Sultan'' balesini, 19 Nisan Cumartesi 14.30'da da yine AKM'de Cemal Reşit Rey'in ''Deli Dolu'' müzikalini sunacak.

● ANKARA Devlet Opera ve Balesi, 16 Nisan Çarşamba 20.30'da Mozart'ın ''Don Giovanni'' adlı operasının galasını düzenledi. 17 Nisan Perşembe 20.30'da Boris Asafiev'in ''Bahçesaray Çeşmesi'' adlı bale yapıtı, 19 Nisan Cumartesi 16.00'da da Carl Orff'un ''Carmina Burana'' adlı müzikali sunulacak.

TOPLANTI

● ANKARA Sanat Sevenler Derneğinde, 16 Nisan Çarşamba 18.00'de ''Yeni Yayın Döneminde TRT'' konulu bir panel düzenlendi. Doğan Tanyer'in yöneteceği oturuma Prof. Dr. Sadun Aren, Yaşar Özürküt, Erol Saraçoğlu, Nedim Tarhan ve bir MSP temsilcisi katılacak.

● ANKARA Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinde (Menekşe Sineması), 17 Nisan Perşembe 18.00'de Köy Enstitüleri üzerine bir açık oturum düzenlendi. Zeki Sarıhan'ın yöneteceği oturuma Rauf İnan, Fay Kiirby ve Adnan Binyazar katılacaklar.

● ANKARA SBF Basın-Yayın Yüksek Okulunda, 17 Nisan Perşembe 16.30'da ''Genç Türk Yönetmenlerinin Belgesel Filmleri'' gösterisinden önce Atilla Dorşay bir konuşma yapacak.

● ANKARA Türk Dil Kurumu salonunda, 19 Nisan Cumartesi 15.30'da eleştirmen Atilla Özkırımlı'nın ''Okullarda Yazın ve Dil Öğretimi'' konulu konferansı izlenebilir.

● İSTANBUL Tünel Kültür-Sanat Evinde, 19 Nisan Cumartesi 15.00'te Muharrem Akkuş'un Erzurum folkloru üzerine konuşma ve dinletisi izlenebilir.

PLASTİK SANATLAR

Yapıtlarını Beyoğlu Güzel Sanatlar Galerisinde sergileyen Fevzi Karakoç'tan bir örnek.

İSTANBUL

● ZÜHTÜ MÜRİDOĞLU'nun 78-79 yıllarında yaptığı heykel çalışmalarını kapsayan sergi Kurtuluş Galeri Baraz'da 3 Mayısa dek izlenebilir.

● AYLİN ÖREN'in Nişantaşı Tiglat Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 27 Nisan gününe dek sürecek.

● FEVZİ KARAKOÇ'un özgün baskı aquarell resim sergisi Beyoğlu Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 21 Nisan akşamına dek sürüyor.

● TURGUT UZUNÖMEROĞLU'nun Teşvikiye Cumalı Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 9 Nisandan bu yana sürüyor. Sergiyi 24 Nisan gününe dek izleme olanağı var.

● NEVİN GÖKER ULUTAŞ 18 Nisanda Akbank Bebek Sanat Galerisinde, bir resim sergisi açıyor. Sergi 9 Mayısa dek açık kalacak.

REZZAN ŞENOCAK'ın resim sergisi Akbank Nişantaşı Sanat Galerisinde 20 Nisana dek izlenebilir.

● MEHMET GÜLER, Tünel Bedri Rahmi Sanat Galerisinde 15 Nisan günü bir resim sergisi açıyor. Sergiyi 3 Mayısa dek izleme olanağı var.

● HALİL PAŞA resim sergisi Moda Cumalı Sanat Galerisinde 12 Nisan-3 Mayıs tarihleri arasında izlenebilir.

MEHMET AKSOY'un Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Osman Hamdi salonunda 10 Nisandan bu yana süren heykel sergisi 25 Nisan günü sona eriyor.

● İSMAİL BİRET, ASBED ERMEN, METİN ELOĞLU karma resim sergisi 18 Nisana dek Galeri Görsel'de izlenebilir.

PERVİS HERAT 19 Nisan günü Galeri Görsel'de bir resim sergisi açıyor.

● VİLDAN NALBUR'un Harbiye Şehir Tiyatrosu Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 21 Nisana dek sürüyor.

● DİLBER KAMHİ 19 Nisan günü Nişantaşı Hobi Sanat Galerisinde bir minyatür sergisi açıyor. Sergi 2 Mayısa dek izlenebilir.

● ZEKİ KIRAL, FİKRET KOLVERDİ ve MUAMMER DURMUŞ' un birlikte açtıkları resim sergisi Taksim Sanat Galerisinde 20 Nisan akşamına dek sürüyor.

● FAHİRE BELEN'in seramik ve HABİB GEREZ'in resimlerinden oluşan sergi, 14 Nisanda Türkiye İş Bankası Parmakkapı Sanat Galerisinde izlenebilir.

ANKARA

● RUZİN GERÇİN'in ''Ağaçlar'' başlıklı resim sergisi 19 Nisan günü Evrensel Sanat Galerisinde açılıyor. Sergiyi 3 Mayısa dek izleme olanağı var.

● ŞULE SÖNMEZ ÇANDAR'ın Ankara Sanat Sevenler Derneğinde açtığı resim sergisi 19 Nisana dek sürüyor.

● HABİB AYDOĞDU, LÜTFİ ÇETİN ve MEHMET ASLAN'ın karma resim sergisi 16 Nisan günü Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açılıyor. Sergi 30 Nisana dek sürüyor.

● NECDET KALAY'ın resim sergisi Leonardo Sanat Galerisinde 30 Nisana dek açık kalıyor.

● NECLA ÖZBAY ÖZDEMİR'in resim sergisi İş Bankası Yenişehir Sanat Galerisinde 14 Nisan günü açılıyor. Sergiyi 2 Mayısa dek izleme olanağı var.

İZMİR

● ŞEREF BİGALI, Galeri Aygıt'ta 15 Nisan günü bir resim sergisi açıyor.

● MEHPARE AKBAŞ, İş Bankası Kordon Sanat Galerisinde 14 Nisan günü bir vitray sergisi açıyor.

● FAHİR AKSOY'un, Vakko Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 3 Mayıs günü sona eriyor.

KARİKATÜR

● ESKİŞEHİR Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde, Karikatürcüler Derneği Eskişehir Bürosu çizerlerinin ilk karma sergisi 15 Nisan Salı günü açılacak. Fuat Kırcalı, Atilla Özer ve Beytullah Heper''in yapıtlarından oluşan sergi 30 Nisana dek açık kalacak.

● İZMİR, Alman Kültür Merkezinde açılan ''Mizah ve Evren'' konulu karikatür sergisi 17 Nisan dek gezilebilir.

FOTOĞRAF

● MEHMET BAYHAN Edirne Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 13 Nisan günü bir fotoğraf sergisi açıyor.

● KORTAN TÜMERDEM Ankara Sanat Sevenler Derneği salonunda 14 ve 15 Nisan günleri 18.00'de bir dia gösterisi düzenledi.

● WİLLY HENGL'in ''Dünyayı Dolaşan Resimler'' adlı fotoğraf sergisi İstanbul AKM giriş holünde 19 Nisana dek izlenebilir.

Cesur bir uygulamaya girişti

İstanbul Bölge Müdürü

Yusuf Şehirli: "Binicilik tesislerindeki 2 kulüp kira ve borçlarını ödemiyor"

İstanbul Bölge Müdürü Yusuf Şehirli

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Beden Terbiyesi Bölge Müdürü Yusuf Şehirli Ayazağa'daki binicilik tesisleri ile ilgili olarak yaptığı açıklamada tesisler üzerinde faaliyet gösteren Sipahi Ocağı ve İstanbul Atlıspor kulübüne çok önceden uyarı yaptıkları halde bu uyarıların dikkate alınmadığını bu nedenle kapalı manejleri kapattıklarını belirtti.

Ayazağa'daki binicilik tesisleri konusunda Beden Terbiyesi arasında yapılan anlaşmanın 2. Şubat 1980 tarihinde feshedildiğini belirten Şehirli bu kulüplerden ayın 1'ine kadar tesisleri boşaltmalarını istediklerini söyledi. Gerekli uyarının kaymakamlık vasıtasıyla iki kez yapıldığını açıklayan Bölge Müdürü Yusuf Şehirli tesislerden daha fazla sporcunun yararlanmasını sağlamayı amaçladıklarını buna da her iki kulübün karşı çıktığını ifade etti.

Anadolu Atlıspor kulübününde tesislerden yararlanmak istediğini ama her iki kulübünde çıkarları nedeniyle ne Anadolu Atlıspor kulübünü tesislere aldıklarını ne de Bölge Müdürlüğüne bu tesisler için kira ödemeyi kabul ettiklerini söyleyen Yusuf Şehirli bu kulüplerin aynı zamanda 396 bin liralık elektrik ve su borçlarını ödemediklerini belirtti.

Ayrıca Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünden bir yetkili yaptığı açıklamada kapalı manejlerde elektrik sarfiyatı yapıldığını belirtti ve 396 bin liralık borcun bu kulüpler tarafından ödenmesi gerektiğini söyledi.

Eskişehirspor Beşiktaş'tan altın değerinde bir puan aldı.

Beşiktaş puan verdi

Beşiktaş: 1 Eskişehirspor: 1

STAD: İnönü

HAKEMLER, İhsan Türe xx, Kadri Koçbay xx, Muhsin Karabağ xx

BEŞİKTAŞ: İsmet x, Süleyman xx, Samet xx, Ömer xxx, Mehmet Ekşi xx, Ziya xx, Necdet x, Akif xx, Bora xxx, Kemal Kılıç xx, Şaban x

ESKİŞEHİRSPOR: Doğan xx, Selahattin xx, Tayfun xx, Bilal xx, İsmail xx, Hüdai xx, Ender xxx, Serdar xx, Ali İhsan xx, Aykut xx, Hüseyin xx

Beşiktaş-Eskişehirspor karşılaşmasının ilk yarısında her iki takım da ortaya iyi futbol koyamadılar. Kalecisinin tecrübesizliği Beşiktaş'a korkulu dakikalar yaşatırken Eskişehirspor deplasmanda olmasına rağmen gayet rahat bir oyun sergiledi.

7. dakikada Necdet'in sağdan kullandığı köşe atışını Eskişehirspor defansı kaçırdı. Boşta kalan topu Bora sert bir şutla Eskişehirspor ağlarına gönderdi. Böylece Beşiktaş karşılaşmanın ilk dakikalarında 1-0 öne geçti.

Bu golden sonra hemen gelişen Eskişehirspor atağında top Beşiktaş kalesinin direğinden dönünce Eskişehirspor bir golden oldu.

35. dakikada Selahattin'in ceza sahasına ortaladığı top Beşiktaş ceza sahasını karıştırdı. Ali İhsan'ın boş kaleye doldurduğu top üst direği çarparak geri döndü.

İlk yarı bu skorla sona erdi. Eskişehirspor, Beşiktaş karşısında beraberliğe 61. dakikada Serdar'ın ayağından ulaştı. Ender'in sağdan ortaladığı topu Serdar ceza sahası içinde vole ile Beşiktaş sahasına gönderdi.

Beşiktaş bütün gayretlerine rağmen Eskişehirspor karşısında galibiyete yükselemeyince karşılaşma 1-1 berabere sona erdi.

Anamur-Alanya etabını, D.Alman Mathias Vierke kazandı

ALANYA

Uluslararası 12. Bisiklet Turunda 136 kilometrelik Anamur Alanya etabını Doğu Alman Mathias Vierke kazandı.

Türkiye A takımından Şendoğan Yörük ise altıncı oldu.

Bugün sona erecek olan Akdeniz Bisiklet Turunda Anamur-Alanya etabında dereceye giren sporcular şöyle:

1— Mathais Vierke (D.Alman) 3.37.23
2— Joachim Meisch (D.Alman) 3.37.45
3— Boda Strambel (D. Alman) 3.37.45
4— Trian Sarbu (Romen) 3.37.45
5— Veliko Velikov (Bulgaristan) 3.37.45
6— Şendoğan Yörük (Türkiye) 3.37.45

200 metre serbestte dünya rekoru kırıldı

TEKSAS

Randy Gaines 200 metre serbestte 1.49.16'lık bir derece yaparak dünya rekoru kırdı.

Eski rekor 1.49.33 ile Sovyet Sergei Kapakova aitti.

ADANA DEMİRSPOR TRABZONSPOR

Türkiye birinci ligine bugün değişik illerde yapılacak 7 karşılaşma ile devam edilecek.

Geçtiğimiz hafta kendi sahasında Göztepe'ye puan kaptıran lider Trabzonspor için Adana Demirspor karşılaşması çok önem taşıyor. Trabzonspor deplasmanda oynayacağı bu karşılaşmayı şampiyonluk açısından düğüm maçı olarak görüyor.

Galatasaray ise kendi evinde Kayserispor ile karşılaşıyor. Galatasarayın bu karşılaşmayı muhakkak kazanması gerekiyor Ancak futbol otoriteleri Galatasarayın bu moralle puan alabileceğini sanmıyorlar.

Liderin takipçisi Bursaspor ise kendi sahasında ligin çetin takımlarından Rizespor ile karşılaşıyor.

Türkiye Halter Şampiyonası

Türkiye Halter Şampiyonasının 2. gününde 7 Türkiye rekoru kırıldı

ANKARA (ÖZEL)

17 bölgeden 105 sporcunun katılmasıyla yapılan Türkiye Halter Şampiyonasının 2. gününde Türkiye rekoru kırıldı.

Ankara Selim Sırrı Tarcan Spor Salonunda yapılan müsabakalarda kırılan Türkiye rekorları şöyle:

YILDIZLAR 52 KİLO: Cemalettin Yıldız: Koparma 73.5 kilo (eski rekor 72.5 kilo) Silkme 90.5 kilo (eski rekor 90 kilo) Totalda 160 kilo (eski rekor 155 kilo)

BÜYÜKLER 75 KİLO: Harun Akkaya: Koparma 135 kilo (eski rekor 132.5 kilo) Silkme 165 kilo (eski rekor 163 kilo) Totalda 297.5 kilo (eski rekor 290 kilo)

GENÇLER 90 KİLO: Gürsel Dedeoğlu: Silkme 170.5 kilo (eski rekor 170 kilo)

Voleybol

GÜNEY SANAYİ, OYAK RENO'YU 3-0 YENDİ

SALON: Edip Duran Spor Salonu

HAKEMLER: İsmail Hakkı Esemen xxxx, İsmail Serim xxxx

G.SANAYİ: Aziz xxx, Mustafa xx, Mehmet xx, Feyza xxx Avni xx, Aykut xxx

OYAK RENO: Erdal xx, Orhan xx, Reha x, Müfit xxx, Ersin xx, Ali xx, Atilla xxx

SETLER: 15/5, 15/6, 15/3

Hitler Olimpiyatı ve boykot 4

Hitler'in Avusturya takımının Peru takımına ille de galip gelmesini istemesi tartışmalar yarattı

Jesse Owens: "Hitler kaçta koşuyor?"

Örneğin Hitler'in futbol turnuvasında Avusturya takımının Peru takımına karşı ille de galip gelmesini istemesi tartışmalar yarattı. Uluslararası Olimpiyat Komitesi yöneticileri ve Hitler arasında bazı çekişmeler oldu. Bunlar zaten daha başından çelişme halindeydiler. Brundage şöyle hatırlatıyor:

''Hitler ilk Alman Olimpiyat birincisi Hans Woelke'yi tebrik için yanına çağırttı. Biz de bunun üzerine tüm kazananları tebrik etmesi konusunda haber gönderdik. Ve bu böyle kaldı. Böylece de Hitler'in Jesse Owens'ı geçtiği esprisi ortaya çıktı. Amerika'nın dahi koşucusu Hitler'in ona karşı olan garezini görmemek için çok gayret sarfediyordu. Arkadaşlarının şu fıkrayı anlatmaları çok hoşuna gidiyordu:

Macar sporcusu Jozsef Sir bir gün ona seslenir. ''Bugün Hitler geliyor''. Owens'in cevabı 'Hitler kaçta koşuyor?''

Aslında Hitler'in önyargıları onu kızdırıyordu. Alman rakibi Lutz Long onunla arkadaşlık kurup kendi branşlarında sohbete kalkışmasına önce pek kızmıştı. Oysa sonradan bundan çok duygulandı.

''Biz ikimiz temelden birbirinden farklı iki halkın ve ırkın temsilcileriyiz. Aşağıda stadyumda yanyana oturuyor ve anlaşıyorduk. Oysa yukarıda tribünde böyle bir şeye tahammül etmeyecek olan Hitler oturuyordu.''

Oysa ziyaretçilerin çoğunluğu ve sporcular bütün olanların pek farkında değillerdi. Yalnız Hitler değil rejimin bütün çirkinlikleri onlardan uzak görülüyordu. Olan bitenler hayalciliğin ve neşeli dünyanın oyunları oynanıyordu.

Böylece Naziler ve Gestapo, bile gerçek değilmiş gibi görünüyordu.

(Devamı Var)

Alman sokakları olimpiyat bayraklarıyla birlikte bol bol Nazizmin propagandasına sahne oldu.

Owens ve Alman rakibi Lutz Long olimpiyatlar sırasında sık sık biraraya gelip sohbet ettiler.

Kankardeşim Kaftancıoğlu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Alevi-Bektaşi nefeslerinin, Emrah ile Selvilerin, Seyranilerin ortasında vurdular seni. Masallarımızı, destanlarımızı, türkülerimizi, ağıtlarımızı vurdular faşistler. Yelatan'ı, Ulgar'ı, Dönemeç'in o yağız yalınayak, başı çıplak yoksul Garip Tatar'ını vurdular. Dayanamadılar senin ta Ulgarları aşıp da şimdiki geldiğin noktaya. En güzel deyişlerimizi, sözcüklerimizi vurdular.

Yurdumuzu, ülkemizi, türkülerimizi, insanımızı sevdin. Her yerde her zaman halkımızın sıradan çocuğu oldun. Ayaküstü yüzlerce masal, destan, dize, ezgi söyleyebilirdin. Halkımız senin kişiliğinde kendi demokrat kültürünün en yetkin, en değerli evladını yitirdi. Dönemeç'te, Ulgar'da, Çarpana'da Kars'ın, Saskara'nın o adı sanı bilinmez köylülerini edebiyatımız senin kaleminden öğrendi. Yelatan'sa başlı başına bir dil oynağı.... Tüfekliler romanındaki Mardin feodalleri, Necimoğulları, Kasrı Kancolar da senin elinden çıkma. Çağdaş bir gezgin, dost bir halk bilimcisi kardeşim. Saz yerine kalem almış eline. Kalkmış gitmiş de Pir Sultan'ın yurt kurduğu yerleri araştırır. Sofralarımızın konuğu, halkımızın dilleği.

1970 TRT öykü ödülleriyle birlikte doğduk, birlikte gelip çalmıştık edebiyatımızın kapısını. "Bu yolun dönemecinde el sıkışalım kardeşim" demiştin, sıkıştık. Göbek bağımız birlikte kesildi. Şimdi seni vurdular. Yanıbaşımdan gelip geçen kurşunu duymaz mıyım? İkiz kardeşimi vurmuşlar gibiyim. Çalıştın, çabaladın. Çok yönlü yapıtlarla geldin edebiyatımıza. Sayısız deyiş, sayısız halk bilgisi kurtardın. Ödül üstüne ödüller kazandın. Öyküler, masallar, destanlar, Köroğlu kolları, romanlar, röportajlar, çocuk öyküleri. Balyozcu Nihat Erim'in "tüylerim ürperdi" diye yakındığı radyo köy programları senin elinden çıkmaydı. En son Başkent Ödülünü alamadan vurdular seni. Ankara Belediye Başkanı Sayın Ali Dinçer'in çağrı mektubu masanın üstünde durur.

Birkaç ay önce Cavit Orhan Tütengil'in cenazesinde, Şişli Camisi avlusunda yerlerde sürümüşler, dipçikle kaburga kemiklerini kırmışlardı. Bugünse aynı cami avlusunda cenazeni kaldıracağız senin.

Üstümüz başımız kan içinde...

Demirel...

(Baştarafı 1. Sayfada)

dımın miktarının belirlenmesi amacıyla 26 Martta Paris'te düzenlenen taahhüt toplantısı bazı ülkelerin teknik çalışmalarını tamamlayamadığı gerekçesiyle ertelenmişti.

Buna karşılık, 15 Nisan toplantısına katılmak üzere yarın Paris'e gidecek olan Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, önceki gün Mecliste gazetecilerle yaptığı sohbet sırasında ertelemenin sözkonusu olmadığını, 15 Nisan toplantısından 1 milyar dolar civarında bir para sağlanacağını söylemişti.

Bu sohbet sırasında Özal ayrıca yeni bir devalüasyonun da sözkonusu olmadığını iddia etmişti. Ancak Özal'ın bu sözlerinin üzerinden 24 saat geçmeden Türk lirasının, uluslararası para piyasasında değer kazanan bazı yabancı paralar karşısında değeri binde 1 ila yüzde 5.3 oranında düşürüldü.

Merkez bankasının bugünkü Resmi Gazete'de yayınlanan kararıyla TL karşısında değeri yükseltilen yabancı paraların alış fiyatları ve değer artış oranları şöyle:

İsviçre Frangı	41.82	yüzde	5.3
Fransız Frangı	16.78	"	3.7
Danimarka Kronu	12.53	"	3.5
Belçika Frangı	2.41	"	3.4
Hollanda Florini	35.51	"	3.4
100 İtalyan Lireti	8.36	"	3.2
Alman Markı	38.80	"	3.1
İsveç Kronu	16.67	"	2.9
Avusturya Şilini	5.40	"	2.6
Norveç Kronu	14.38	"	2.5
Sterlin	159.91	"	1.6
Kanada Doları	61.87	"	1.3
Avustralya Doları	79.64	binde	6
Kuveyt Dinarı	264.96	"	1

Yeni fiyatlar dün sabahtan itibaren yürürlüğe girdi.

Kaftancıoğlu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

dün basına bir açıklama yaparak, Kaftancıoğlu'nun öldürülmesini kınadı. Katillerin belli olduğunu söyleyen Tablacı bunların Maraş katliamcıları, 16 Mart tertipçileri olduğunu belirterek hesap sorulmasını istedi. Tablacı açıklamasında, "İktidar daha fazla aydın kanı akıtılmasına göz yumacak mı? Bu cinayetlere dur demeyecek mi? Anarşinin sona ermesini istiyorsak bu cinayetlerin sorumlusu Türkeşlerden hesap sorulmalıdır" dedi. Tablacı, Kaftancıoğlu'nun yaşamında ve eserlerindeki bağımsızlık, özgürlük, birlik ve barış ruhunu yaşatacaklarını söyledi.

DGBF Genel Başkanı Ali Tablacı Ümit Kaftancıoğlu'nun eşine çektiği bir telgrafla da olayı kınayarak başsağlığı diledi.

SDP'NİN AÇIKLAMASI

Sosyalist Devrim Partisi Genel Sekreteri Hüseyin Savaş da yaptığı bir açıklamayla olayı kınadı ve Kaftancıoğlu'nun demokrasi ve insanlık dışı faşist cinayet şebekelerince öldürüldüğünu söyledi.

Hüseyin Savaş açıklamasında şöyle dedi:

'Faşist ideolojinin amacı düşünen kafaları yok edip, toplumu itaatli, kolayca sömürülen sürü haline getirmektir. Onun içindir ki, faşist çeteler durmadan en değerli düşünür ve bilim adamlarımızı ardı ardına yok etme planı içindedirler."

SDP olayı TRT-Der ve Yazarlar Sendikasına çektiği telgraflarla da kınadı.

MEM-DER'İN AÇIKLAMASI

Memurlar Derneği İstanbul Şubesi de Kaftancıoğlu'nun faşist komandolarca katledilmesini nefretle kınayarak, "Bu tür cinayetleri önlemek faşist komandoları devlet kademelerinden temizlemekle mümkün olacaktır. Biz dernek olarak anarşinin devlet dairelerinden temizlenmesi için sonuna kadar mücadele edeceğiz" dedi.

KAYIP— Pasaportumu kaybettim. Hükümsüzdür. Yusuf MİRZANLI

700 bin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

imzalamamalarını istedi. TSKK Başkanı Kazım Oksay'ın, "Bu miktarı kabul etmezlerse en fazla üç ay grev yapabilirler, sonra kabul etmek zorunda kalırlar" dediği ve hükümetin toplu iş sözleşmelerini 1981 yılı başına kadar sürüncemede bırakarak eşel-mobil uygulamasına geçilmesini planladığı gelen haberler arasında. Toplusözleşme Koordinasyon Kurulunu meşru saymadığını bildiren Türk-İş Yönetimi ise Kurul Başkanı Kazım Oksay ile yarın bir görüşme yapacak. Bilindiği gibi bu Kurul, bu yılki toplusözleşmelerde parasal hakların yüzde 56 artırılabileceğini açıklamıştı. Bu arada, kamu kesiminde sözleşmesi devam eden sendikalarda, toplusözleşme görüşmelerinde eşgüdüm sağlanması ve eşzamanlı grev fikri kuvvet kazanıyor.

TOPLUSÖZLEŞMELER NE AŞAMADA

Türk-İş'e bağlı 16 sendikanın 52 kuruluş ve işyerinde toplam 718 bin 310 işçi adına başlattığı ve sürdürdüğü toplusözleşme görüşmelerinden bugüne kadar sadece ikisi sonuçlandı. Sümerbank işyerlerinde Teksif sendikası 30 bin işçiyi kapsayan sözleşmeyi imzaladı. Tes-İş Federasyonu ise 30 bin işçi adına işkolu seviyesinde toplu iş sözleşmesi imzaladı. Ancak işyeri sözleşmelerinde herhangi bir anlaşma sağlanamadı.

Öte yandan Şeker-İş, Likat-İş, Harb-İş, Tarım-İş, Deniz Ulaş-İş, Hava-İş Sendikalarıyla başlayan sözleşme görüşmelerinde bir ilerleme sağlanamadı. Bu görüşmelerin bazılarında parasal hakların müzakare bile edilmediği ve işverenlerin herhangi bir teklif getirmediği öğrenildi.

1980 yılında tamamlanması gereken kamu sözleşmeleri şunlar:

1. Maden Federasyonu: EKİ Zonguldak (56 bin), Etibank (15 bin), Garp Linyitleri (6 bin 500), Ege Linyitleri (5 bin 500), Divriği Madeni (1.600), MTA Enstitüsü (6 bin 400), Tekel Genel Müdürlüğü (4 bin), Çorum Kömürleri (1000) Elbistan-Afşin (1000), Kömür Tevzii Müessesesi (2 bin).

2. Teksif Sendikası: Sümerbank Genel Müdürlüğü (30 bin imzalandı)

3. Tekgıda-İş Sendikası: Tekel Genel Müdürlüğü (70 bin), Çaykur Genel Müdürlüğü (40 bin), Et ve Balık Kurumu (10 bin), Yem Sanayisi (5 bin)

4. Yol-İş Federasyonu: Karayolları Genel Müdürlüğü (54 bin), YSE Genel Müdürlüğü (47 bin 800), Yapı İşleri Genel Müdürlüğü (7 bin 200), DHL Genel Müdürlüğü (3 bin), Köyişleri Bakanlığı (30 bin)

5. Şeker-İş Sendikası: T. Şeker Fabrikaları AŞ (30 bin)

6. Tarım-İş Sendikası: Tarım Bakanlığı (20 bin), Orman Bakanlığı (3 bin), Köyişleri Bakanlığı, (4 bin)

7. Petrol-İş Sendikası: TPAO Genel Müdürlüğü, (8 bin), Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü (6 bin), Azot Sanayisi Genel Müdürlüğü (7 bin), Petkim Genel Müdürlüğü (5 bin), İpraş Genel Müdürlüğü (1.500), Sümerbank Genel Müdürlüğü (2 bin).

8. Ağaç-İş Sendikası: Orman Bakanlığı (2 bin), İmar İskan Bakanlığı (2 bin), Milli Eğitim Bakanlığı (2 bin), Sümerbank (1.500).

9. Deri-İş Sendikası: Beykoz Deri Sanayii (7. bin)

10.Tez Büro-İş Sendikası:İmar İskan Bakanlığı (1.900), Köyişleri Bakanlığı (1.200), Sümerbank (750), Boğaziçi Üniversitesi (400), AİTİA (120) Milli Eğitim Bakanlığı (100), Adalet Bakanlığı (40).

11. Tes-İş Federasyonu: DSİ Genel Müdürlüğü: (26 bin 300), EİEİ Genel Müdürlüğü (3 bin), İller Bankası Genel Müdürlüğü (700),

12. Dok Gemi-İş Sendikası: Denizcilik Bankası (6 bin 500),

13. Deniz Ulaş-İş Federasyonu: Denizcilik Bankası (8 bin 500), Deniz Nakliyat (5 bin)

14. Likat-İş Sendikası: Denizcilik Bankası (4 bin) TCDD Genel Müdürlüğü (3 bin).

15. Türk Harb-İş Sendikası: Milli Savunma Bakanlığı (33 bin)

16. DYF-İş Federasyonu: TCDD: Genel Müdürlüğü (45 bin)

Görüşmelerin toplusözleşme Koordinasyon Kurulunun müdahalesi yüzünden ilerlemediği sendika yöneticileri tarafından açıklandı. TSKK'nın bu yılki toplu iş sözleşmelerinde en fazla yüzde 56 oranında zam verilebileceğini belirtmesi karşısında değişik çevreler, şiddetli eleştirilerde bulundular. Bu, IMF'nin işçi ücretlerinin dondurulması isteğinin hükümet tarafından kabul edilmesi olarak yorumlandı.

Öte yandan geçenlerde yapılan Denizcier-Turgut Özal görüşmesinde kararlaştırılan TSKK Başkanı Oksay ile Türk-İş yöneticilerinin görüşmesi yarın yapılacak. Bu görüşmeden sonra Türk-İş'in tutumunun daha da açıklık kazanacağı bildirildi.

Türk-İş yöneticileri, işverenlerin ve hükümetin bu uzlaşmaz tutumuna karşı ortak grev yapma gereği üzerinde duruyorlar. Son Türk-İş İcra Kurulları toplantısında ortaya konan bu fikrin gitgide güç kazandığı belirtildi. Hükümetin en ufak bir hak alma mücadelesini bile kırmaya çalıştığını, örneğin Sıvas'ta bir makarna fabrikasında başlatılan grevin bile ertelendiğini belirten sendika yöneticileri TSKK'ya karşı ortak bir Koordinasyon Kurulunun hayata geçirilmesinin ve toplu halde greve gidilmesinin tek geçerli yol olduğunu açıkladılar.

Türk-İş Yönetim Kurulunun üç gün devam eden toplantısı dün sona erdi. Uyarı Direnişi ile ilgili kararın bugün açıklanması bekleniyor.

İcra Kurulları Toplantısında alınan 12 kararın, bu arada uyarı direnişi kararının da tartışıldığı Yönetim Kurulu toplantısında, bağlı sendikaların çoğunluğunun hükümete karşı daha mücadeleci bir tutum takınılmasını istedikleri öğrenildi. Bir günlük ya da birkaç saatlik bir uyarı direnişinde ısrar eden sendika yöneticileri ayrıca, kamu kesiminde yürütülen toplu iş sözleşmelerinin merkezi bir organa bağlanması ve gereğinde ortak greve gidilmesi fikrinde de birleştiler.

Öte yandan, Türk-İş'e bağlı birçok sendikada, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kabul edilmesi yolunda bir istek olmasına ve bu konu Yönetim Kuruluna sunulan raporda da yer almasına rağmen meselenin Yönetim Kurulunda tartışmaya getirilmediği bildiriliyor.

Bu arada, Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu konusunda da Türk-İş'e bağlı sendikalarda iki farklı eğilim olduğu öğrenildi. Bazı sendika yöneticileri, Toplusözleşme Koordinasyon Kurulunun meşru kabul edilip pazarlığa girilmesini savunurken, bazı sendikacıların ise, bu kurulu baştan meşru görmemek ve pazarlığa girmemek gerektiğini savundukları kaydediliyor.

Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ya onun da içinde yer alacağı bir başka ülke heyeti olabilir" dedi.

Sınır komşumuz ve dostumuz iki ülke arasındaki gerginliği son derece kaygı verici bulduklarını belirten Ecevit, gerginliğin daha ileri boyutlara varması halinde olayın mevzi olay olmaktan çıkıp uluslararası bir olay niteliğine bürünmesinin mümkün olabileceğini söyledi.

Ecevit, iki ülkenin sorunlarını birbirlerinin içişlerine karışmaksızın çözebileceklerine inandığını da belirterek, bölgedeki ve dünyadaki gerginliğin böl-yönet ve böl-sömür politikasının bir ürünü olduğunu açıkladı. CHP Genel Başkanı bölgedeki bölücü ve ayrılıkçı akımların tek kaynaktan gelmediğine dikkat çekerek, "Bunun tek kaynağı hiç bir zaman olmamıştır. Birisi harekete geçince diğeri de hemen devreye girer" şeklinde konuştu.

Adana'da pamuk ekimi tehlikede

KEMAL DEMİREL (ADANA)

ADANA'da sel baskınından bu yana iki hafta geçmesine rağmen, birçok köy ve ovanın büyük bir bölümü hala sular altında bulunuyor. Suların çekilmemesi Adana'da pamuk ekimini büyük ölçüde tehlikeye düşürdü. Karataş'a bağlı birçok köyün ilçe ile bağlantısı kesik, ulaşım büyük ölçüde sandallarla ve traktörle gerçekleştirilebiliyor.

Karataş'a bağlı Deniz Kuyusu, Yunusoğlu, Hacıali, Çine, Sakızlı, Yeniköy ve Adalı köyleri sular altında. Seyhan nehri halen yatağına çekilmediği gibi bentlerden aşarak ovaya yayılmaya devam ediyor.

TARIM ALETLERİ ÇALIŞAMAZ DURUMDA

Halen sel suları içinde bulunan tarım aletlerinin durumu pamuk ekimini önemli ölçüde tehlikeye düşürüyor. Ova kısa zamanda kurusa bile, işleyecek aletlerin tamiri, bakımı büyük zaman kaybına yol açacak.

Görüştüğümüz Deniz Kuyusu köylüleri şunları anlattılar:

"Bentler yıkılınca ana sulama kanalına bağlı küçük sulama kanaletleri de büyük ölçüde tahrip oldu. Tarım aletleri sular içinde bozuldu. Ovadaki suyun çekilmesi hayli zaman alır. Su çekilse bile, geride kalan bir tabaka mil bırakır. Bu mil ise tarlaların yeniden ekilmesini önler."

Köylülere haber verilmeden suyun bırakılması zararı büyük ölçüde artırdı. Konuştuğumuz köylüler bu arada Afet Kanununu da eleştirerek şöyle konuştular:

"Sular bize haber verilmeden bırakıldı. Akşam üzeri olduğu için de hiç bir şeyimizi kurtaramadık. Hatta araç bile gönderilmediği için canımız bile tehlikeye girdi.

"Bize bu yıl 20 yıl vadeyle borç verecek veya ev yapacaklar. Bizim her şeyimiz sele gitmiş. Bu borcu neyle ödeyeceğiz?

"HASAR TESPİTİ SADECE EVLER İÇİN"

Deniz Kuyusu köylüleri Hasar Tespit Komisyonlarının sadece yıkılan evlerdeki hasarı saptadıklarını söyleyerek sular altındaki tarım aletlerinde ve ekili alanlardaki zararın da tespit edilmesini ve ödenmesini istiyor. Hükümetin şimdiye kadar köye 80 kilo helva verdiğini belirten Necati Baysal, "Bunlar bizim yaralarımızı sarmaz" diyor.

VALİNİN AÇIKLAMASI

Adana Valisi Metin Dirimtekin sel felaketiyle bir milyon dönüm arazinin zarar gördüğünü açıkladı. Bu alanlara ekilen buğdayın tahrip olduğu gibi, artık bu yıl burada ekim yapılamayacak. Bu arada köylülerin pamuk ekimi için hazırladıkları mazot, çiğit, ve gübre de sel sularına kapılıp gitti. Köylüler sulama kanal ve kanaletlerinin büyük ölçüde tahrip olduğunu, ovada kalan mil tabakasının pamuk ekimini imkansız hale getirdiğini belirtiyor. Adana'da yardım ve kredilerin verilmesi halinde bile ancak bir miktar arazide pamuk ekilebilecek.

SALGIN HASTALIK TEHDİDİ

Sel suları Adana ve ilçelerindeki lağım sularını da ovaya boşalttı. Şimdi geçici olarak çeşitli aşılar yapılsa da ovanın pislikten temizlenmesi uzun süre mümkün olmayacak. Her yılki sıtma salgını dışında, birçok ilçe ve köy şimdi de çeşitli salgın hastalıkların tehdidi altında bulunuyor.

MEVSİMLİK İŞÇİLER DE İŞSİZ KALACAK

Adana'da pamuk ekiminin tehlikeye düşmesi her yıl bölgeye gelen mevsimlik işçileri de işsizlikle karşı karşıya bıraktı. Bilindiği gibi, çeşitli illerden güneye inen binlerce tarım işçisi aile geçimini pamuk tarlalarında çalışarak sağlıyordu.

TUNCELİ'DE HASAR SAPTANIYOR

Önceki gün Tunceli'de yağış ve sellerin yol açtığı hasar tespit çalışmalarına başlandı. Yağışlar durdu ve coşan Munzur ve Pülümür çaylarının su seviyeleri eski haline dönmeye başladı. Bir süredir ulaşılamayan Ovacık ilçesine, Tunceli Valisi ve bir heyet helikopterle gitti.

Elazığ-Erzurum, Tunceli-Erzincan karayolunun Pülümür-Tunceli arasındaki bölümü, Pülümür Çayının taşması üzerine ulaşıma kapandı. Çok sayıda araç Tunceli'de bekliyor. Pülümür ve Ovacık'a elektrik, Tunceli'ye de su verilemedi.

CHP'de...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ki Başkanı Sırrı Atalay, Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Kemal Kayacan ve Hava Kuvvetleri eski Komutanı Muhsin Batur önceki gün adaylıklarını koymuşlardı. Dün sabahtan itibaren verilen sürenin sonu olan 12'ye kadar CHP Genel Başkanı ile TBMM'deki odasında görüşerek adaylığını koyanlar şunlar: Kocaeli Milletvekili Turan Güneş, Elazığ Milletvekili Celal Ertuğ, Adana Senatörü Kemal Sarıibrahimoğlu, Malatya Milletvekili Lütfi Doğan.

Bu arada Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş da Ecevit'le bir telefon görüşmesi yaptı. Bu görüşmeden sonra Karakaş'a Özel Kalem Müdürü ile bir mesaj gönderen Ecevit, gazetecilere şu açıklamada bulundu:

"Sayın Karakaş ile telefon görüşmesi yaptık. Kendisi bana CHP'de Cumhurbaşkanı adayını belirlemek için uygulanan yöntemi çok demokratik bulduğunu söyledi. Ancak kişisel olarak TBMM Başkanının yasal statüsü ve tarafsızlığı öngören niteliği dikkate alarak, bu aşamada Cumhurbaşkanlığı için başvuruyu uygun görmediğini belirtti."

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit aday olan 6 parlamenterle toplantıya başlamadan önce Kocaeli Milletvekili Turan Güneş'in adaylıktan çekildiğini açıkladı.

Kendisiyle konuştuğumuz Turan Güneş ise çekilmeyi doğruladı ve "Arkadaşlarımla adaylığımı aynı zamanda koymayı uygun görmedim" ded.

Bazı CHP'liler ise bu aşamanın da sonuç verici bir aşama olduğuna inanmadıklarını, bu nedenle seçilme şansı olan bazı adayların "bu aşamada" aday olmadıklarını belirttiler ve bunlara örnek olarak Güneş, Erdem ve Karakaş'ı gösterdiler.

Ecevit saat 12.00'ye kadar adaylarla tek tek görüştükten sonra, Genel Sekreter Mustafa Üstündağ, Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen ve dört grup başkanvekili ile bir toplantı yaparak adayları gözden geçirdi.

Saat 13.00'te bütün adayları topluca kabul eden Ecevit, adayların Genel Kurula nasıl sunulması gerektiği konusunu adaylarla görüştü. Daha sonra bu konu CHP Ortak Grubunda ele alındı.

AP CEPHESİNDE DURUM

AP'ye yakın çevreler, Bilgiç'in seçilemeyeceğinin kesinlikle anlaşılmasından sonra, Bilgiç'in geri çekilmeyi düşündüğünü, ancak Genel Başkan Süleyman Demirel'in bu defa Bilgiç'in adaylığının sürdürülmesinde direttiğini ifade ediyorlar.

Kaymakamın...

(Baştarafı 1. Sayfada)

niyet Amirliğine götürüldüm. Hiç bir gerekçe gösterilmeden ve sorguya tabi tutulmadan, başlarında ilçenin ileri gelen MHP'li toprakağalarından destek gören Emniyet Amiri İsmail Yalçın ve MHP'li polis memurları Mehmet Çelebi, Laçin Ergin ve M. Ali Durdu tarafından işkenceye tabi tutuldum. Kaymakam M.Caner Akay'ın gözleri önünde soydurularak tüfek dipçiği, cop ve yumruklara maruz kaldım. İşkence sırasında Emniyet Amiri İsmail Yalçın başta olmak üzere yukarıda adı geçen polis memurları şahsıma karşı küfür ve hakarette bulundular. Bununla da yetinmeyip muhabiri bulunduğum Aydınlık gazetesine hakaret ettiler. 'Aydınlık gelsin seni kurtarsın' türünden cümleler sarfettiler.

"İşkenceden sonra İlçe Tabipliği hastaneye sevkim için Emniyet Amirliğine yazı yazdı. Sevk evraklarım arasında Urfa'ya götürülmem gerekirken bilinçli olarak MHP yanlısı polisler tarafından Urfa Devlet Hastanesine sevkim engellendi. Kanunsuz bir şekilde Urfa Saraykapı Karakoluna teslim edildim. Bu karakolda iki gün beton üzerinde nezarette bekletildim. Bu Karakolda nezarette iken yetkililere, işkenceye maruz kaldığımı ve hastaneye sevkimin gerektiğini bildirmeme rağmen, durumum gözardı edildi. İki gün sonra Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edildim. Karakolda bekletildiğim süre içinde tuvalete çıkışlarımda idrarımdan kan geliyordu."

14 Mart 1980 günü Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığına sevk edilen muhabirimiz, kendisine isnat edilen suçlardan herhangi bir suç unsuru bulunmadığı belirtilerek 21 Mart tarihinde mahkemeye çıkarılmasına gerek görülmeden tahliye edildi.

Muhabirimiz serbest bırakılışının ertesi günü vücudunun çeşitli yerlerinde bulunan darp izlerinin tespiti için Urfa Devlet Hastanesi Baş Tabipliğine müracaatta bulundu. Ancak nöbetçi doktor ve Baştabip Şefik Odabaşı, "Benim polisle uğraşacak vaktim yok, defol git" diyerek muhabirimizi kovdu.

Divriği'de huzursuzluk-2

(Baştarafı 8. sayfada)

gibi propaganda yapıyor.

Bütün bu olup bitenler bir yandan da MHP'nin işine yarıyor. Örneğin Lise Müdürü sahte solun tertiplerinden yararlanarak öğrencileri cezalandırıyor, okuldun uzaklaştırıyor.

Divriği'de bulunduğumuz iki gün içinde 8 öğrenci çeşitli suçlardan tutuklandı. Eskiden bu tür haksızlıklara büyük tepki gösteren veliler ve halk ise, bugün olup bitenleri sadece içinden lanetleyebiliyor. Çünkü yaratılan olaylar savunulacak cinsten şeyler değil.

İki gün içinde görüp duyduklarımızla, Divriği'nin bir kesitini vermeye çalıştık. Belki şimdi böyle küçük bir yerde nasıl kazan kaynatılabileceğini daha iyi gördünüz. Aslında birçok olay, bir ipte çeşitli cambazların oynamaya çalışmasından doğuyor. Ama halk olup bitenleri seziyor, görüyor ve anlatıyor. İşte bu yüzden cambazların ipten paldır küldür düşmeleri kaçınılmaz.

Ankara'da...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir işçiyi öldürdü, bir işçiyi de yaraladı.

Hüseyingazi Mahallesi son durakta bulunan Ünal Ticarethanesine gelen silahlı dört kişi, içerdekileri kurşun yağmuruna tuttular. Saldırı sonucu ticarethane sahibi Cevat Ünal ve oğulları Naci ve Necmettin Ünal derhal öldü, Hüseyin Akbulut adlı işçi ağır, ticarethanede çalışan Bekir Apaydın adlı işçi de hafif yaralandı. Ağır yaralanan Hüseyin Akbulut adlı işçinin de daha sonra hastanede ölmesi üzerine olayda ölenlerin sayısı dörde yükseldi.

Olayda ölen ticarethane sahibi Cevat Ünal ve oğullarının MHP üyesi oldukları bildirildi.

İSTANBUL'DA

Çeliktepe'de silahlı saldırıya uğrayan üç öğrenciden biri öldü, ikisi de yaralandı.

Çeliktepe Mahmut Şevket Paşa Caddesinde yürümekte olan sağ görüşlü İTÜ öğrencileri Mustafa Gençol, İsmail Özdemir ve Necip Kuran'a kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından yaylım ateşi açıldı. Öğrencilerden Mustafa Gençol olay yerinde öldü diğer iki öğrenci ise yaralandı. Yaralılar Şişli Hastanesinde tedavi altına alındı.

Kadıköy İçerenköy'deki Yeni Hal binasında Hüseyin Nurten'e ait 11 sayılı işyeri silahlı iki kişi tarafından basılarak soyuldu. Kasadaki 600 bin lirayı alan saldırganlar olay yerinden yaya olarak kaçtılar.

MARDİN'DE

Kızıltepe ilçesi Tepebaşı Mahallesindeki dükkanının önünde oturan Davut Kartay adlı esnaf kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından kurşun yağmuruna tutularak öldürüldü.

ORDU'DA

Karadeniz Belediyeler Birliği Muhasebe Müdür Vekili Hüseyin Bölükbaşı Ordu'da geç saatlerde evine gittiği sırada kimliği belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısına uğrayarak yaralandı. Yenimahalle'deki evine giden Hüseyin Bölükbaşı'nın sağ elinden yaralandığı ve Ordu Devlet Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

ADANA'DA BİR KAHVECİ ÖLDÜRÜLDÜ

Dağlıoğlu Mahallesinde bir kahveci kimlikleri bilinmeyen kişiler tarafından öldürüldü.

Dağlıoğlu Mahallesindeki kahvehaneye gelen silahlı 4 kişi, bir masada oturmakta olan kahvehane sahibi Cemil Malgir'in başına tabancayla ateş ederek öldürdükten sonra kaçtılar.

Öte yandan Seyhan Nehri kenarında kimliği henüz belirlenemeyen bir erkek cesedi bulundu. Cesedin sel sularına kapılarak ölen bir kişiye ait olabileceği bildirildi.

KIRKLARELI VİZE'DE KOMANDO SALDIRILARI SÜRÜYOR

AP hükümetinin işbaşına gelmesinden bu yana Kırklareli'nin Vize ilçesinde komandoların ve polisin halk üzerindeki baskısının giderek arttığı bildirildi.

Komandolar Vize'ye bağlı Topçu köyünde afişe çıktıkları bir gece Çorlulu bir vatandaşı yaralayarak arabasını yaktılar. Daha sonra aynı gece Hasbağa köyünde ilerici kişilerin devam ettiği bir kahveyi tarayan komandolar Vize ilçesinde de çeşitli yerlerde olaylar çıkartarak CHP binasını ve bir kahvehaneyi taradılar. AP İl Haysiyet Divanı üyesi Yılmaz Usanmaz'ın da Aydınlık gazetesini asan bayilere hakaret ettiği ve tehditler savurduğu bildirildi. Daha sonraki günlerde de Memurlar Kulübünde oturdukları sırada üç memur, Metin Aksay, Mehmet Usanmaz isimli AP'lilerin saldırısına uğradılar. Bu olaya müdahale eden komiser ise saldırganları serbest bırakırken, saldırıya uğrayanları altı saat gözaltında tuttu.

Bu olaydan bir gün sonra da Töb-Der üyesi Uğur Dündar isimli öğretmenin evi komandolar tarafından tarandı. Olayda başı çektiği bildirilen komando Emin'in elini kolunu sallayarak Vize'de dolaştığı da gelen haberler arasında. Bu arada Ziraatçiler Derneği Yönetim Kurulu üyeleri hiç bir gerekçe gösterilmeden yerlerinden alınarak sürüldüler. Vize'de meydana gelen tüm bu olayların halen mahkemede katil zanlısı olarak yargılanan AP İlçe Başkanı Yalçın Tuna'nın vesayeti altında geliştiği belirtiliyor. Ayrıca Mehmethan Tokuş isimli komiserin de MHP yanlısı olduğu ve komandolara göz yumduğu, bu kişinin MHP İlçe Başkanı Hamdi Kırköy'le içli dışlı olduğu da Vizeliler tarafından biliniyor. Vize halkı meydana gelen bu olaylar sonrası yetkililerden gerekli önlemleri almasını istiyor. Ayrıca sudan gerekçelerle memurların sürülmesi protesto ediliyor, memurlar üzerindeki haksız baskılara son verilmesi, öğretmenlerin ve memurların can güvenliğinin sağlanması isteniyor.

ELAZIĞ'DA

1975-1976 öğretim yılından beri, komandoların işgalinde bulunan Elazığ Fırat Üniversitesinin Tıp Fakültesine MHP'lilerin dışında öğrenciler giremediği bildirildi. MHP'liler son zamanlarda,Veteriner Fakültesi öğrencileri üzerindeki baskılarını yoğunlaştırdı.

Komando baskıları ile ilgili olarak gazetemize bir açıklama yapan öğrenciler, AP hükümetinin kurulmasıyla birlikte baskıların arttığını ve yetkililerin gerekli önlemleri bir an önce almasını ve her öğrencinin okulda özgürce okuyabilmesi gerektiğini belirttiler.

KOMANDOLAR DÜZCE ÖĞRETMENLER DERNEĞİNİ BASTILAR

Silahlı 4 komando Düzce Öğretmenler Derneği lokalini bastılar. Komandolar içerideki öğretmenleri etkisiz hale getirdikten sonra lokali tahrip edip kaçtılar. Sıkıyönetim bölgelerinden gelen komandoların bir süreden beri bölgede terör estirdikleri, halkı ve esnafı tedirgin ettikleri, esnaftan zorla para topladıkları, vermek istemeyenleri de tehdit ettikleri bildirildi. Komandoların bugün MHP Milletvekili Agah Oktay Güner'in de katılacağı bir toplantı düzenledikleri, bu toplantının hazırlıklarını dışarıdan getirilen MHP'lilerle yaptıkları öğrenildi.

Toplantıya bir gün kala olayların hızlanmasından tedirgin olan bazı esnafların, "Bu adam gelmeden bu kadar olay çıkıyor, geldikten sonra Düzce başımıza yıkılır herhalde" dedikleri ve halkın muhtemel saldırılara karşı önlem alınmasını istediği bildirildi.

Çorum'da şehir merkezinde bulunan 24 dükkan tamamen yandı

ÇORUM (ÖZEL)

Çorum'da dün sabah saat 05.00 sularında çıkan bir yangın sonucu 24 dükkan tamamen yandı. Şehir merkezinde bulunan ve belediyeye ait olan işyerleri arasında iki eczane, iki kitapçı bir elektrikçi, bir çayocağı, bir TV tamircisi, bir ayakkabıcı ve bir leblebici bulunuyordu. Yangın devam ederken, çayocağında bulunan tüpün patlaması da söndürme çalışmalarını güçleştirdi.

Yangın üzerine Savcılık ve Emniyet Müdürlüğünce yapılan araştırmalarda sabotaj ihtimali üzerinde duruluyor. Bu arada hazırlanan bir raporla yangının elektrik kontağından çıkmadığının tespit edildiği de öğrenildi.

Sabotajın yanan dükkanlar arasında bulunan bir kitapçıya yapıldığı, kitapçının daha önce MSP'li olduğu, şimdi ise MHP'ye yakınlığı ile tanındığı söyleniyor.

Öte yandan, TİKP Çorum İl Örgütü de yaptığı bir açıklamayla yangını çıkaranları kınadı ve suçluların yakalanarak hesap sorulmasını istedi.

Mut'ta 70 öğretmen iki aydan beri maaşını alamıyor

MUT (ÖZEL)

MUT ilçesine bağlı köylerde görev yapan 70 kadar ilkokul öğretmeni iki aydan beri maaş ve diğer alacaklarını alamıyor.

Buna İlköğretim Müdürü Nizamettin Akyüz'ün, öğretmenlerin tayin ettikleri mutemeti onaylamamasının neden olduğu bildiriliyor.

Nizamettin Akyüz, mali yılbaşı- mart ayı gelmeden Mut ilçesine bağlı tüm ilkokul müdürlerine yazı göndererek, öğretmenlerin, mutemet adının yazılacağı yeri boş bırakmak şartıyla, mutemet dilekçesi vermelerini istemişti. 70 kadar öğretmen ise yasal olmayan bu uygulamaya karşı çıkıp istedikleri bir öğretmeni mutemet tayin etmişlerdi.

DİSK 3. Bölge Temsilcisi görevinden alındı

IZMİR (AA)

DİSK 3. Bölge Temsilcisi Saim Akbulut, görevinden alındı.

Saim Akbulut'un görevden alınmasına, DİSK Yürütme Kurulunun karar verdiği bildirildi.

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, Saim Akbulut'un, organizasyon eksikliği nedeni ile görevden alındığını bildirerek, Yürütme Kurulunun Bölge Temsilciliğini yeniden örgütlemeyi programladığını açıkladı. Fehmi Işıklar, iki ay içinde Genel Kurul niteliğinde bir konseyin toplanarak DİSK 3. Bölge Temsilcisini seçeceğini, bu zamana kadar bir kişinin Bölge Temsilciliği görevini vekaleten yürüteceğini söyledi.

Işıklar, 3. Bölge Temsilciliğine vekalet edecek kişinin şimdilik belirlenmediğini sözlerine ekledi.

Ahmet Şahbaz' Sezai Korkmaz isimli komandonun öldürttüğü bildirildi

ANKARA (ÖZEL)

8 Nisan tarihinde Etlik'te belediye otobüsünden indirilerek halkın gözü önünde öldürülen Ahmet Şahbaz için ölüm emrini Sezai Korkmaz isimli komandonun verdiği bildirildi.

8 Nisan günü, Etlik otobüsünü durduran komandolar, Ahmet Şahbaz isimli devrimci genci aşağıya indirdi. Daha sonra bütün yolcuları otobüsten indiren komandolar, yolcuları yere yatırdılar. Bir süre sonra da herkesin gözü önünde Ahmet Şahbaz'a ateş ederek öldürdüler.

Mahallede gözüpek ve haksızlığa karşı çıkan bir genç olarak tanınan Ahmet Şahbaz'ın öldürülmesi için belediyede çalıştığı iddia edilen Sezai Korkmaz'ın emir verdiği bildirildi.

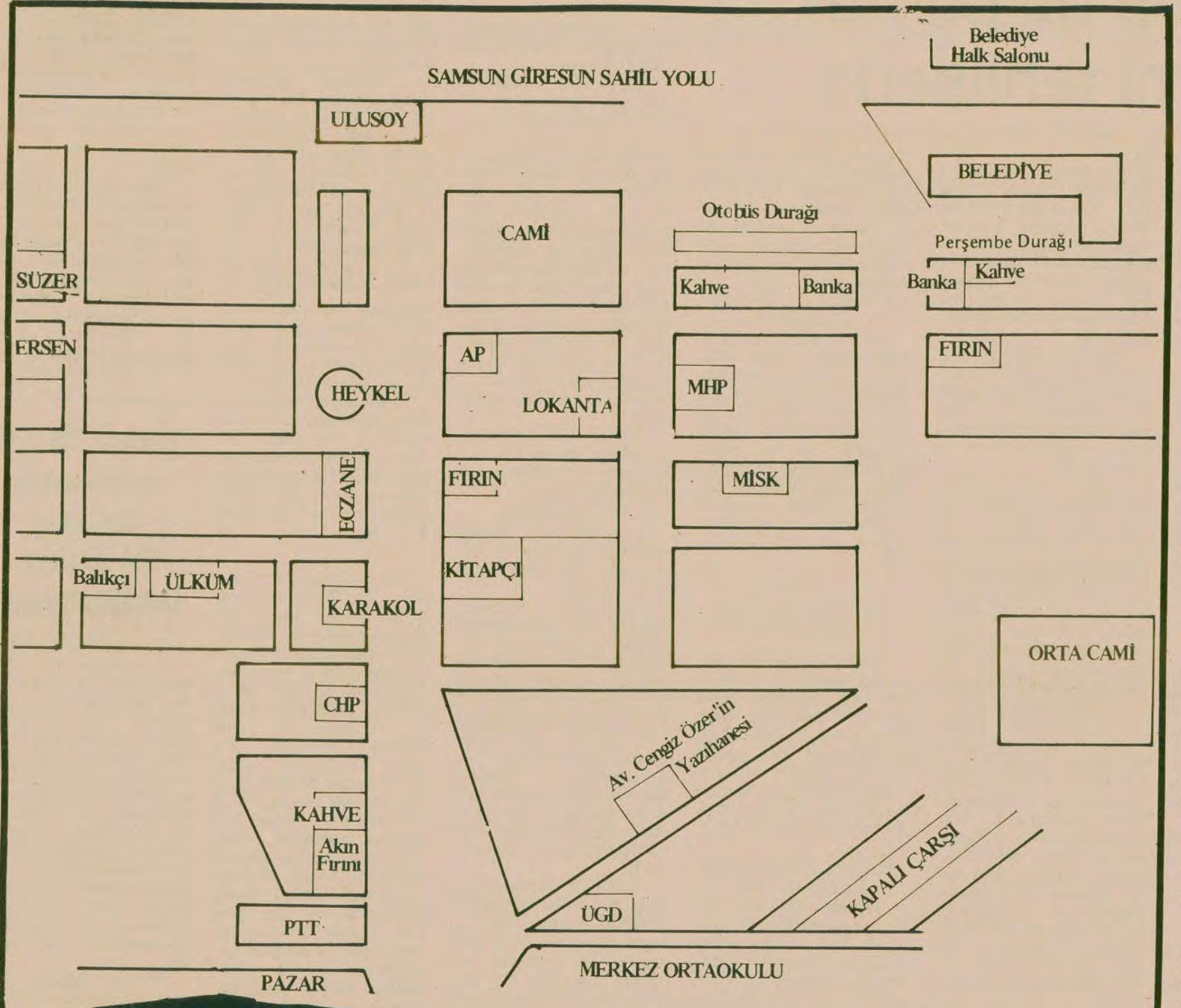
Ayrıca mahallede MHP'li olarak bilinen ve "Piç" lakabıyla tanınan İsmail adlı bir kişinin olay yerinde, Ahmet Şahbaz'ı dışarıdan getirilen bir komandoya tanıttığı öğrenildi.

Öte yandan cinayet üzerine komandolardan kimsenin yakalanmadığı, mahallede oturan ve cinayetle ilgisi bulunmayan Seyit Özcan, Sefa Erdoğan, Aynur ve Hilmi isimli vatandaşların gözaltına alındığı bildirildi.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni, ORAL ÇALIŞLAR
Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL
Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 – 26 61 78 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA
BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857
YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Bergerstr. 146/2, 5 Frankfurt a M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72
ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL.
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN!

Komandolar, MHP-ÜGD-Ülküm-MİSK binalarını saldırı üssü olarak kullanıyor

MHP'nin Ordu'daki saldırı üsleri

MHP'nin Ordu şehir merkezindeki saldırı üslerini ve buradaki önemli noktaları gösterir kroki. MHP, ÜGD, Ülküm ve MİSK binalarını üs olarak kullanan saldırganlar, merkez karakolunun yanıbaşında vatandaşa kan kusturuyorlar.

Ordu'da MHP terörü

■ **MHP'liler Merkez Karakolu önünde saldırılar düzenliyor**

■ **Emniyet teşkilatında görevli bazı polisler, saldırganları koruyor**

ORDU (ÖZEL) Anarşi, terör, cinayet gibi yaygın olayların az rastlandığı Ordu'da, bu tür olaylar, son üç ayda belirgin bir biçimde arttı. Olayları çıkaran komandolar, güvenlik teşkilatı içindeki bazı polisler ve bekçiler tarafından korunuyor.

Önceleri Yenimahalle ve bazı kenar semtlerde dikkati çeken olaylar, son aylarda şehir merkezine kaydı.

Şehir merkezinde gruplar halinde dolaşan komandolar, pervasızca halka saldırmaya başladı. Orta dereceli okulları da hedef alan saldırganlar, öğrencilerin üzerinde baskı kuruyor, okula gelip gitmelerini engelliyorlar. Okul kapılarını tutan silahlı gruplar, öğrenciler üzerinde yoğun bir terör estiriyor, istediklerini sokuyor, istemediklerini kovuyorlar.

SALDIRI ÜSLERİ

Komandolar, şehir merkezinde MHP il binası, Ülkücü Gençlik Derneği (ÜGD) Ülkücü Memurlar Derneği (Ülküm) Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK) binalarını saldırı üssü olarak kullanıyorlar. Bu binalarda toplanıp, planlarını hazırlayan saldırganların silahlarını kuşanarak, gruplar halinde çıktıkları herkes tarafından görülmekte ve bilinmektedir. Buraları, vilayet binası, emniyet müdürlüğü ve merkez karakolunun 300 metre civarındadır.

MHP BİNASI

Şehrin merkezinde bulunan MHP il binası, komandoların saldırı öncesi toplanılan, plan hazırlanan yerleridir. Binanın olduğu sokak, denetimleri altındadır. Sokaktan geçenler, komandolara hesap vermek zorundadır. Bıyığının tipi, isimleri beğenilmeyen, okuduğu gazete ve yürüyüşleri, hoşlarına gitmeyenler, küfür, hakaret ve dayak yemeye maruz kalırlar.

ÜLKÜCÜ GENÇLİK DERNEĞİ

PTT karşısında bulunan ÜGD, özellikle, Perşembe Öğretmen Lisesine yeni gelen komandolar tarafından saldırı üssü olarak kullanılıyor. Derneğin yakınında bulunan TİP Ordu İl Başkanının fotoğraf stüdyosu, defalarca dernekten çıkan gruplarca saldırıya uğradı. Aynı yerden çıkan gruplar, pazar yerindeki sergicilere, dükkanlara, kahvehanelere ve Merkez Ortaokulu öğrencilerine saldırıyorlar. Bu dernek merkez karakolunun 50 metre yakınındadır. Son saldırılar üzerine dernekte yapılan aramada, Yönetim Kurulu odası kapatıldı. Ancak derneğin lokal ve çay ocağı olarak kullanılan bölümleri açık bırakıldı.

MİSK, ÜLKÜ-BİR ÜLKÜM DERNEĞİ

Şehir merkezindeki saldırı üssü olarak kullanılan diğer yerler de, MİSK merkez binası, Ülkü-Bir ve Ülküm dernekleridir. Bu binalardan MİSK merkezi aynı zamanda komandoların saklandıkları bir yer olarak biliniyor.

19 Mart 1980 günü Serdar Piroğlu'nu silahla yaralayan Erol Dikkol'un arkadaşları ile birlikte Ülkücü Memurlar Derneğinden (Ülküm) çıktıkları tespit edildi. Binanın az ilerisinde saldırıda bulunan Dikkol, bir bekçi tarafından silahı ile birlikte yakalandı. Dernek olarak görülen bu binaların dışında bazı eczane, avukat yazıhanesi ve kereste atölyesi gibi yerlerde de komandoların toplandıkları öne sürüldü.

Gölköyünün bir minibüsü, 23 Şubatta MHP İl Başkanı İbrahim Maden'e ait kereste atölyesi civarında MHP'nin silahlı militanlarından olduğu bilinen Ali Bala'nın da içinde bulunduğu bir grup tarafından kurşunlanmıştı.

MHP'Lİ SALDIRGANLAR

Ordu'da komandoların örgütlenmesi, saldırıların planlanması ve MHP'lilerin Ankara ile ilişkilerinin sağlanması gibi görevleri Ahmet Kaya üsleniyor. MİSK'te çalışan Ahmet Kaya, "Vanlı" lakabı ile tanınıyor. MİSK, MHP, ÜGD arasındaki koordinasyonu da sağlama görevini yürütüyor.

Saldırı olaylarının başını çekenlerden Atilla Beyli, 17 Mayıs 1979'da silahla yakalandı. Hastane Sapağı semtinin silahlı militanlarından Ufuk Ateş'in 21 Eylül 1979 tarihinde evinde yapılan aramada kapsül ve fitillerle birlikte 7 adet dinamit lokumu bulundu. Ufuk Ateş'in bazı bombalama olaylarına da karıştığı söyleniyor.

Lise öğrencisi, 'Allah' lakabı ile tanınan Cemal Cavit Yalçın 7 Temmuz 1979 tarihinde silahı ile birlikte yakalandı. Öğrencilere karşı silahlı saldırılarda bulunan grubun değişmeyen elemanı olarak biliniyor. Diğer komandolar arasında ise şu isimler bulunmaktadır:

Ticaret Lisesi önünde 47 cm. uzunluğunda bir pala ile yakalanan Ekrem Kılıçoğlu.

Töb-Der Ordu Şubesinin bombalanması olayı ile iliskili olduğu saptanan, silah taşımada saldırganlara yardım eden, lise öğrencisi Cemal Enginyurt.

Evinde MHP'li bir polisin oturduğu ve Hastane Sapağı semtinin silahlı militanlarından olduğu ve semtindeki hemen hemen bütün saldırı olaylarında yer aldığı belirtilen Hasan Kızıltaş.

Ordu Soya Fabrikasının servis aracını kurşunlayan, bir kişinin ölümü ve bir kişinin ağır yaralanması ile sonuçlanan saldırı olayında silah kullanan Kazım Uzunselvi ve Süleyman Tural. Bu iki saldırgan, kurşunlama olayından sonra Pol-Bir üyesi Mehmet Kök adlı bir bekçinin evinde yakalandılar. Ancak bu saldırganlar hakkında sadece silah taşımaktan dava açıldı.

Bu saldırganların bekçinin evinde kalmasını sağlayanların, Avukat Cengiz Özer, MHP İl Başkanı İbrahim Maden ve Ahmet Kaya oldukları sanılıyor.

Avukat Cengiz Özer'in, komandoları belli işlere yerleştirmekte, bazılarını karakollara bekçi olarak sokmakta, güvenlik kuvvetleri içinden bilgi sızdırmakta olduğu ve bazı komandoları da fedai olarak beslediği öne sürülüyor.

Şehrin merkezinde ve özellikle okullarda cereyan eden MHP'nin terörü, halkı oldukça tedirgin ediyor. Bu olayların merkezleri, güvenlik kuvvetlerince de bilinmesine rağmen, kapatılmaları için yapılan müracaatların sonuçsuz kalması, birçok saldırı olayına karışan komandoların cezalandırılmaması halkın tedirginliğini daha da artırmaktadır.

---

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Divriği'de huzursuzluk-2

Divriği'ye geldiğimiz gün, avukat ve esnaftan kişilerle sohbet ederken bir haber geldi: İstasyon yolunda 3 kişi bir genci önce gözünü bağlamış sonra dövmüşler.

Dükkanda birlikte oturduğumuz kişilerden tepki sesleri yükselmeye başladı.

– Yine Yeraltıdır!

– Bunlar cennete gitse ben öyle cenneti istemem!

– Vatanı bunlar kurtaracaksa gavur işgalinden beter olacağız demektir!

Şakacı biri ise nükte ile karışıyor lafa:

– Yok, gardaş. Onlar oyun oynuyorlarmış, birinin gözünü bağlamışlar orda takılıp düşmüş!

Bu tepkileri gösterenler CHP'nin, TBP'nin ileri gelenleri. Solcu, ilerici, devrimci insanlar. "Yeraltı" diye tepki gösterdikleri ise kendine "solcu" diyen Yeraltı Maden-İş Sendikası.

Göz bağlayarak adam dövme. Kontrgerilla ve MHP yöntemi. Dövülen, saldırganı görmesin diye.

Zaten başka olaylarda da saldırgan olarak tanınmayan, dışardan getirilmiş kişiler kullanılıyor. Veya kışkırtıcılar olay sırasında ortadan kayboluyor.

Cevher-İş yöneticisi bir işyeri bekçisi, kulübenin sigortasını tamir ederken arkadan saldırıya uğruyor, kafası yarılıyor.

Mart başında okulların açıldığı gün nereden duyduysa, Divriği'de olaylar çıkacağını istihbar eden Vali, takviye jandarma ve polis ekipleriyle ilçeye geliyor. Kendilerine DSM (Devrimci Sendika Muhalefeti) adını vermiş olan bir grup sahte solcu, Valinin bu istihbaratını boşa çıkarmamak ister gibi jandarmaların önünde "eylem" koyuyorlar. Peşlerine taktıkları 50-60 kişi ile korsan miting yapıyorlar. Jandarma saldırınca kaçıyorlar, olay yerinde kalan genç kızlar, jandarma tarafından dipçikleniyor.

Bu olay, halktaki nefreti tepkiye dönüştürüyor. Böylece o güne kadar sahte solu besleyip himaye etmiş olan CHP yönetimi bile ilişkilerinde tereddütler göstermeye başlıyor. Bu gidişle onların da işbirliği yaptıkları sahte solcular tarafından "faşist" diye suçlanmaları kaçınılmaz hale gelecek. Ama bakarsınız bu gelişme CHP yöneticilerinin iyice susup, işçileri ve halkı tamamen bu zorbaların zulmüne teslim etmelerine de yol açabilir. Şu anda CHP Gençlik Kolu Başkanı olan "Tolo" lakaplı Sait Demir adlı kişi, bir zaman Acilcilerin temsilcisi olmuş. Onlar dikiş tutturamayıp Divriği'yi terkedince, bu kez yeni gelen Yeraltı Maden-İş'in adamı olmuş. Mevki çekişmeleri, menfaat kavgaları, seçim ve adaylık hesaplarının CHP'lilere yaptırmayacağı iş yok. İlçe Başkanı da benzer hesaplar peşinde olduğu için zorbalarla işbirliği yapmaktan çekinmemiş.

Dünkü yazıda belirttiğim gibi, gerek tecrit olduğunu görenler, gerekse seçim şansını kaybettiğini farketmeye başlayanlar, son çare olarak en korkunç silaha, Alevi-Sünni ayrımını kışkırtan din istismarcılığına girişiyor.

Okuyucular Milli Güvenlik Kurulu imzasıyla çıkarılan sahte bildiriyi hatırlayacaklar. Bu bildiri daha Demokrat gazetesinde yayınlanmadan, Divriği'de bazı etkili Alevi vatandaşlara postalanmış. Hem de bir parlamenter tarafından. Aynı parlamenter, Cumhurbaşkanının TRT'den yalanlamasına rağmen Divriği'ye geliyor, bildiri Milli Güvenlik Kurulu tarafından yayınlanmış

(Devamı sa. 7. sü. 6'da)

Filistin içindeki akımlar

İSRAİL ZİNDANLARINDA 7 YIL Faik Bulut anlatıyor — 14

■ **İslam Kurtuluş Partisinin sloganı: "Ne Rus votkası istiyoruz, ne Amerikan kolası" yani "Ne votka, ne kola"**

El Fetih'in liderleri Faruk Kaddumi, Yaser Arafat, Abu Salah ve Abu Cihad bir toplantıda görülüyor.

ES SAİKA

Filistin kurtuluş örgütlerinden bir diğeri Es Saika'dır. Suriye ordusundan derlenmiş toplanmış, ayrıca içinde Filistinli gençlerin de bulunduğu askeri bir örgüt bu. Yüzde 90'ı asker.. Siyasi olarak pek bir etkinliğe sahip değil. Baas Partisinin bütün görüşlerini, bugünkü Suriye hükümetinin bütün görüşlerini tartışmasız destekliyor.

Es Saika'nın Başkanı Züheyr Muhsin'di. Onu Fransa'da Cannes'te öldürdüler. Aslen Filistinli olan bu kişi bir süre özellikle Suriyelilerin Lübnan'a girişi sırasında bir koz olarak kullanıldı. Amaç onu Yaser Arafat'ın yerine geçirmekti. Ölümüyle bu mesele şimdilik kaldı.. Ancak ileride bu sorun tekrar gündeme gelebilir. Suriye, Filistinlilerin kabul etmediği bir çözümü kabullendiği zaman, bu örgütü bir yedek güç olarak tekrar ileri sürebilecektir. Suriye ile İsrail arasındaki bir anlaşmada Es Saika Filistin halkının temsilcisi olarak öne sürülebilir ve görüşme masasına oturtulabilir. Aslında Es Saika, El Fetih'e yakın ve milliyetçi bir örgüt.

HALK CEPHESİ-GENEL KUMANDANLIK

Ahmet Cubril'ın başkanlığında 300-400 kişilik iyi bir askeri eğitimden geçmiş başka bir örgüt de Halk Cephesi — Genel Kumandanlık adıyla biliniyor. Ahmed Cubril, Suriyeli bir subay, ama aslen Filistinli.. Kendini Marksist kabul eder. Örgütün fazla bir etkinliği yok.. Bütün yapılan iş bu 300-400 kişilik grubun kamplarda eğitimi. Yılda bir iki kere de onlara göre süper devrimcilerin yapabileceği askeri operasyonlara katılmak..

Bu örgüt Lübnan iç savaşında Suriye'nin safında yer aldı. Bugün de büyük ölçüde Suriye'nin denetimi altındadır. Askeri mücadele onlara göre her şeyin üstündedir. Teoriye pek öyle kulak asmazlar. Sovyet etkisi açıkça görülmektedir. Hatta 1979'da Beyrut'ta bir yürüyüş yaptılar. "Kübalılar gelin bizi kurtarın" yürüyüşüydü bu.

MÜCADELE CEPHESİ VE ARAP KURTULUŞ CEPHESİ

Filistin kurtuluş örgütleri arasında Mücadele Cephesi (Cephet-ün Nida) ve Arap Kurtuluş Cephesi (Cephet-i El Tahrir El Arabiyye) gibi fazla etkinliği olmayan iki örgüt daha var benim bildiğim. Mücadele Cephesi, Halk Cephesiyle Genel Kumandanlık arasında gidip gelen küçük bir hareket.. Siyasi çalışma bu örgütte ön planda. Askeri eğitime ise pek önem vermiyor.. Başkanı Subhi Goşe. Kesin bir siyasal çizgisi yok.

Arap Kurtuluş Cephesi ise Irak yanlısı.. Filistin'de bulunan bu örgüt Irak Baas Partisine bağlı. Ayrıca belirli parti çalışması yok.. Takma adı Abu Abbas olan biri başkanlık ediyor.

FİLİSTİN İÇİNDE BULUNAN ÖRGÜTLER

Filistin içinde etkinlik gösteren örgütlerin en eskisi Toprak Hareketidir. Anti-siyonist milli bir harekettir bu. 1956'dan 1963'e kadar sürdü. Ancak bu tarihte önderleri tutuklandı ve kapatıldı.

1973 Ekim Savaşından sonra işgal bölgelerinde bir boşluk oldu. FKÖ buraya giremiyordu. Revizyonistler bundan yararlanarak Filistin Kurtuluş Hareketine alternatif bir örgüt olarak ortaya çıkmak istediler, Yurtsever Cepheyi kurdular. Ancak başaramadılar ve dağıldılar. Bunlar bir süre Havatme'nin Demokratik Cephesiyle işbirliği yapmışlardı.

1976-1977 Köylü Çocukları, Yurtsever İlerici Hareket gibi küçük burjuva özellikleri ağır basan örgütler kuruldu. Bunlar daha çok gençlik örgütleri idi. İlerici ve milli görüşleri benimsiyorlardı. İçlerinde maceracılığı, kendiliğindenciliği, bunun yanı sıra iyi unsurları da barındırdılar.

İSRAİL KOMÜNİST PARTİSİ

Bu parti İsrail Devletini tanımak gibi büyük bir hata işledi, ayrıca silahlı mücadeleyi bastıran önemli girişimlerde de bulundu. Bu hatalarını bugün de sürdürüyor. 48 işgal edilmiş bölgede yaşayan 400 bin kadar Arap-Filistin halkının Filistinli olmadığını, bunların İsrail vatandaşı oldukları iddiasında... Sovyetler Birliği doğrultusunda barış çözümleri öneriyor.

1967 sonrası işgal bölgelerinde revizyonist güçlerin gelişmesinde önemli ölçüde destek oldu. 31 Mart 1976'da Toprak Günü mücadelesinin bastırılmasında yardımcı oldu. Bu olayda Kuzey Galil Bölgesinde köylüler ayaklanmışlardı. 7 ölü verildi. Revizyonist ve siyonist bir akım bu. Parti yüzde 5 Yahudi, yüzde 95 Arap unsurlardan kurulmuş.. Araplara İsrail'de parti kurma hakkı yok. Onlar da bu partinin çatısı altında toplanıyorlar.. Ama partiye giren her 5 kişiden 3'ü de istifa ediyor. Bu açık çalışan bir partidir.

MASTPEN (PUSULA)

İsrail Komünist Partisinden başka, ayrıca küçük küçük örgütler var. Bunların en belli başlısı Mastpen. 30-40 kişilik bir örgüt bu. Mastpen'in anlamı pusula. Ama pusulanın kim olduğu bilinmiyor. Bunlar da kendi aralarında üçe bölünmüş. 4. Enternasyonal'e bağlılar ve Troçkist görüşler savunuyorlar

Sosyalist bir Filistin öneriyorlar. Milli meseleyi, Filistin devriminin bir milli devrim olduğunu reddediyorlar. Ayrıca bir Yahudi halkının geçmişten beri var olduğunu da söylüyorlar. 1973'ten sonra çıkan çözüm yollarının hepsine karşılar.

Mastpen'e bağlı bir grupçuk daha var. Adı El Şerara. Bu "Kıvılcım" demek. Hemen hemen hiç bir etkinliği yok bu grubun.

Bir ara 1972'lerde revizyonist partiye tepki olarak bir hareket ortaya çıktı. El Cephe El Hamra (Kızıl Cephe) adındaki bu hareket Mao Zedung düşüncesini savunduğunu söylüyordu. Ama önder kadrosu yeterli değildi. Sonra bu örgüt Suriye Casusluk Teşkilatına bağlatıldı. Böylece haklı zeminden uzaklaşmış oldu. Tutuklamalar yapıldı, bu kişilere büyük cezalar verildi. Ve örgüt tamamen dağıldı.

YENİ AKIMLAR

Her gün yeni yeni akımlar ortaya çıkıyor. Özellikle İran Devriminden sonra... Bunlardan biri de Müslüman Kardeşler.. Tamamen bağnaz, feodal, hilafeti geri getirmek isteyen ve FKÖ'yü Filistin halkının tek temsilcisi olarak tanımayan bir hareket. Siyonizme karşı da teslimiyetçi tavırları var. Bu hareket bugünlerde yaygınlık kazanıyor.

Bir başkası İslam Kurtuluş Partisi.. Dini ideolojiye bağlı özü anti-emperyalist bir hareket bu. Ayrıca yurtsever hareketle birleştikleri noktalar da var. El Fetih'e sızmaları hayli yaygın. El Fetih de bir dereceye kadar bunlara taviz veriyor... Bugün sloganlarından biri şu:

"Ne Rus votkası istiyoruz, ne Amerikan kolası" yani "Ne votka, ne kola."

işte Filistin'in siyasi haritası genel olarak böyle...

Devam edecek

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

Fransız sinemasının ünlü oyuncusu Fernandel

12.50

Tatil Sineması

İnek ve ben

Yönetmen: Henri Verneuil.
Oyuncular: Fernandel.
Yapım yılı: 1961

İkinci Dünya Savaşında Almanya'da savaş esiri olarak bulunan Şarl, kendi ülkesine dönebilmek için çok karışık bir plan hazırlar. Bir ineğin yardımıyla Nazileri atlatıp Almanya'yı boydan boya geçerek Fransa'ya varmayı tasarlamaktadır. Yol boyunca hem güldüren, hem düşündüren olaylarla karşılaşır.

Fernandel'in usta oyunuyla seyretmeye değer, ilginç bir film.

Tatil gününde yine Ajda var

Tatil Günü 14.45'te açılıyor. Beş dakika sonra Eurovision finalleri yayınlanacak. Türk halk müziği sanatçısı Necla Erol'dan sonra çizgi film Temel Reis yayınlandıktan sonra 15.35'te yine Eurovision finalleri yayınlanıyor. 16.15'te Pazar Postası "Su Aidatı Farklarının Bir An Önce Ödenmesi" konusu işlenecek. 16.45'te Türk sanat müziği sanatçısı Ziya Taşkent'in şarkılarıyla Tatil Günü'nün birinci bölümü sona eriyor. Tatil Günü'nün ikinci bölümü ise her zamanki gibi spora ait.

11.00 GÜNAYDIN

12.00 HAFTANIN ŞARKISI

12.05 YASADIĞIMIZ DÜNYA

12.50 TATİL SİNEMASI

14.40 TATİL GÜNÜ

17.00 HABERLER

17.05 TATİL GÜNÜ

19.30 TAŞ DEVRİ

20.00 HABERLER

20.40 SAZ ESERLERİ

20.45 DALLAS

Sürekli filmin ikinci bölümünde Ewing ailesinin torunu Lucy okula devam etmemektedir. Bu durumu öğrenen Pamela, Lucy ile kahyanın ilişkilerini bildiği için Lucy'e şantaj yaparak okula gitmesini sağlar.

21.35 TÜRKİYEM

Elçin Temel'in sunacağı programın 3. bölümünde Marmara Bölgesi üzerine yarışılacak. Yörenin halk oyunları, türküleri, doğal güzellikleri, yemekleri, el sanatları, yerleşim merkezleri, müzeleri ile tarihi kalıntıları tanıtılacak ve bunlarla yarışmacılara sorular sorulacak.

22.35 ORGAN NAKLI

23.10 HABERLER